



Kontrollutvalget i Hasvik kommune

KONTROLLUTVALGSMØTE

Møtestart: 13.10.2025 kl. 10:00
Møtested: Rådhuset - Breivikbotn

Saksliste:

- 33/25 Godkjenning av innkalling
- 34/25 Godkjenning av saksliste
- 35/25 Krav om lovlighetskontroll vedrørende vedtak om inhabilitet i sak 23/25 i kontrollutvalget i Hasvik kommune
- 36/25 Merknad til møteprotokoll fra 3. september 2025
- 37/25 Godkjenning av møteprotokoll fra 3. september 2025



Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hasvik kommune	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Møtedato:	13. oktober 2025	J.nr:	KUSEK02177

Sak 33/25

GODKJENNING AV INNKALLING

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner innkalling til møte 13.10.2025

Saksopplysninger:

I kontrollutvalgets reglement er det vedtatt at godkjenning av innkalling og saksliste, skal være faste saker på kontrollutvalgets saksliste.

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatet tilrår at kontrollutvalget godkjenner innkalling til møte 13.10.2025



Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hasvik kommune	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Møtedato:	13. oktober 2025	J.nr:	KUSEK02178

Sak 34/25

GODKJENNING AV SAKSLISTE

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner saksliste til møte 13.10.2025.

Saksopplysninger:

I kontrollutvalgets reglement er det vedtatt godkjenning av innkalling og saksliste, skal være faste saker på kontrollutvalgets saksliste.

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatet tilrår at kontrollutvalget godkjenner saksliste til møte 13.10.2025



SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hasvik kommune	Saksbehandler:	Tom Øyvind Heitmann
Møtedato:	13. oktober 2025	J.nr:	KUSEK02169

Sak 35/25

KRAV OM LOVLIGHETSKONTROLL VEDRØRENDE VEDTAK OM INHABILITET I SAK 23/25 I KONTROLLUTVALGET I HASVIK KOMMUNE

Saksdokumenter:

- Foreløpig svar - Krav om lovlighetskontroll, datert 25. september 2025 (vedlagt)
- Epost med vedlagt krav om lovlighetskontroll, datert 24. september 2025 (vedlagt)
- Krav om lovlighetskontroll, datert 23. september 2025 (vedlagt)
- Forslag til protokoll fra møte i kontrollutvalget i Hasvik kommune 3. september 2025 (vedlagt)
- Utdrag fra kommuneloven – Kapittel 27 – Lovlighetskontroll (vedlagt)
- Veileder H-2299- Lovlighetskontroll etter kommuneloven § 59, Kommunal- og distriktsdepartementet (vedlagt)

Veilederen kan lastes ned her:

https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/krd/komm/lovlighetskontroll_etter_kommuneloven_p_aragraf_59.pdf

Sekretariatets forslag til vedtak:

Sekretariatet legger fram sak med krav om lovlighetskontroll til behandling i kontrollutvalget uten forslag til vedtak.

Sekretariatet viser imidlertid til de alternative utfall i kontrollutvalgets behandling av lovlighetskontrollen, som er trukket fram nedenfor i saksframlegget.

Saksopplysninger:

Den 24. september 2025 mottok kontrollutvalgets sekretariat epost med vedlagt krav om lovlighetskontroll (datert 23. september 2025). Kravet om lovlighetskontroll gjelder kontrollutvalgets vedtak om kontrollutvalgsleders inhabilitet i sak 23/25 på møte i utvalget 3. september 2025.



Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

Kravet om lovlighetskontroll er signert syv kommunestyrerepresentanter: Arnfinn Roland (AP), Heidi H Engfelt (AP), Frank A Ylänen (AP), Siv O Gamst (AP), Elisabeth Mikalsen (AP), Ronny Henriksen (AP) og Thomas Hansen (FL).

Avslutningsvis i kravet om lovlighetskontroll framgår det følgende:

«Vi kan ikke se på hvilket grunnlag kontrollutvalgets sak 23/25 gjør Thomas Hansen mer inhabil her enn i andre saker som behandles i utvalget.

Vi ber derfor Statsforvalteren foreta en vurdering av hvorvidt Thomas Hansen er å anse som inhabil eller habil i behandling av sak 23/25.

Vi ber samtidig Statsforvalteren gi en generell vurdering av Thomas Hansens habilitet i behandling av kontrollutvalgets lovpålagte saker.»

Kontrollutvalgets sekretariat legger med dette fram saken til behandling i kontrollutvalget. Dette i henhold til kommuneloven § 27-1.

Sekretariatets vurdering:

Lovlighetskontroll er regulert i kommunelovens kap. 27.

Vilkårene for at en lovlighetskontroll skal gjennomføres framgår av kommuneloven § 27-1. Her heter det som følger:

«Tre eller flere medlemmer av kommunestyret eller fylkestinget kan sammen kreve at departementet kontrollerer om et vedtak er lovlig. Et slikt krav må fremmes innen tre uker fra vedtaket ble truffet. Fristreglene i forvaltningsloven § 30 gjelder. Kravet skal settes fram for det organet som traff vedtaket. Hvis organet opprettholder vedtaket, skal saken sendes til departementet.

Hvis særlige grunner tilsier det, kan departementet på eget initiativ kontrollere om et vedtak er lovlig.»

Kontrollutvalget skal som den klare hovedregel ikke ta stilling til om vilkårene for lovlighetskontroll er oppfylt eller ikke. Sekretariatet viser i den sammenheng til Veileder H-2299- Lovlighetskontroll etter kommuneloven § 59, Kommunal- og distriktsdepartementet, på side 19. Her framgår det blant annet følgende:

«Det har vært spørsmål om hvordan kommunen skal håndtere lovlighetsklager der det er spørsmål om klagevilkårene etter § 59 nr. 1 første punktum er oppfylt. Et flertall i kommunestyret kan ikke nekte tre eller flere kommunestyremedlemmer å få sin lovlighetsklage fremmet for Fylkesmannen ved å legge til grunn at vilkårene for klage ikke er til stede. En slik adgang vil kunne føre til at lovlighetsklager generelt kan avskjæres av flertallet. Dette vil heller ikke være i samsvar med formålet bak ordningen, som er muligheten for kommunestyrets mindretall til å få avgjørelsen prøvet på nytt ved rettslig tvil.

Dersom det fremstår som helt åpenbart at ikke klagevilkårene er oppfylt, for eksempel der det kun er én kommunestyrerepresentant som stiller seg bak klagen, eller klager er et varamedlem som ikke var til stede i møtet der avgjørelsen ble truffet, foreligger det ingen plikt for



Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

kommunen til å oversende klagen til Fylkesmannen. Ut over dette må Fylkesmannen som klageinstans alltid ta stilling til hvorvidt vilkårene for lovlighetsklage er oppfylt i det enkelte tilfellet, og kan eventuelt avvise saken dersom vilkårene ikke er til stede.»

Sekretariatet vurderer det slik at disse tre vilkårene for lovlighetskontroll er oppfylt.

I kommuneloven § 27-2 framgår det hva som kan lovlighetskontrolleres. Her framgår det blant annet at vedtak som gjelder spørsmål om inhabilitet kan lovlighetskontrolleres.

Kontrollutvalget skal i sin behandling av kravet om lovlighetskontroll ta stilling til det fremsatte kravet i lovlighetskontrollen. I kommuneloven § 27-1 fjerde punktum framgår det at «Hvis organet opprettholder vedtaket, skal saken sendes til departementet».

Det konkrete vedtaket som kontrollutvalget skal ta stilling til om er lovlig eller ikke (det vil si om vedtaket skal opprettholdes eller ikke opprettholdes), er vedtaket som gjelder spørsmålet om kontrollutvalgsleders inhabilitet i sak 23/25. Vedtaket er som følger:

«Kontrollutvalget vedtok med 3 stemmer (Thomassen, Mikalsen og Eriksen) mot 1 stemme (Husby) at kontrollutvalgets leder Thomas Hansen er inhabil etter forvaltningslovens § 6, 2. ledd.»

Resultatet av kontrollutvalgets behandling av lovlighetskontrollen er i utgangspunktet avgrenset til to alternative utfall, som er følgende:

Alternativ 1 - Vedtaket er lovlig og opprettholdes – sendes til statsforvalteren:

- Kontrollutvalgets vedtak om kontrollutvalgsleders inhabilitet i sak 23/25 er lovlig
- Kontrollutvalget opprettholder derfor vedtak om kontrollutvalgsleders inhabilitet i sak 23/25
- Lovlighetskontrollen sendes til Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Alternativ 2 - Vedtaket er ulovlig og opprettholdes ikke – sendes ikke til statsforvalteren:

- Kontrollutvalgets vedtak om kontrollutvalgsleders inhabilitet i sak 23/25 er ulovlig
- Kontrollutvalget opprettholder derfor ikke vedtak om kontrollutvalgsleder inhabilitet i sak 23/25
- Lovlighetskontrollen sendes ikke til Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Et mulig tredje alternativ er at kontrollutvalget vedtar å sende lovlighetskontrollen til statsforvalteren selv om kontrollutvalget ikke opprettholder vedtaket om kontrollutvalgsleder inhabilitet i sak 23/25. Et slikt utfall kan imidlertid føre til at statsforvalteren ikke behandler lovlighetskontrollen etter kommuneloven § 27-1 første ledd.

Dersom utfallet av kontrollutvalgets behandling er at lovlighetskontrollen sendes til statsforvalteren, så skal statsforvalteren ta stilling til følgende, jf. kommuneloven § 27-3:

- om vedtaket har et lovlig innhold
- om vedtaket er truffet av noen som har myndighet til å treffe et slikt vedtak
- om vedtaket har blitt til på lovlig måte



Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

Sekretariatet legger fram sak med krav om lovlighetskontroll til behandling i kontrollutvalget uten forslag til vedtak fra sekretariatets side.

Sekretariatet viser imidlertid til de alternative utfall i kontrollutvalgets behandling av lovlighetskontrollen, som er trukket fram ovenfor i dette saksframlegget.

Fra: [Tom Øyvind Heitmann](#)
Til: [arnfinn.roland@me.com](#); [heidihelenee@gmail.com](#); [frank.vlanan@leroyseafood.com](#); [ggamst@online.no](#); [el-mi@online.no](#); [ronny.henriksen79@gmail.com](#); [Thomas Hansen](#); [Annebb@kusek.no](#); [kate.m.larsen@kusek.no](#); [sml@kusek.no](#)
Kopi: [Thomas Hansen](#); [sverrethomassen2@gmail.com](#)
Blindkopi: [Anne Berit Bæhr](#); [Kate M. Larsen](#); [Stig Magne Larsen](#)
Emne: Foreløpig svar - Krav om lovlighetskontroll
Dato: torsdag 25. september 2025 17.38.00
Vedlegg: [image001.jpg](#)
[Krav om lovlighetskontroll.pdf](#)
[image002.jpg](#)

Foreløpig svar - Krav om lovlighetskontroll

Hei.

Vi viser til oversendt krav om lovlighetskontroll, datert 23. september 2025 og mottatt hos oss per epost med vedlegg 24. september 2025.

Kravet om lovlighetskontroll er sendt inn av syv medlemmer i kommunestyret.

Vi bekrefter med dette å ha mottatt kravet.

Lovlighetskontroll reguleres i kommuneloven kapittel 27 (§§ 27-1 - 27-4).

I kommuneloven § 27-1 heter det følgende:

«Tre eller flere medlemmer av kommunestyret eller fylkestinget kan sammen kreve at departementet kontrollerer om et vedtak er lovlig. Et slikt krav må fremmes innen tre uker fra vedtaket ble truffet. Fristreglene i forvaltningsloven § 30 gjelder. Kravet skal settes fram for det organet som traff vedtaket. Hvis organet opprettholder vedtaket, skal saken sendes til departementet.

Hvis særlige grunner tilsier det, kan departementet på eget initiativ kontrollere om et vedtak er lovlig.»

Som det framgår av kommuneloven § 27-1 så skal kravet «settes fram for det organet som traff vedtaket».

Det oversendte kravet om lovlighetskontroll gjelder kontrollutvalget i Hasvik kommune sitt vedtak om leder i kontrollutvalget sin habilitet/inhabilitet i utvalgets sak 23/25.

Lovlighetskontrollen er derfor rettet til riktig organ.

Deres krav om lovlighetskontroll vil bli behandlet i kontrollutvalget i et framtidig møte i utvalget.

Dette i henhold til kommuneloven.

Dere vil bli informert om kontrollutvalgets vedtak.

For nærmere informasjon om lovlighetskontroll viser vi til departementets veileder om lovlighetskontroll

Se

https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/krd/komm/lovlighetskontroll_etter_kommuneloven_paragraf_59.pdf

For nærmere informasjon om kontrollutvalget og dets oppgaver, ansvar og myndighet viser vi til følgende:

Kommuneloven - Kapittel 23. Kontrollutvalgets virksomhet:

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83?q=kommuneloven>

Kontrollutvalget i Hasvik kommune:

<https://kusek.no/kontrollutvalgene/hasvik-kommune/>

Dette foreløpige svaret sendes også i kopi til leder og nestleder i kontrollutvalget i Hasvik kommune.

Med vennlig hilsen



Tom Øyvind Heitmann
Seniorrådgiver
Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotte Cállingoddi SGO
tom.oyvind.heitmann@kusek.no
Tlf: 918 72 937

Fra: Nina Nilsen <nina.nilsen@hasvik.kommune.no>

Sendt: onsdag 24. september 2025 14.03

Til: Anne Berit Bæhr <Annebb@kusek.no>; Tom Øyvind Heitmann
<tom.oyvind.heitmann@kusek.no>

Emne: Krav om lovlighetskontroll

Vedlagt følger krav om lovlighetskontroll fra medlemmer i Hasvik Arbeiderparti og Felleslista Hasvik.

Med hilsen

Nina Nilsen

Rådgiver



Hasvik kommune
Fjellveien 6
9593 Breivikbotn

Tlf. dir.: 78 45 27 03

Fra: [Nina Nilsen](#)
Til: [Anne Berit Bæhr](#); [Tom Øyvind Heitmann](#)
Emne: Krav om lovlighetskontroll
Dato: onsdag 24. september 2025 14.03.51
Vedlegg: [image001.jpg](#)
[Krav om lovlighetskontroll.pdf](#)

Vedlagt følger krav om lovlighetskontroll fra medlemmer i Hasvik Arbeiderparti og Felleslista Hasvik.

Med hilsen

Nina Nilsen
Rådgiver



Hasvik kommune
Fjellveien 6
9593 Breivikbotn

Tlf. dir.: 78 45 27 03

Kontrollutvalget
Hasvik kommune
9593 Breivikbotn

23.september 2025

KRAV OM LOVLIGHETSKONTROLL

I møte i Hasvik kontrollutvalg 3.september 2025, **sak 23/25 « Henvendelse fra medlemmer i kontrollutvalget i Hasvik kommune»** ble det stilt spørsmål ved leder Thomas Hansens habilitet.

Bakgrunnen for habilitetsvurderingen ble oppgitt å være at leder er samboer med kommunedirektørens datter. Leder fratrådte ved behandling av spørsmålet. Varamedlem var ikke innkalt.

Forslag fra medlemmene Thomassen, Mikalsen og Eriksen: *«Kontrollutvalgets leder Thomas Hansen er inhabil etter forvaltningslovens § 6, 2. ledd.»*

Forslag fra medlem Husby : *«Kontrollutvalgets leder Thomas Hansen er ikke å anse som inhabil etter forvaltningslovens § 6, 2. ledd.»*

Kontrollutvalget fattet med 3 mot 1 stemme følgende vedtak: *«Kontrollutvalgets leder Thomas Hansen er inhabil etter forvaltningslovens § 6, 2. ledd.*

Husby fremmet protokolltilførsel: *«Vedtaket om leders inhabilitet sendes til lovlighetskontroll til Statsforvalteren.»*

Lovlighetskontroll reguleres i kommuneloven kapittel 27 (§§ 27-1 - 27-4), hvor det fremgår at tre eller flere medlem av kommunestyret sammen kan kreve at departementet (Statsforvalter) kontrollerer om et vedtak er lovlig. Et slikt krav må fremmes innen tre uker fra vedtaket ble truffet. Kravet skal settes fram for det organet som traff vedtaket. Hvis organet opprettholder vedtaket, skal saken sendes til departementet.

Lovlighetskontroll av Hasvik kontrollutvalg sitt vedtak i sak 23/25 er fremmet av 7 faste medlemmer i Hasvik kommunestyre innen tre uker fra vedtaket ble fattet, og sendes til kontrollutvalget for oppfølging.

Protokoll fra møtet 3.september 2025 er ikke godkjent av representantene Thomassen, Mikalsen og Eriksen, og vil derfor bli behandlet i førstkommende møte i kontrollutvalget.

Sak 23/25 « Henvendelse fra medlemmer i kontrollutvalget i Hasvik kommune»

Under følger en oversikt over dokumenter sendt med møteinnkallingen, behandling av saken i møte, vedtak og begrunnelse for krav om lovlighetskontroll.

1. Dokumenter sendt sammen med møteinnkallingen

Sak 23/25

HENVENDELSE FRA MEDLEMMER I KONTROLLUTVALGET I HASVIK KOMMUNE - INNSPILL TIL NESTE MØTE I KONTROLLUTVALGET

Vedlegg:

- E-post til leder og sekretariatet i Kontrollutvalget i Hasvik kommune, datert 29. Juli 2025
 - Vedlegg 1 Innspill
 - Vedlegg 2 Brev ang utredning fra kommunedirektøren, 11. Mars 2025
- Svar pr. E-post fra sekretariatet til avsendere av henvendelsen, datert 21.08.2025
 - Regelverk om habilitet i kommuneloven og forvaltningsloven
 - Særutskrift fra sak 16/25
 - Kopi av e-post pr. 12.mai 2025: Innkalling til utsatt møte 15. Mai 2025

Sekretariatets forslag til vedtak:

Saken legges fram uten forslag til vedtak.

Saksopplysninger:

Medlemmene Thomassen, Mikalsen og Eriksen har sendt innspill til neste møte i kontrollutvalget pr e-post datert 27. Juli 2025, der det fremgår følgende:

“Se vedlegg angående innspill til neste møte i kontrollutvalget.

Grunnet leders manglende habilitet, ber vi sekretariatet om å la nestleder Sverre Thomassen stå for forarbeidet med innkallingen til dette møtet.

De øvrige dokumentene finnes som vedlegg s 17-34

2. Behandling i møtet

- **Spørsmål om habilitet.**

Medlem Mikalsen stilte spørsmål leders habilitet, da han er samboer med kommunedirektørens datter.

Leder fratrådte ved behandling av spørsmålet. Varamedlem var ikke innkalt.

Forslag fra medlemmene Thomassen, Mikalsen og Eriksen:

Kontrollutvalgets leder Thomas Hansen er inhabil etter forvaltningslovens § 6, 2. ledd.

Forslag fra medlem Husby:

Kontrollutvalgets leder Thomas Hansen er ikke å anse som inhabil etter forvaltningslovens § 6, 2. ledd.

Votering:

Kontrollutvalget vedtok med 3 stemmer (Thomassen, Mikalsen og Eriksen) mot 1 stemme (Husby) at kontrollutvalgets leder Thomas Hansen er inhabil etter forvaltningslovens § 6, 2. ledd.

Protokolltilførsel fra medlem Husby:

Vedtaket om leders inhabilitet sendes til lovlighetskontroll til Statsforvalteren.

- **Behandling av saken:**

Leder fratrådte under behandling av saken.

Sekretariatet orienterte om saken.

Kontrollutvalget drøftet saken og stilte spørsmål.

Forslag til vedtak fra medlemmene Thomassen, Mikalsen og Eriksen:

Vi ber om at kommunedirektøren svarer skriftlig på alle spørsmålene om AMU og BV i innlevert oppsett innen 12 oktober, og at dette svaret umiddelbart sendes/videresendes kontrollutvalgsmedlemmene fra sekretariatet.

I lys av at BV i Hasvik kommune er under tilsyn, ber vi om at kommunedirektøren også redegjør for barnevernets nåværende status i kommunen til samme frist.

Vi gjør i brevet kommunedirektøren oppmerksom på at kontrollutvalget har rett til innsyn i de kommunale saker/tjenester/etater de finner det formålstjenlig å få innsyn i. Siden kontrollutvalgets leder er inhabil i saken, skal han ikke på noe sted i saksgangen ha noen innvirkning på hva saken omfatter eller behandlingen av denne.

Kontrollutvalgets nestleder vil gå inn og fungere som saksbehandler fra utvalgets side.

Forslag til vedtak fra medlem Husby:

Saken er opplyst i møtet og tas til orientering

Ved votering ble forslaget fra medlemmene Thomassen, Mikalsen, Eriksen vedtatt med 3 stemmer.

3. Begrunnelse for krav om Lovlighetskontroll

Representantene Thomassen, Mikalsen og Eriksen sitt forslag om at kontrollutvalgets leder Thomas Hansen er inhabil etter forvaltningslovens § 6, 2. ledd ble vedtatt mot Husby sitt forslag om at han ikke er å anse som inhabil.

Bakgrunnen for habilitetsvurderingen ble oppgitt å være at leder er samboer med kommunedirektørens datter. Det medfører riktighet. Thomas Hansen er samboer med Helene Arnesen, som er kommunedirektørens datter. De har tre barn sammen.

18.oktober 2023, sak 41/23 valgte Hasvik kommunestyre kontrollutvalg for perioden 2023-2027 med følgende medlemmer: Thomas Hansen (A/ FL), Sverre Thomassen (SFS), Anette Eriksen(SFS), Steinar Mikalsen(SFS) og Eva Husby(A/FL).

Thomas Hansen ble valgt som leder. Det var på dette tidspunktet selvsagt allment kjent at han var samboer med kommunedirektørens datter. Kommunestyret konkludert med at han var habil til å bekle vervet som leder i kontrollutvalget.

Thomas Hansen har nå i snart to år vært leder i kontrollutvalget, og ivaretatt vervet på en god og ryddig måte.

Vi kan ikke se på hvilket grunnlag kontrollutvalgets sak 23/25 gjør Thomas Hansen mer inhabil her enn i andre saker som behandles i utvalget.

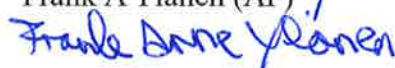
Vi ber derfor Statsforvalteren foreta en vurdering av hvorvidt Thomas Hansen er å anse som inhabil eller habil i behandling av sak 23/25.

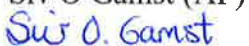
Vi ber samtidig Statsforvalteren gi en generell vurdering av Thomas Hansens habilitet i behandling av kontrollutvalgets lovpålagte saker.

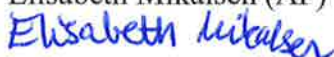
Dette dokumentet er signert av følgende faste medlemmer i Hasvik kommunestyre:


Arnfinn Roland (AP)

Heidi H Engfelt (AP)


Frank A Ylänen (AP)


Siv O Gamst (AP)


Elisabeth Mikalsen (AP)


Ronny Henriksen (AP)


Thomas Hansen (FL)


Vedlegg:

Saksdokumenter Kontrollutvalget Sak 23/25 « Henvendelse fra medlemmer»

Saksdokumenter Kommunestyret Sak 41/23 «Valg av kontrollutvalg 2023-2027»

Kopi: Hasvik kommunestyre v/ordfører.



Hasvik kommune

Arkiv: 033
Arkivsaksnr: 2023/639-2
Saksbehandler:
Nina Nilsen



Saksfremlegg

Utvalg

Kommunestyret

Utvalgssak Møtedato

Valg av kontrollutvalg for perioden 2023 - 2027

Innstilling

Saken legges frem uten innstilling.

Saksopplysninger

Kommunestyret skal velge medlemmer til kontrollutvalg i det konstituerende møtet.

Jf. Rettleiar om konstituerande møte i kommunestyre og fylkesting – rettleiing om val til folkevalde organ:

«Etter kommunelova § 23-1 første ledd vel kommunestyret sjølv eit kontrollutval som på vegne av kommunestyret skal føre laupande kontroll med forvaltninga i kommunen. Kommunestyret vel òg sjølv leiार og nestleiार i kontrollutvalet.

Etter § 23-1 andre ledd skal kontrollutvalet ha minst fem medlemmer. Minst ein av medlemmene i utvalet skal veljast mellom medlemmene av kommunestyret.

Leiaren av kontrollutvalet kan ikkje vere medlem av same parti eller same gruppe som ordføraren i kommunen. Grunngevinga for regelen er at det skal vere ei viss grad av politisk avstand eller uavhengigheit mellom ordføraren og leiaren av kontrollutvalet. Uttrykket «gruppe» i § 23-1 andre ledd tyder grupperingar eller lister som er valt inn i kommunestyret, og som ikkje er eit «parti». Ein typisk «gruppe» er ein by- eller bygdeliste. I denne samanhengen har dermed gruppe ei meir avgrensa tyding enn i reglane om val til folkevalde organ i kapittel 7, kor gruppe òg blir brukt om listesamarbeid mellom fleire parti.

Dei vanlege krava til valbarheit i § 7-2 og kven som er utelukka etter § 7-3 gjeld òg for kontrollutval. I § 23-1 tredje ledd bokstav a–h er det i tillegg særlege reglar om kven som ikkje kan veljast til kontrollutvalet. Dette er:

- ordførar og varaordførar
- medlemmer og varamedlemmer av formannskapet

- medlemmer og varamedlemmer av folkevald organ med myndigheit til ta avgjerd (merk at medlemmer og varamedlemmer av kommunestyret likevel er valbare)
- medlemmer av kommuneråd
- medlemmer og varamedlemmer av kommunestyrekomité.
- tilsette i den aktuelle kommunen
- personar som har ei leiande stilling eller som er medlem eller varamedlem av styret eller bedriftsforsamlinga, i eit selskap som kommunen har eigarinteresser i
- personar som har ei leiande stilling, eller som er medlem eller varamedlem av styret i eit interkommunalt politisk råd eller eit kommunalt oppgåvefelleskap.

Det nedste punktet var nytt i 2018-lova, og gjeld dei tilfella der representantskapa i eit slikt interkommunalt samarbeid har oppretta eit underordna styringsorgan etter høvesvis § 18-3 fjerde ledd og § 19-3 femte ledd. Dersom eit slik organ i realiteten er eit "styre" med dei oppgåvene og myndigheit som ligg til eit normalt styre i eit selskap, så kan medlemene og varamedlemene i dette organet ikkje veljast til kontrollutvalet.

Lova slår vidare fast at ein person som er tilsett i kommunen, ikkje kan veljast til kontrollutvalet. Dette gjeld uavhengig av kva brøk vedkomande er tilsett i. Bakgrunnen for regelen er omsynet til å sikre at kontrollutvalet og medlemene skal vere uavhengig og utan bindingar til kommunen. Dessutan vil ein hindre at medlemmer av kontrollutvalet får saker til handsaming som gjeld dei sjølve eller verksemda der dei er tilsette.

Kommunestyret kan når som helst halde nyval av medlemene i kontrollutvalet, jf. kommunelova § 23-1 fjerde ledd. Viss kommunestyret vil byte ut ein eller fleire medlemmer av utvalet, skal alle medlemene veljast på nytt. Det er likevel høve for kommunestyret å velje ny leiar eller nestleiar blant dei eksisterande medlemene, utan å gjennomføre eit nyval av heile kontrollutvalet.

I motsetnad til det som gjeld for utval, kan kommunestyret ikkje vedta å leggje ned kontrollutvalet i valperioden. Kontrollutval er eit lovpålagd organ.

Utvalet sine oppgåver er nærare omhandla i kapittel 23 i kommunelova og forskrift 17. juni 2019 nr. 904 om kontrollutval og revisjon. Ytterlegare rettleiing kan finnast i Kontrollutvalsboka som ligg på regjeringa.no.»



Hasvik kommune
Serviceavdelingen

Valgte medlemmer og varamedlemmer i
kontrollutvalget

Melding om vedtak

Deres ref:

Vår ref
2023/639-4

Saksbehandler
Nina Nilsen

Dato
19.10.2023

Vedtak Valg av kontrollutvalg for perioden 2023 - 2027

Kommunestyrets behandling av sak 41/2023 i møte den 18.10.2023:

Følgende forslag ble fremmet:

Siv Olsen Gamst Listeforslag fra Arbeiderpartiet og Felleslista Hasvik på medlemmer
til kontrollutvalget:

Eva Danielsen Husby
Thomas Hansen
Arve Nilsen
Heidi Anita Fors
Anneli Lindh
Marius Husby

Raymond Sæther Listeforslag fra Sammen for Sørøya på medlemmer til
Sjursen kontrollutvalget:

Anette Eriksen
Sverre Thomassen
Steinar Mikalsen
Målfrid Hansen
Tina Isaksen
Hanne Nilssen
Stig Martin Olsen
Renate Olsen

Postadresse
Postboks 43, 9593 BREIVIKBOTN
E-post:
post@hasvik.kommunc.no

Besøksadresse
Fjellveien 6, Breivikbotn

www.hasvik.kommunc.no

Telefon
78 45 27 00
Telefaks
78 45 15 08

Bank
4912 05 00103
Org.nr
964830711

Siv Olsen Gamst	Felles forslag fra Arbeiderpartiet og Felleslista Hasvik på leder til kontrollutvalget: Eva Danielsen Husby foreslås som leder.
Raymond Sæther Sjursen	Forslag fra Sammen for Sørøya på leder for kontrollutvalget: Leder: Thomas Hansen.
Siv Olsen Gamst	Felles forslag fra Arbeiderpartiet og Felleslista Hasvik på nestleder til kontrollutvalget: Eva Danielsen Husby foreslås som nestleder.
Raymond Sæther Sjursen	Forslag fra Sammen for Sørøya på nestleder til kontrollutvalget: Nestleder: Sverre Thomassen.

Behandling:

Det ble først valgt medlemmer til kontrollutvalget, og deretter leder og nestleder.

Valget av kontrollutvalg ble gjennomført som forholdsvalg.

Det ble lagt frem 2 listeforslag, 1 fra Sammen for Sørøya og 1 felles listeforslag fra Arbeiderpartiet og Felleslista Hasvik.

Votering: Sammen for Sørøyas listeforslag fikk 8 stemmer og felles listeforslag fra Arbeiderpartiet og Felleslista Hasvik fikk 7 stemmer.

Fordeling av representanter (utført ved hjelp av regneark fra KS):

1. Anette Eriksen, SFS
2. Eva Danielsen Husby, A/FLH
3. Sverre Thomassen, SFS
4. Thomas Hansen, A/FHL
5. Steinar Mikalsen, SFS
6. Arve Nilsen, A/FLH
7. Målfrid Hansen, SFS
8. Tina Isaksen, SFS
9. Heidi Anita Fors, A/FLH
10. Hanne Nilssen, SFS
11. Anneli Lindh, A/FLH
12. Stig Martin Olsen, SFS
13. Marius Husby, A/FLH
14. Renate Olsen SFS

Det ble lagt frem 2 forslag på leder til kontrollutvalget.

Votering: Sammen for Sørøyas forslag vedtatt 8 mot 7 stemmer.

Det ble lagt frem 2 forslag på nestleder.

Votering: Sammen for Sørøyas forslag vedtatt 8 mot 7 stemmer.

Vedtak:

Følgende kontrollutvalg ble valgt:

Leder Thomas Hansen A/FLH
Nestleder: Sverre Thomassen, SFS
Anette Eriksen, SFS
Steinar Mikalsen, SFS
Eva Danielsen Husby, A/FLH

Varamedlemmer Sammen for Sørøya:

1. Målfrid Hansen
2. Tina Isaksen
3. Hanne Nilssen
4. Stig Martin Olsen
5. Renate Olsen

Varamedlemmer Arbeiderpartiet/ Felleslista Hasvik:

1. Arve Nilsen
2. Heidi Anita Fors
3. Anneli Lindh
4. Marius Husby

Med hilsen

Nina Nilsen
Rådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og derfor uten håndsignatur

Kopi til:

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS

Postboks 80 9501 ALTA



Kontrollutvalgsssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

2

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hasvik kommune	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Møtedato:	3. september 2025	J.nr:	KUSEK02078

Sak 23/25

HENVENDELSE FRA MEDLEMMER I KONTROLLUTVALGET I HASVIK KOMMUNE - INNSPILL TIL NESTE MØTE I KONTROLLUTVALGET

Vedlegg:

- E-post til leder og sekretariatet i Kontrollutvalget i Hasvik kommune, datert 29 Juli 2025
 - Vedlegg 1 Innspill
 - Vedlegg 2 Brev ang utredning fra kommunedirektøren, 11. Mars 2025
- Svar pr. E-post fra sekretariatet til avsendere av henvendelsen, datert 21.08.2025
 - Regelverk om habilitet i kommuneloven og forvaltningsloven
 - Særutskrift fra sak 16/25
 - Kopi av e-post pr. 12.mai 2025: Innkalling til utsatt møte 15. Mai 2025

Sekretariatets forslag til vedtak:

Saken legges fram uten forslag til vedtak.

Saksopplysninger:

Medlemmene Thomassen, Mikalsen og Eriksen har sendt innspill til neste møte i kontrollutvalget pr e-post datert 27. Juli 2025, der det fremgår følgende:

"Se vedlegg angående innspill til neste møte i kontrollutvalget.

Grunnet leders manglende habilitet, ber vi sekretariatet om å la nestleder Sverre Thomassen stå for forarbeidet med innkallingen til dette møtet.



Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

*Til informasjon ble ikke siste møteinnkallingen sendt ut korrekt til det utsatte møtet i mai.
En av medlemmene hadde aldri fått innkallingen, noe som kan ha gitt en uheldig saksgang.*

PS: Det er 2 vedlegg i denne saken, begge underskrevet av 3 medlemmer “

I e-posten vedlegg 1: Innspill- fremgår følgende:

Til: Kontrollutvalgsleder og sekretariatet for Kontrollutvalget i Hasvik kommune

Følgende 3 medlemmer av kontrollutvalget, Sverre Thomassen, Steinar Mikalsen og Anette Eriksen har følgende innspill til førstkommende møte i kontrollutvalget i Hasvik kommune

1) Vi ber om at kommunedirektøren blir innkalt til førstkommende møte i Kontrollutvalget i Hasvik kommune for å redegjøre for tidligere innsendte spørsmål. (av 12 mars 2025) vedrørende AMU og Barnevernstjenesten som medlemmene Thomassen, Mikalsen og Eriksen mener ikke ble godt nok besvart i tidligere møter.

Vi mener også at leder Thomas Hansen er inhabil og at han ikke skal være med på noen deler av behandlingen av saken

2) Vi ber også at kommunens personalansvarlige innkalles til samme møtet for å redegjøre hvorfor ansatte i kommunen ikke får arbeidsavtaler ved ansettelser.
Da disse står uten rettigheter om denne ikke foreligger

3) Forslag til vedtak i AMU-saken

Kontrollutvalget ber om at innmeldte avvik og avviksbehandlinger for Helsestasjonen, Helse og omsorg samt FFR for inneværende år samt 2024 legges fram for kontrollutvalget i sin helhet

Spørsmålene i punkt 1 og 2 følger med som eget vedlegg i saken

Nedenfor fremgår svaret fra sekretariatet til avsendere av henvendelsen:

“Innkalling og saksliste

Når det gjelder innkalling og saksliste, vises det til kommuneloven § 11-3:

«Lederen av et folkevalgt organ setter opp saksliste for hvert enkelt møte.»

Habilitet

Spørsmål om habilitet behandles etter bestemmelsene i kommunelovens kapittel 11 og forvaltningsloven kapittel 2.

Etter forvaltningsloven § 8 gjelder følgende for avgjørelser om habilitet i folkevalgte organer:

“I kollegiale organer treffes avgjørelsen av organet selv, uten at vedkommende medlem deltar. Dersom det i en og samme sak oppstår spørsmål om ugildhet for flere medlemmer, kan ingen av dem delta ved



Kontrollutvalgsssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

avgjørelsen av sin egen eller et annet medlems habilitet, med mindre organet ellers ikke ville være vedtaksført i spørsmålet. I sistnevnte tilfelle skal alle møtende medlemmer delta."

Vedlagt følger et dokument med en oversikt over bestemmelser som habilitet i kommuneloven og forvaltningsloven, samt kommentarer i kontrollutvalgsboka, utgitt av kommunal og distriktsdepartementet.

Sak om oppfølging av orienteringer om barnevernet og arbeidsmiljøutvalget

Kontrollutvalget har i sak 16/25 vedtatt å innhente skriftlig svar fra kommunedirektøren, og at saken skal legges fram i neste møte. Se vedlagt særutskrift. Kommunedirektøren har fått forespørsel med svarfrist 15. august. Saken ser satt på sakslisten til møtet 3. september 2025, det vises til foreløpig innkalling.

Sak om orientering arbeidskontrakter

I henhold kommuneloven § 11-3 skal en sak settes på sakslisten når minst 1/3 av medlemmene krever det. Kravet er oppfylt og leder har besluttet at henvendelsen /innspillet fra medlemmene i sin helhet, settes opp som orienteringssak. Det vises til foreløpig innkalling i kontrollutvalget den 3. september 2025.

Forslag til vedtak i AMU saken

Det vises til kommunelovens bestemmelser om folkevalgte rett og plikt:

§ 8-1. Rett og plikt til å delta i møte

Medlemmer av et kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalgt organ plikter å delta i organets møter hvis de ikke har gyldig forfall.

Medlemmer av et kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalgt organ har møte-, tale- og forslagsrett i organets møter. Det kan ikke gis møte-, tale- og forslagsrett til andre enn organets medlemmer, hvis ikke noe annet følger av lov.

Medlemmer som er til stede i et kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalgt organ når en sak tas opp til avstemning, plikter å stemme. Ved valg og vedtak om ansettelse er det adgang til å stemme blankt.

I vedtatt reglement for styrer, råd og utvalgt for Hasvik kommune gjelder følgende regler for 5.9
FREMSETTE FORSLAG

Alle medlemmer av utvalg har rett til å sette frem forslag til utvalget.

Forslag skal som hovedregel gis skriftlig til møteleder og undertegnes av forslagsstiller inkludert parti/gruppetilhørighet.

Innkalling til kontrollutvalgsmøte i mai



Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

Innkalling til det utsatte møtet i kontrollutvalget ble sendt 12.5.25 etter avtale med leder. Det vises til vedlegg.”

Etter at svaret er sendt til avsenderne er sekretariatet gjort kjent med at det er brukt feil e-post adresse til Anette Eriksen, og det har medført at vedkommende ikke har fått innkallingen til møtet. Det beklager sekretariatet på det sterkeste.

Sekretariatets vurdering

Sekretariatet viser til svaret som er gitt til avsenderne. Sekretariatet fremmer saken uten forslag til vedtak og har derav ikke gjort noen ytterligere vurdering. Sekretariatet bistår for øvrig kontrollutvalget i møtet for å avklare forhold.

Sak 35: KUSEK02169 - Krav om lovlighetskontroll vedrørende vedtak om inh...
Vedlegg 3 i sak 35: Vedlegg 3 av 6 - Krav om lovlighetskontroll.pdf
Sak 23: KUSEK02078 - Henvendelse fra medlemmer i kontrollutvalget i Hasv...
Vedlegg 1 i sak 23: For neste møte i kontrollutvalget.pdf

Fra: steinar@mikalsen.info
Til: [Anne Berit Bæhr](#); [Thomas Hansen](#); [Sverre Thomassen \(sverrethomassen2@gmail.com\)](mailto:sverrethomassen2@gmail.com); [Anette Margrethe Eriksen](#)
Emne: For neste møte i kontrollutvalget
Dato: tirsdag 29. juli 2025 18:30:27
Vedlegg: [Innspill.pdf](#)
[Ang utredning fra kommunedirektøren.pdf](#)

Se vedlegg angående innspill til neste møte i kontrollutvalget.

Grunnet leders manglende habilitet, ber vi sekretariatet om å la nestleder Sverre Thomassen stå for forarbeidet med innkallingen til dette møtet.

Til informasjon ble ikke siste møteinnkallingen sendt ut korrekt til det utsatte møtet i mai. En av medlemmene hadde aldri fått innkallingen, noe som kan ha gitt en uheldig saksgang.

PS: Det er 2 vedlegg i denne saken, begge underskrevet av 3 medlemmer

Sverre Thomassen, Steinar Mikalsen og Anette M. Eriksen

Hasvik 29/07-25

Til: Kontrollutvalgsleder og sekretariatet for Kontrollutvalget i Hasvik kommune

Følgende 3 medlemmer av kontrollutvalget, Sverre Thomassen, Steinar Mikalsen og Anette Eriksen har følgende innspill til førstkommende møte i kontrollutvalget i Hasvik kommune

1) Vi ber om at kommunedirektøren blir innkalt til førstkommende møte i Kontrollutvalget i Hasvik kommune for å redegjøre for tidligere innsendte spørsmål, (av 12 mars 2025) vedrørende AMU og Barnevernstjenesten som medlemmene Thomassen, Mikalsen og Eriksen mener ikke ble godt nok besvart i tidligere møter.

Vi mener også at leder Thomas Hansen er inhabil og at han ikke skal være med på noen deler av behandlingen av saken.

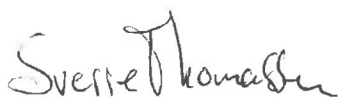
2) Vi ber også at kommunens personalansvarlige innkalles til samme møtet for å redegjøre hvorfor ansatte i kommunen ikke får arbeidsavtaler ved ansettelser.

Da disse står uten rettigheter om denne ikke foreligger

3) Forslag til vedtak i AMU-saken

Kontrollutvalget ber om at innmeldte avvik og avviksbehandlinger for Helsestasjonen, Helse og omsorg samt FFR for inneværende år samt 2024 legges fram for kontrollutvalget i sin helhet

Spørsmålene i punkt 1 og 2 følger med som eget vedlegg i saken


Sverre Thomassen


Steinar Mikalsen


Anette Eriksen

Sekretariatet for kontrollutvalget
i Hasvik kommune

Undertegnede medlemmer i kontrollutvalget for Hasvik kommune,
Sverre Thomassen, Anette Eriksen og Steinar Mikalsen ber om at følgende spørsmål
besvares skriftlig fra kommunedirektøren. (Vi anser ikke sakene besvart ut i møtet 5.
februar)

Vi anser også at leder av kontrollutvalget Thomas Hansen er inhabil i saken og dermed
ikke skal delta i eller behandle saken i noen fase

AMU

**Etter innspill fra flere ansatte i Hasvik kommune som har etterspurt et fungerende
AMU/Arbeidsmiljøutvalg ønsker vi å få tilbakemelding fra kommunedirektøren på
følgende:**

Om kommunedirektøren mener at kommunen har et fungerende AMU

1. Hvem som er valgt inn i utvalget i år?
2. Hvem som er leder i år / og hvem har vært ledere de foregående tre år?
3. Hvorfor antallet møter og saker har falt brått siste år?
4. Hvor mange saker er behandlet de siste 12 mnd, samt de foregående tre år, og
hvilke saker dette er?
5. Vi ønsker også svar på hvilke arbeide som ble gjort i 2020 og årene før. Samt
hvorfor dette ikke er med i Årsrapportene?

AMU hadde i henhold til kommunens årsmeldinger siste 4 år følgende møter

År:	Antall møter:	Antall saker:
2020	0	0
2021	3	11
2022	3	21
2023	1	3
2024	?	?

Barnevern:

Hva skjer med BV i kommunen?

Hvem fungerer som BV-leder i dag?

Finnes det er kommunalt planverk for akutt-tilfeller?

Hva skjer i et akutt-tilfelle? Hvilke ressurser er tilgjengelig, både akutt og over tid?

Hva skjer i et akutt-tilfelle i en helg, når det ikke er BV-leder tilgjengelig?

Ansettelse av en kommunalt bosatt BV-Leder, hva er status?

Hvilke tilbud gis til potensielle søkere?

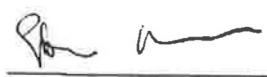
Hasvik . 11 Mars 2025



Sverre Thomassen



Anette Eriksen



Steinar Mikalsen



Outlook

Innspill og henvendelse fra medlemmer i kontrollutvalget i Hasvik kommune

Fra Annebb@kusek.no <Annebb@kusek.no>

Dato to. 21.08.2025 14:48

Til anetteeriksen.98@hotmail.com <anetteeriksen.98@hotmail.com>; steinar@mikalsen.info <steinar@mikalsen.info>; th90988708@hotmail.com <th90988708@hotmail.com>; sverrethomassen2@gmail.com <sverrethomassen2@gmail.com>

Kopi sml@kusek.no <sml@kusek.no>; kate.m.larsen@kusek.no <kate.m.larsen@kusek.no>; tom.oyvind.heimann@kusek.no <tom.oyvind.heimann@kusek.no>; snenisse@gmail.com <snenisse@gmail.com>

 3 vedlegg (395 kB)

Vedlegg 1 - Bestemmelser i kommuneloven og forvaltningsloven om ugildhet.pdf; Innkalling til utsatt møte i kontrollutvalget , torsdag 15. mai 2025 , kl. 10.00 [KUSEK01877] – Anne Berit Bæhr – Outlook.pdf; Særutskrift (4).pdf;

Det vises til innspill til neste møte i kontrollutvalget fra medlemmene Sverre Thomassen, Steinar Mikalsen og Anette Eriksen, datert 29.7.25.

Innkalling og saksliste

Når det gjelder innkalling og saksliste, vises det til kommuneloven § 11-3:

«Lederen av et folkevalgt organ setter opp saksliste for hvert enkelt møte.»

Habilitet

Spørsmål om habilitet behandles etter bestemmelsene i kommunelovens kapittel 11 og forvaltningsloven kapittel 2 .

Etter forvaltningsloven § 8 gjelder følgende for avgjørelser om habilitet i folkevalgte organer:
I kollegiale organer treffes avgjørelsen av organet selv, uten at vedkommende medlem deltar. Dersom det i en og samme sak oppstår spørsmål om ugildhet for flere medlemmer, kan ingen av dem delta ved avgjørelsen av sin egen eller et annet medlems habilitet, med mindre organet ellers ikke ville være vedtaksført i spørsmålet. I sistnevnte tilfelle skal alle møtende medlemmer delta.

Vedlagt følger et dokument med en oversikt over bestemmelser som habilitet i kommuneloven og forvaltningsloven, samt kommentarer i kontrollutvalgsboka, utgitt av kommunal og distriktsdepartementet.

Sak om oppfølging av orienteringer om barnevernet og arbeidsmiljøutvalget

Kontrollutvalget har i sak 16/25 vedtatt å innhente skriftlig svar fra kommunedirektøren, og at saken skal legges fram i neste møte. Se vedlagt særutskrift. Kommunedirektøren har fått forespørsel med svarfrist 15. august. Saken ser satt på sakslisten til møtet 3. september 2025, det vises til foreløpig innkalling.

Sak om orientering arbeidskontrakter

I henhold kommuneloven § 11-3 skal en sak settes på sakslisten når minst 1/3 av medlemmene krever det. Kravet er oppfylt og leder har besluttet at henvendelsen /innspillet fra medlemmene i sin helhet, settes opp som orienteringssak. Det vises til foreløpig innkalling, saken henvendelse fra medlemmer til møtet i kontrollutvalget den 3. september 2025,

Forslag til vedtak i AMU saken

Det vises til kommunelovens bestemmelser om folkevalgte rett og plikt:

§ 8-1. Rett og plikt til å delta i møte

Medlemmer av et kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalgt organ plikter å delta i organets møter hvis de ikke har gyldig forfall.

Medlemmer av et kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalgt organ har møte-, tale- og forslagsrett i organets møter. Det kan ikke gis møte-, tale- og forslagsrett til andre enn organets medlemmer, hvis ikke noe annet følger av lov.

Medlemmer som er til stede i et kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalgt organ når en sak tas opp til avstemning, plikter å stemme. Ved valg og vedtak om ansettelse er det adgang til å stemme blankt.

I vedtatt reglement for styrer, råd og utvalgt for Hasvik kommune gjelder følgende regler for 5.9
FREMSETTE FORSLAG

Alle medlemmer av utvalg har rett til å sette frem forslag til utvalget.

Forslag skal som hovedregel gis skriftlig til møteleder og undertegnes av forslagsstiller inkludert parti/gruppetilhørighet.

I praksis betyr det betyr at forslag til vedtak fremmes ved saksbehandling av en sak i møtet.

Innkalling til forrige møte

Innkalling til det utsatte møtet i kontrollutvalget ble sendt 12.5.25 etter avtale med leder. Det vises til vedlegg.

Med vennlig hilsen

Anne Berit Bæhr

Rådgiver

Sak 35: KUSEK02169 - Krav om lovlighetskontroll vedrørende vedtak om inh...

Vedlegg 3 i sak 35: Vedlegg 3 av 6 - Krav om lovlighetskontroll.pdf

Sak 29: KUSEK02078 - Henvendelse fra medlemmer i kontrollutvalget i Hasv...

Vedlegg 4 i sak 23: Innspill og henvendelse fra medlemmer i kontrollutva...

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS

Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotte Čállingoddi SGO

Altaveien 97, pb. 80, 9501 Alta

Annebb@kusek.no

Tlf: 48308377

Bestemmelser i kommuneloven og forvaltningsloven om ugildhet/inhabilitet, samt omtale i Kontrollutvalgsboka

Kommuneloven

§ 11-10. Inhabilitet for folkevalgte

Bestemmelsene om inhabilitet i [forvaltningsloven kapittel II](#) gjelder ved behandlingen av saker i folkevalgte organer, med de særreglene som følger av denne paragrafen.

En folkevalgt som har vært med på å forberede eller treffe vedtak i en sak som ansatt i kommunen eller fylkeskommunen, er inhabil til senere å behandle den samme saken i et folkevalgt organ i henholdsvis kommunen eller fylkeskommunen. Første punktum gjelder ikke når årsbudsjett, økonomiplan, kommuneplan, regional planstrategi og regional plan behandles i et folkevalgt organ.

Når en klage skal behandles etter [forvaltningsloven § 28](#) andre ledd, er en folkevalgt som har vært med på å forberede eller treffe vedtaket, inhabil til å delta i klageinstansens behandling av vedtaket, eller i forberedelsen av saken for klageinstansen.

En folkevalgt er ikke inhabil når det skal velges personer til offentlige tillitsverv, eller når det skal fastsettes godtgjøring o.l. for slike verv.

Forvaltningsloven

Kapittel II. Om ugildhet.

§ 6. (habilitetskrav).

En offentlig tjenestemann er ugild til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse i en forvaltningssak

- når han selv er part i saken;
- når han er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedstigende linje eller i sidelinje så nær som søsken;
- når han er eller har vært gift med eller er forlovet med eller er fosterfar, fostermor eller fosterbarn til en part;
- når han er verge eller fullmektig for en part i saken eller har vært verge eller fullmektig for en part etter at saken begynte;
- når han leder eller har ledende stilling i, eller er medlem av styret eller bedriftsforsamling for
 - et samvirkeforetak, eller en forening, sparebank eller stiftelse som er part i saken, eller
 - et selskap som er part i saken. Dette gjelder likevel ikke for person som utfører tjeneste eller arbeid for et selskap som er fullt ut offentlig eid og dette selskapet, alene eller sammen med andre tilsvarende selskaper eller det offentlige, fullt ut eier selskapet som er part i saken.

Likeså er han ugild når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet; blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen som han har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om ugildhetsinnsigelse er reist av en part.

Er den overordnede tjenestemann ugild, kan avgjørelse i saken heller ikke treffes av en direkte underordnet tjenestemann i samme forvaltningsorgan.

Ugildhetsreglene får ikke anvendelse dersom det er åpenbart at tjenestemannens tilknytning til saken eller partene ikke vil kunne påvirke hans standpunkt og verken offentlige eller private interesser tilsier at han viker sete.

Rekkevidden av annet og fjerde ledd kan fastlegges nærmere ved forskrifter som gis av Kongen.

§ 7.(foreløpig avgjørelse).

Uansett om en tjenestemann er ugild, kan han behandle eller treffe foreløpig avgjørelse i en sak dersom utsettelse ikke kan skje uten vesentlig ulempe eller skadevirkning.

§ 8.(avgjørelse av habilitetsspørsmålet).

Tjenestemannen avgjør selv om han er ugild. Dersom en part krever det og det kan gjøres uten vesentlig tidsspille, eller tjenestemannen ellers selv finner grunn til det, skal han forelegge spørsmålet for sin nærmeste overordnede til avgjørelse.

I kollegiale organ treffes avgjørelsen av organet selv, uten at vedkommende medlem deltar. Dersom det i en og samme sak oppstår spørsmål om ugildhet for flere medlemmer, kan ingen av dem delta ved avgjørelsen av sin egen eller et annet medlems habilitet, med mindre organet ellers ikke ville være vedtaksført i spørsmålet. I sistnevnte tilfelle skal alle møtende medlemmer delta.

Medlem skal i god tid si fra om forhold som gjør eller kan gjøre ham ugild. Før spørsmålet avgjøres, bør varamann eller annen stedfortreder innkalles til å møte og delta ved avgjørelsen dersom det kan gjøres uten vesentlig tidsspille eller kostnad.

§ 9.(oppnevning av stedfortreder).

Når en tjenestemann er ugild, skal om nødvendig oppnevnes eller velges stedfortreder for vedkommende.

Dersom det er forbundet med særlig ulempe å få oppnevnt stedfortreder, kan Kongen for det enkelte tilfelle beslutte at saken skal overføres til sideordnet eller overordnet forvaltningsorgan.

§ 10.(hvem habilitetsbestemmelsene gjelder for).

Foruten for offentlige tjenestemenn gjelder bestemmelsene i kapitlet her tilsvarende for enhver annen som utfører tjeneste eller arbeid for et forvaltningsorgan.

Kontrollutvalgsboka

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kontrollutvalgsboka/id2893214/>

Habilitet

Ein person er ugild (inhabil) ved handsaming og avgjersle av ei sak dersom det ligg føre omstende som er eigna til å svekkje tilliten til at han er upartisk, sjå forvaltningslova § 6. Det gjeld same habilitetsreglane for kontrollutvalsmedlemmer som for andre folkevalde. Folkevalde har plikt til å delta i møta i dei folkevalde organa der dei er valde inn, og habilitetsreglane må ikkje nyttast på ein slik måte at ein hòlar ut møteplikta og plikta til å delta når avgjersler blir trefte. At det blir reist spørsmål om habiliteten til ein

kontrollutvalsmedlem, er ikkje nok til at medlemmen bør eller kan fråtre. På grunn av rolla til kontrollutvalet som ansvarleg kontrollorgan er det likevel viktig at kontrollutvalsmedlemmer tek spesielt omsyn til habilitetsspørsmål. For at kontrollutvalet skal gjennomføre sine oppgåver på ein effektiv og tillitvekkjande måte, er det viktig at det ikkje er tvil om at utvalet er nøytralt, objektivt og uavhengig.

Ein tilsett eller folkevald er ugild i handsaminga eller avgjersla av ei sak dersom:

- ein sjølv er part i saka
- nokre i den næraste familien er part i saka
- ein er verje eller fullmektig for parten
- ei verksemd der ein er styremedlem eller har ei leiande stilling, er part i saka

Vedkomande er også ugild dersom det ligg føre «særegne forhold» som er eigna til å svekke tilliten til at han er upartisk, og dermed til kontrollutvalet si handsaming av saka. Kva som utgjer særegne forhold, må ein vurdere konkret frå sak til sak. Dette kan mellom anna vere at kontrollutvalsmedlemmen sjølv, eller nokon med «nær, personleg tilknytning» til vedkomande, vil kunne få særleg føremon, tap eller ulempe av vedtaket. Dette vil normalt føre til inhabilitet. Personar med nær, personleg tilknytning omfattar nær familie, sambuarar og andre som vedkomande har nær personleg kontakt med.

Vennskap eller motsetningsforhold til ein som vil kunne oppnå føremon, tap eller ulempe som følge av avgjerda til kontrollutvalet, kan medføre inhabilitet. Det må i så fall dreie seg om verkeleg nært vennskap eller klårt uvennskap. «At en kjenner hverandre, eller er arbeidskamerater eller kolleger, er ikke tilstrekkelig til å begrunne inhabilitet. Det samme gjelder uenighet, f.eks. om faglige eller politiske spørsmål. Ellers ville forvaltningsapparatet lett bli satt ut av funksjon.», sjå Eckhoff og Smith (2014) s. 211.

Det er svekkinga av tilliten til at vedkomande er upartisk, som er avgjerande. Dersom kontrollutvalet manglar tillit til at vedkomande er upartisk, er det grunnlag for inhabilitet. Det kan også vere grunn til å erklære vedkomande inhabil viss ein må rekne med at publikum ikkje har tillit til at kontrollutvalet er upartisk, sjølv om kontrollutvalet stolar fullt og heilt på at medlemmen vil opptre upartisk. Habilitetsreglane har ikkje berre som føremål å sikre upartiske avgjersler, men også å medverke til å halde ved lag den allmenne tilliten til forvaltninga.

Mogleg inhabilitet bør meldast til sekretariatet så tidleg som mogleg, slik at ein kan førebu saka for kontrollutvalet. Det er kontrollutvalet som collegium som avgjer om ein medlem er ugild eller ikkje. Den som

blir hevda å vere ugild, har ikkje høve til å ta del i debatten eller røystinga i inhabilitetsspørsmålet. Når avgjersla er fatta, skal ho først i møteboka, der også lovheimelen for avgjersla skal gå fram. Dersom det er gjort feil i ei habilitetsavgjersle, er dette ein sakshandsamingsfeil. Dette kan skje gjennom at ein som er inhabil, har fått delta, eller at ein som er habil, ikkje har fått delta, i handsaminga eller avgjersla av ei sak. Ein slik feil kan føre til at avgjersla er ugyldig.

Inhabilitet knytt til politiske saker

Nokre gonger oppstår det usikkerheit knytt til habilitet i tilfelle der kontrollutvalsmedlemmer, som politikarar i det offentlege ordsiftet, har signalisert synspunkt i det som seinare blir ei sak for kontrollutvalet. Dette medfører likevel ikkje automatisk inhabilitet ved handsaming av saka i kontrollutvalet. Habilitetsspørsmålet lyt vurderast frå sak til sak.

I ein kommune blei ein kommunestyrerepresentant kontakta av ein part i ei sak som var avgjort av ordførar på sommarfullmakt. I ein e-post gav kommunestyrerepresentanten uttrykk for synspunkt på saka. Vedkomande blei på eit seinare tidspunkt vald inn som leiar i kontrollutvalet. I samband med at kontrollutvalet blei bede om å handsame den nemnde saka, vende kontrollutvalsleiaren seg til kommuneadvokaten. Kommuneadvokaten blei beden om å vurdere om det at kontrollutvalsrepresentanten tidlegare hadde hatt med saka å gjere, førte til at han blei ugild. Kommuneadvokaten kunne ikkje sjå at det var noko grunnlag for at representanten var ugild etter reglane i forvaltningslova.



Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SÆRUTSKRIFT

Kontrollutvalg:	Hasvik kommune	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Møtedato:	15. Mai 2025	J.nr:	KUSEK01861

Kontrollutvalget i Hasvik kommune behandlet sak om oppfølging av orienteringssak 1/25 og 2/25 på møte 15. Mai 2025.

Nedenfor framgår kontrollutvalgets behandling og vedtak i saken:

SAK 16/25

OPPFØLGING AV ORIENTERINGSSAK 1/25 OG 2/25

Kontrollutvalgets vedtak:

Kontrollutvalget ber kommunedirektøren om å gi et skriftlig svar på spørsmålene stilt i brev datert 13. mars 2025, fra medlemmene Mikalsen, Eriksen og Thomassen.

Kontrollutvalget ber sekretariatet om å forberede en sak om dette til neste møte.

Protokolltilførsel fra medlem Steinar Mikalsen:

Angående sakene 1/25 og 2/25 i møtet 5 februar 2025

Her manglet det dokumenter med spørsmål om utredning fra Kommunaldirektøren. Disse ble derfor ikke fullt ut besvarte, og vi ber om en ytterligere utredning i henhold til innsendte opprinnelig spørsmål. Spørsmålene angikk henholdsvis AMU og barnevern.

Behandling:

Leder orienterte om saken.

Kontrollutvalget stilte spørsmål og drøftet saken.

Leder foreslo følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget ber kommunedirektøren om å gi et skriftlig svar på spørsmålene stilt i brev datert 13. mars 2025, fra medlemmene Mikalsen, Eriksen og Thomassen.

Kontrollutvalget ber sekretariatet om å forberede en sak om dette til neste møte.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Medlem Steinar Mikalsen ba om protokollføring av dette:

Angående sakene 1/25 og 2/25 i møtet 5 februar 2025

Her manglet det dokumenter med spørsmål om utredning fra Kommunaldirektøren. Disse ble derfor ikke fullt ut besvarte, og vi ber om en ytterligere utredning i henhold til innsendte opprinnelig spørsmål. Spørsmålene angikk henholdsvis AMU og barnevern.

I henhold til Hasvik kommunes reglement fors tyrer, råd og utvalg (vedtatt 23.11.23) og kontrollutvalgets forslag til reglement for kontrollutvalget i Hasvik kommune, godkjente kontrollutvalget protokolltilførselen fra Steinar Mikalsen til denne saken.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Saken legges frem uten tilråding.



Outlook

Innkalling til utsatt møte i kontrollutvalget , torsdag 15. mai 2025 , kl. 10.00 [KUSEK01877]

Fra Annebb@kusek.no <Annebb@kusek.no>

Dato ma. 12.05.2025 14:30

Til th90988708@hotmail.com <th90988708@hotmail.com>; steinar@mikalsen.info <steinar@mikalsen.info>; anetteeriksen98@hotmail.com <anetteeriksen98@hotmail.com>; snenisse@gmail.com <snenisse@gmail.com>; nyveien7@hotmail.com <nyveien7@hotmail.com>; post@hasvik.kommune.no <post@hasvik.kommune.no>

Kopi sverrethomassen2@gmail.com <sverrethomassen2@gmail.com>; tina.isak@gmail.com <tina.isak@gmail.com>; hanne.lise.nilssen@gmail.com <hanne.lise.nilssen@gmail.com>; kjetilogmunin@hotmail.com <kjetilogmunin@hotmail.com>; reate.olsen@nav.no <reate.olsen@nav.no>; arve.nilsen@lucerna.no <arve.nilsen@lucerna.no>; heidi.aniten@gmail.com <heidi.aniten@gmail.com>; anneli.lindh@me.com <anneli.lindh@me.com>; mhusby@gmail.com <mhusby@gmail.com>; radmann@hasvik.kommune.no <radmann@hasvik.kommune.no>; anton.stenberg@komrevnord.no <anton.stenberg@komrevnord.no>; lk@komrevnord.no <lk@komrevnord.no>; margrete.kleiven@komrevnord.no <margrete.kleiven@komrevnord.no>; ai@komrevnord.no <ai@komrevnord.no>; sml@kusek.no <sml@kusek.no>; kate.m.larsen@kusek.no <kate.m.larsen@kusek.no>; tom.oyvind.heitmann@kusek.no <tom.oyvind.heitmann@kusek.no>

1 vedlegg (62 kB)

Innkalling til utsatt møte 15. mai 2025.pdf;

Innkalling til utsatt møte i kontrollutvalget i Hasvik kommune

Leder har berammet ny møtedato for det utsatte møtet, og det innkalles med dette til møte i kontrollutvalget i Hasvik kommune:

Dato: Torsdag 15. mai 2025

Tid: Kl. 10.00

Sted: Rådhuset, Hasvik

Innkalte medlemmer/varamedlemmer:

Thomas Hansen, leder

Steinar Mikalsen, medlem

Anette Eriksen, medlem

Eva Husby, medlem

Målfrid Hansen, varamedlem for Sverre Thomassen

Øvrige varamedlemmer møter kun etter nærmere innkalling.

Innkalling og saksliste sendes også kontrollutvalgets varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør/rådmann og kommunerevisjonen til informasjon.

Saksdokumenter er tilgjengelig for nedlasting på sekretariatets hjemmeside www.kusek.no under siden til kontrollutvalget i Hasvik kommune – mappe 2025 – Møte 2-25.

Saksdokumentene er lagret i én fil, men man kan enkelt navigere i dokumentet ved å bruke Adobe Acrobat eller annet tilsvarende program.

Dere finner saksdokumentene ved å følge linken nedenfor:

Sak 35: KUSEK02169 - Krav om lovlighetskontroll vedrørende vedtak om inh...

Vedlegg 3 i sak 35: Vedlegg 3 av 6 - Krav om lovlighetskontroll.pdf

Sak 23: KUSEK02078 - Henvendelse fra medlemmer i kontrollutvalget i Hasv...

Vedlegg 7 i sak 23: Innkalling til utsatt møte i kontrollutvalget , tors...

<https://kusek.no/kontrollutvalgene/hasvik-kommune/#>

Eventuelt forfall til møtet bes meldt snarest til sekretariatet på telefon 48308377 eller i epost til annebb@kusek.no slik at varamedlem kan innkalles i rimelig tid.

Dersom noen medlemmer/varamedlemmer er i tvil om sin habilitet i enkeltsaker, så er det fint om dere gir oss i sekretariatet beskjed om det i god tid før møtet.

Med vennlig hilsen

På vegne av leder i kontrollutvalget



logo Invo.jpg Anne Berit Bæhr

Rådgiver

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS

Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotte Čállingoddi SGO

Altaveien 97, pb. 80, 9501 Alta

Annebb@kusek.no

Tlf: 48308377



Kontrollutvalget i Hasvik kommune

M Ø T E P R O T O K O L L

Møte nr. 3- 25
Tid: 03.09.2025 kl. 10:00 - 13.35
Sted: Rådhuset - Breivikbotn, møterom i 2. etasje

Til stede: Thomas Hansen
Sverre Thomassen
Steinar Mikalsen, medlem
Anette Eriksen, medlem
Eva Danielsen Husby, medlem

Andre: **Hasvik kommune**
Teknisk leder Kim Are Walsøe , i sak 24/25
Brannsjef Halvard Holst- Olsen, i sak 24/25

KomRevNORD IKS
Regnskapsrevisor Rollaug Korstad, i sak 20/25 - 29/25, via Teams

Kusek IKS
Seniorrådgiver Tom Øyvind Heitmann, via Teams
Rådgiver Anne Berit Bæhr, via Teams

SAKSLISTE

- 20/25 Godkjenning av innkalling
- 21/25 Godkjenning av saksliste
- 22/25 Godkjenning av protokoll fra forrige møte i kontrollutvalget i Hasvik kommune
- 23/25 Henvendelse fra medlemmer i kontrollutvalget i Hasvik kommune
- 24/25 Orientering om Hasvik kommunes arbeid med omreguleringsaker og brannforebyggende arbeid
- 25/25 Oppfølging av orienteringssak 01/25 og 2/25 Hasvik kommune
- 26/25 Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors vurdering av uavhengighet- Hasvik kommune
- 27/25 Oppdragsansvarlig regnskapsrevisors vurdering av uavhengighet - Hasvik kommune
- 28/25 Rapport fra forenklet etterlevelseskontroll 2024 - Hasvik kommune
- 29/25 Revisorbrev nr. 1 - Forenklet etterlevelseskontroll 2024 - Hasvik kommune

- | | |
|-------|--|
| 30/25 | Kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontrollarbeid i Hasvik kommune |
| 31/25 | Prosjektskisse - forvaltningsrevisjon - Rekruttering, bemanning og kompetanse-Hasvik kommune |
| 32/25 | Referatsaker KU Hasvik 03-25 |

Leder Thomas Hansen åpnet møtet og ønsket velkommen.

SAK 20/25 GODKJENNING AV INNKALLING

Vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner innkalling til møte 3. september 2025.

Behandling:

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner innkalling til møte 3. september 2025.

SAK 21/25 GODKJENNING AV SAKSLISTE

Vedtak:

Sakslisten godkjennes med unntak av sak 23/25 og 25/25.

Vi godtar ikke at sakene legges fram som en ren orienteringssak, da vi skal bruke den til å vurdere om vi skal gå videre med denne saken. Den skal behandles som en undersøkelsessak.

Behandling:

Forslag til vedtak fra medlemmene Thomassen, Mikalsen og Eriksen:

Sakslisten godkjennes med unntak av sak 23/25 og 25/25.

Vi godtar ikke at sakene legges fram som en ren orienteringssak, da vi skal bruke den til å vurdere om vi skal gå videre med denne saken. Den skal behandles som en undersøkelsessak

Leder fremmet sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner saksliste til møte 3. september 2025.

Votering:

Forslaget fra medlemmene Thomassen, Mikalsen og Eriksen fikk 3 stemmer og forslaget fra leder fikk 2 stemmer (Hansen, Husby)

Forslaget fra medlemmene Thomassen, Mikalsen og Eriksen ble vedtatt med 3 stemmer mot 2 stemmer.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner saksliste til møte 3. september 2025.

SAK 22/25 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA FORRIGE MØTE I KONTROLLUTVALGET I HASVIK KOMMUNE

Vedtak:

Kontrollutvalget tar godkjent protokoll til orientering.

Behandling:

Kontrollutvalget drøftet saken.
Sekretariatet orienterte om saken.

Sekretariatet endret på forslag til vedtak i møtet:
Kontrollutvalget tar godkjent protokoll til orientering.

Sekretariatets forslag ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner protokoll fra forrige møte i kontrollutvalget i Hasvik kommune.

SAK 23/25 HENVENDELSE FRA MEDLEMMER I KONTROLLUTVALGET I HASVIK KOMMUNE

Vedtak:

Vi ber om at kommunedirektøren svarer skriftlig på alle spørsmålene om AMU og BV i innlevert oppsett innen 12 oktober, og at dette svaret umiddelbart sendes/videresendes kontrollutvalgsmedlemmene fra sekretariatet.

I lys av at BV i Hasvik kommune er under tilsyn, ber vi om at kommunedirektøren også redegjør for barnevernets nåværende status i kommunen til samme frist.

Vi gjør i brevet kommunedirektøren oppmerksom på at kontrollutvalget har rett til innsyn i de kommunale saker/tjenester/etater de finner det formålstjenlig å få innsyn i.

Siden kontrollutvalgets leder er inhabil i saken, skal han ikke på noe sted i saksgangen ha noen innvirkning på hva saken omfatter eller behandlingen av denne.

Kontrollutvalgets nestleder vil gå inn og fungere som saksbehandler fra utvalgets side.

Behandling:

Spørsmål om habilitet.

Medlem Mikalsen stilte spørsmål leders habilitet, da han er samboer med kommunedirektørens datter. Leder fratrådte ved behandling av spørsmålet. Varamedlem var ikke innkalt.

Forslag fra medlemmene Thomassen, Mikalsen og Eriksen

Kontrollutvalgets leder Thomas Hansen er inhabil etter forvaltningslovens § 6, 2. ledd.

Forslag fra medlem Husby:

Kontrollutvalgets leder Thomas Hansen er ikke å anse som inhabil etter forvaltningslovens § 6, 2. ledd.

Votering:

Kontrollutvalget vedtok med 3 stemmer (Thomassen, Mikalsen og Eriksen) mot 1 stemme (Husby) at kontrollutvalgets leder Thomas HAnsen er inhabil etter forvaltningslovens § 6, 2. ledd.

Protokolltilførsel fra medlem Husby:

Vedtaket om leders inhabilitet sendes til lovlighetskontroll til Statsforvalteren.

Behandling av saken:

Leder fratrådte under behandling av saken.

Sekretariatet orienterte om saken.

Kontrollutvalget drøftet saken og stilte spørsmål.

Forslag til vedtak fra medlemmene Thomassen, Mikalsen og Eriksen:

Vi ber om at kommunedirektøren svarer skriftlig på alle spørsmålene om AMU og BV i innlevert oppsett innen 12 oktober, og at dette svaret umiddelbart sendes/videresendes kontrollutvalgsmedlemmene fra sekretariatet.

I lys av at BV i Hasvik kommune er under tilsyn, ber vi om at kommunedirektøren også redegjør for barnevernets nåværende status i kommunen til samme frist.

Vi gjør i brevet kommunedirektøren oppmerksom på at kontrollutvalget har rett til innsyn i de kommunale saker/tjenester/etater de finner det formålstjenlig å få innsyn i.

Siden kontrollutvalgets leder er inhabil i saken, skal han ikke på noe sted i saksgangen ha noen innvirkning på hva saken omfatter eller behandlingen av denne.

Kontrollutvalgets nestleder vil gå inn og fungere som saksbehandler fra utvalgets side.

Forslag til vedtak fra medlem Husby:

Saken er opplyst i møtet og tas til orientering

Votering:

Forslaget fra medlemmene Thomassen, Mikalsen, Eriksen fikk 3 stemmer og forslaget fra Husby fikk en stemme, og ble dermed vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Saken ble lagt frem uten forslag til vedtak fra sekretariatet.

SAK 24/25 ORIENTERING OM HASVIK KOMMUNES ARBEID MED OMREGULERINGSAKER OG BRANNFØREBYGGENDE ARBEID

Vedtak:

Kontrollutvalget ber sekretariatet sende forespørsel til ordfører om status på lokal forskrift om brannforebyggende tiltak, og manglende bruksendringer av bygg.

Behandling:

Brannsjef og teknisk leder orienterte om kommunes arbeid omreguleringssaker og brannforebyggende tiltak.

- Administrasjonen har kartlagt bygg etter § 13 og § 11 i brannforskriften. Det er identifisert 49 adresser i Hasvik kommune som omfattes av bestemmelsene om særskilte brannobjekter.
- Administrasjonen har utarbeidet forslag til lokal forskrift for kontroll av bygg. Lokal forskrift gir hjemmel og setter rammer for tilsyn og kontroll.
- Administrasjonen har leid inn ekstern hjelp i forarbeidet.
- Kontrollarbeid medfører kostnader. Politisk vedtak er påkrevd for oppstart.
- Risiko for tap av inntekter for kommunen, i form av avgifter dersom boliger brukes til næringsformål uten godkjenning.
- Bruksendring av bygg kan medføre behov for endring i reguleringsplan.
- Plan- og bygningsmyndigheten har mulighet til å stenge bygg ved ulovlig bruk. Kun et bygg som brukes til korttidsutleie (turisme) har søkt og fått godkjent bruksendring.
- Ulovlig bruk av bygg kan skade kommunens omdømme.
- Forholdene er blitt avdekket gjennom kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse.

Omforent forslag til vedtak fra kontrollutvalget:

Kontrollutvalget ber sekretariatet sende forespørsel til ordfører om status på lokal forskrift om brannforebyggende tiltak, og manglende bruksendringer av bygg.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Saken ble lagt frem uten forslag til vedtak fra sekretariatet.

SAK 25/25 OPPFØLGING AV ORIENTERINGSsak 01/25 OG 2/25 HASVIK KOMMUNE

Vedtak:

Det vises til vedtak i sak 23/25. Saken tas til orientering på bakgrunn av vedtaket i sak 23/25.

Behandling:

Kontrollutvalget drøftet saken og stilte spørsmål.

Forslag til vedtak fra leder:

Det vises til vedtak i sak 23/25. Saken tas til orientering på bakgrunn av vedtaket i sak 23/25.

Forslaget fra leder ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Saken ble lagt frem uten forslag til vedtak fra sekretariatet.

SAK 26/25 OPPDRAGSANSVARLIG FORVALTNINGSREVISORS VURDERING AV UAVHENGIGHET- HASVIK KOMMUNE

Vedtak:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors egenvurdering av uavhengighet i forhold til Hasvik kommune til orientering, og forutsetter at oppdragsansvarlig revisor oppfyller lov- og forskriftsbestemte krav om uavhengighet.

Behandling:

Sekretariatet orienterte om saken.

Kontrollutvalget drøftet saken og stilte spørsmål.

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors egenvurdering av uavhengighet i forhold til Hasvik kommune til orientering, og forutsetter at oppdragsansvarlig revisor oppfyller lov- og forskriftsbestemte krav om uavhengighet.

SAK 27/25 OPPDRAGSANSVARLIG REGNSKAPSREVISORS VURDERING AV UAVHENGIGHET - HASVIK KOMMUNE

Vedtak:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig regnskapsrevisors egenvurdering av uavhengighet i forhold til Hasvik kommune til orientering, og forutsetter at oppdragsansvarlig revisor oppfyller lov- og forskriftsbestemte krav om uavhengighet.

Behandling:

Sekretariatet orienterte om saken.

Kontrollutvalget drøftet saken og stilte spørsmål.

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig regnskapsrevisors egenvurdering av uavhengighet i forhold til Hasvik kommune til orientering, og forutsetter at oppdragsansvarlig revisor oppfyller lov- og forskriftsbestemte krav om uavhengighet.

SAK 28/25 RAPPORT FRA FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL 2024 - HASVIK KOMMUNE

Vedtak:

Kontrollutvalget viser til revisors uttalelse av 25.6.2025 om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen - regnskapsåret 2024.

Kontrollutvalget tar revisjonens uttalelse til orientering.

Kontrollutvalget har merket seg revisors konklusjon som sier at Hasvik kommune ikke har etterlevd krav om gjennomføring av etterbetaling i henhold til forskrift om egenandel for kommunale- og omsorgstjenester.

Behandling:

Behandling av spørsmålet om habilitet:

Medlem Husby tok opp spørsmålet om egen habilitet i møtet da hun var ordfører i den perioden kontrollen ble gjennomført. Husby fratrådte ved behandling av spørsmålet. Varamedlem var ikke innkalt.

Kontrollutvalget vedtok enstemmig at Husby er inhabil etter forvaltningslovens § 6, 2. ledd.

Behandling av saken:

Medlem Husby fratrådte møtet.

Revisor Korstad orienterte om den gjennomførte forenklete etterlevelseskontrollen som ble gjennomført i regnskapsåret 2024.

Kontrollutvalget drøftet saken og stilte spørsmål.

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget viser til revisors uttalelse av 25.6.2025 om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen - regnskapsåret 2024.

Kontrollutvalget tar revisjonens uttalelse til orientering.

Kontrollutvalget har merket seg revisors konklusjon som sier at Hasvik kommune ikke har etterlevd krav om gjennomføring av etterbetaling i henhold til forskrift om egenandel for kommunale- og omsorgstjenester.

SAK 29/25 REVISORBREV NR. 1 - FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL 2024 - HASVIK KOMMUNE

Vedtak:

Kontrollutvalget tar nummerert brev nr. 1 fra revisor, datert 25. juni 2025, til orientering.

Kontrollutvalget ser alvorlig på at Hasvik kommune ikke har etterlevd bestemmelser i Forskrift om egenandel for kommunale helse og omsorgstjenester § 3, når kommer til gjennomføring av etteroppgjør.

Kontrollutvalget forventer at kommunedirektøren iverksetter nødvendige tiltak for å forbedre internkontrollen og kvalitetsikrer rutiner for gjennomføring av etteroppgjør i henhold til kravene i forskrift om egenandel for kommunale helse og omsorgstjenester. Utvalget ber om at kommunedirektøren innen 20. Oktober 2025 oversender en skriftlig redegjørelse for hvilke tiltak som er gjennomført eller planlagt.

Kontrollutvalget forutsetter at revisjonen følger opp forholdet og rapporterer til kontrollutvalget slik kommuneloven forutsetter.

Kontrollutvalget vedtar å rapportere det påpekte forholdet til kommunestyret.

Behandling:

Behandling av spørsmål om habilitet:

Medlem Husby tok opp spørsmålet om egen habilitet i møtet da hun var ordfører i den perioden kontrollen ble gjennomført. Husby fratrådte ved behandling av spørsmålet. Varamedlem var ikke innkalt.

Kontrollutvalget vedtok enstemmig at Husby er inhabil etter forvaltningslovens § 6, 2. ledd.

Behandling av saken:

Medlem Husby fratrådte møtet.

Sekretariatet orienterte om saken.

Kontrollutvalget drøftet saken og stilte spørsmål.

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar nummerert brev nr. 1 fra revisor, datert 25. Juni 2025, til orientering.

Kontrollutvalget ser alvorlig på at Hasvik kommune ikke har etterlevd bestemmelser i Forskrift om egenandel for kommunale helse og omsorgstjenester § 3, når kommer til gjennomføring av etteroppgjør.

Kontrollutvalget forventer at kommunedirektøren iverksetter nødvendige tiltak for å forbedre internkontrollen og kvalitetsikrer rutiner for gjennomføring av etteroppgjør i henhold til kravene i forskrift om egenandel for kommunale helse og omsorgstjenester. Utvalget ber om at kommunedirektøren innen 20. Oktober 2025 oversender en skriftlig redegjørelse for hvilke tiltak som er gjennomført eller planlagt.

Kontrollutvalget forutsetter at revisjonen følger opp forholdet og rapporterer til kontrollutvalget slik kommuneloven forutsetter.

Kontrollutvalget vedtar å rapportere det påpekte forholdet til kommunestyret.

SAK 30/25 KONTROLLUTVALGETS FORSLAG TIL BUDSJETT FOR KONTROLLARBEID I HASVIK KOMMUNE

Vedtak:

Kontrollutvalget viser til utvalgets foreslåtte budsjett for kontrollarbeidet i Hasvik kommune for 2026 med en netto ramme på kr 1 264 900,-.

Med henvisning til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2 oversender kontrollutvalget budsjettforslaget til Hasvik kommunestyre med kopi til formannskapet.

Budsjettforslaget fra kontrollutvalget kan bare endres av kommunestyret. Grunnen til dette er at kontrollutvalget skal være fritt og uavhengig av de organene som utvalget skal kontrollere.

Behandling:

Sekretariatet orienterte om saken. Kontrollutvalget drøftet saken og stilte spørsmål.

Omforent forslag fra kontrollutvalget:

Post 11505 økes til 50 000,- og post 11703 økes til 30 000,- i budsjettet for 2026, for å kunne delta på konferanser.

		Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
10800	Godtgjørelse folkevalgte	29 317	29 000	30 100
10801	Møtegodtgjørelse	20 500	18 000	21 300
10802	Tapt arbeidsfortjeneste	17 259	5 500	18 000
11003	Faglitteratur/aviser / tidsskrifter (NKRF)	2 625	2 700	2 800
11156	Bevertning personell, møter, kurs mv.	0	1 200	1 200
11505	Kurs/konferanser/opplæring	0	25 000	50 000
11600	Utgiftsgodtgjørelse for reiser, oppgavepliktig	801	2 000	2 000
11703	Reiseutgifter til fly	0	22 000	30 000
11950	Avgifter, gebyrer, lisenser (FKT)	4000	4 000	4 000
13800	Kjøp tjenester fra IKS (revisjon)	995 358	691 000	729 000
13800	Kjøp av tjenester fra IKS (sekretariat)		362 400	376 500
14290	Merverdiavgift som gir rett til kompensasjon	1604	1 600	1 700
17290	Merverdiavgiftkompensasjon i driftsregnskapet	- 1604	-1 600	- 1 700
		1 083 161	1 162 800	1 264 900

Sekretariatets forslag til vedtak med kontrollutvalgets endringer i budsjettet ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget viser til utvalgets foreslåtte budsjett for kontrollarbeidet i Hasvik kommune for 2026 med en netto ramme på kr 1 231 900,-.

Med henvisning til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2 oversender kontrollutvalget budsjettforslaget til Hasvik kommunestyre med kopi til formannskapet.

Budsjettforslaget fra kontrollutvalget kan bare endres av kommunestyret. Grunnen til dette er at kontrollutvalget skal være fritt og uavhengig av de organene som utvalget skal kontrollere.

SAK 31/25 PROSJEKTSKISSE - FORVALTNINGSREVISJON - REKRUTTERING, BEMANNING OG KOMPETANSE- HASVIK KOMMUNE

Vedtak:

Kontrollutvalget viser til revisjonens prosjektskisse i forvaltningsrevisjon «Rekruttering, bemanning og kompetanse».

Kontrollutvalget vurderer det slik at revisors beskrivelse av undersøkelsen er i samsvar med utvalgets forutsetninger i vedtak som ble gjort i sak vedrørende oppstart av forvaltningsrevisjonen (sak 17/25)

Kontrollutvalget vedtar på denne bakgrunn oppstart av forvaltningsrevisjonen «Rekruttering, bemanning og kompetanse» i tråd med kontrollutvalgets vedtak i sak 17/25, og kommunestyrets vedtatte plan for forvaltningsrevisjon 2025- 2028.

Kontrollutvalget vedtar følgende hovedproblemstillinger for forvaltningsrevisjonen «Rekruttering, bemanning og kompetanse», slik disse er beskrevet av revisor:

1. Oppfyller Hasvik kommune krav til bemanning og kompetanse innen helse- og omsorgsektorene og oppvekstsektoren?
2. Har Hasvik kommune vedtatt mål, planer og tiltak for å rekruttere, beholde og utvikle ansatte innen helse- og omsorgssektorene og oppvekstsektoren? Blir mål, planer og tiltak fulgt opp i henhold til forutsetningene? Har kommunen vurdert effekten av arbeidet?
3. I hvilken grad benytter kommunen medarbeiderundersøkelser, sluttsamtaler eller annen systematisk tilbakemelding fra ansatte i helse- og omsorgssektorene og oppvekstsektoren i det strategiske arbeidet med å forbedre arbeidsgiverpolitikk, arbeidsmiljø og ledelse?

Kontrollutvalget overlater til revisjonen å utarbeide underproblemstillinger, i den grad det er nødvendig for gjennomføringen av undersøkelsen.

Kontrollutvalget forutsetter at denne forvaltningsrevisjonen gjennomføres innenfor en timeramme på maksimalt 225 timer.

Det legges til grunn at ferdig rapport fra forvaltningsrevisjonen oversendes kontrollutvalget v/sekretariatet innen februar 2026.

Behandling:

Sekretariatet orienterte om saken.

Kontrollutvalget drøftet saken og stilte spørsmål.

Sekretariatet endret årstallet siste setning på sitt forslag til vedtak i møtet:

Det legges til grunn at ferdig rapport fra forvaltningsrevisjonen oversendes kontrollutvalget v/sekretariatet innen februar 2026.

Sekretariatets forslag til vedtak med endringen på møtet, ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget viser til revisjonens prosjektskisse i forvaltningsrevisjon «Rekruttering, bemanning og kompetanse».

Kontrollutvalget vurderer det slik at revisors beskrivelse av undersøkelsen er i samsvar med utvalgets forutsetninger i vedtak som ble gjort i sak vedrørende oppstart av forvaltningsrevisjonen (sak 17/25)

Kontrollutvalget vedtar på denne bakgrunn oppstart av forvaltningsrevisjonen «Rekruttering, bemanning og kompetanse» i tråd med kontrollutvalgets vedtak i sak 17/25, og kommunestyrets vedtatte plan for forvaltningsrevisjon 2025- 2028.

Kontrollutvalget vedtar følgende hovedproblemstillinger for forvaltningsrevisjonen «Rekruttering, bemanning og kompetanse», slik disse er beskrevet av revisor:

1. Oppfyller Hasvik kommune krav til bemanning og kompetanse innen helse- og omsorgssektorene og oppvekstsektoren?
2. Har Hasvik kommune vedtatt mål, planer og tiltak for å rekruttere, beholde og utvikle ansatte innen helse- og omsorgssektorene og oppvekstsektoren? Blir mål, planer og tiltak fulgt opp i henhold til forutsetningene? Har kommunen vurdert effekten av arbeidet?
3. I hvilken grad benytter kommunen medarbeiderundersøkelser, sluttsamtaler eller annen systematisk tilbakemelding fra ansatte i helse- og omsorgssektorene og oppvekstsektoren i det strategiske arbeidet med å forbedre arbeidsgiverpolitikk, arbeidsmiljø og ledelse?

Kontrollutvalget overlater til revisjonen å utarbeide underproblemstillinger, i den grad det er nødvendig for gjennomføringen av undersøkelsen.

Kontrollutvalget forutsetter at denne forvaltningsrevisjonen gjennomføres innenfor en timeramme på maksimalt 225 timer.

Det legges til grunn at ferdig rapport fra forvaltningsrevisjonen oversendes kontrollutvalget v/sekretariatet innen februar 2025.

SAK 32/25 REFERATSAKER KU HASVIK 03-25

1. Referatsak 10/25

Melding om vedtak – Rapport fra forvaltningsrevisjon av avvik og varsling-kommunestyret i Hasvik kommune

Vedtak:

Referatsak 10/25 tas til orientering.

Behandling

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Referatsak 10/25 tas til orientering.

2. Referatsak 11/25

Melding om vedtak – Rapport fra eierskapskontroll av Veas IKS - kommunestyret i Hasvik kommune

Vedtak:

Referatsak 11/25 tas til orientering.

Behandling

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Referatsak 11/25 tas til orientering.

3. Referatsak 12/25

Melding om vedtak –Kontrollutvalgets årsmelding 2024- kommunestyret i Hasvik kommune

Vedtak:

Referatsak 12/25 tas til orientering.

Behandling

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Referatsak 12/25 tas til orientering.

4. Referatsak 13/25

Melding om vedtak –Reglement for kontrollutvalget -kommunestyret i Hasvik kommune

Vedtak:

Referatsak 13/25 tas til orientering.

Behandling

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Referatsak 10/25 tas til orientering.

5. Referatsak 14/25

FKT-Kontrollutvalgsleder skolen del 3

Vedtak:

Nestleder Sverre Thomassen, medlemmene Steinar Mikalsen og Anette Eriksen deltar på FKT kontrollutvalgslederskolen del 3, den 15. -16. Oktober 2025, på Gardermoen.

Behandling:

Leder foreslo følgende forslag til vedtak:

Nestleder Sverre Thomassen, medlemmene Steinar Mikalsen og Anette Eriksen deltar på FKT kontrollutvalgslederskolen del 3, den 15. -16. Oktober 2025, på Gardermoen.

Leders forslag ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Referatsak 14/25 tas til orientering.

6. Referatsak 15/25

Forespørsel fra sekretariatet til revisor vedrørende utsendelse av oppsummeringsbrev.

Svar fra revisor vedrørende praksis for utsendelse av oppsummeringsbrev.

Vedtak:

Referatsak 15/25 tas til orientering.

Behandling

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Referatsak 15/25 tas til orientering.

7. Referatsak 16/25

Protokoll representantskap VEFAS

Vedtak:

Referatsak 16/25 tas til orientering.

Behandling

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Referatsak 16/25 tas til orientering.

Møtet hevet kl. 13.35

Thomas Hansen / sign.
leder

Sverre Thomassen/ sign.
nestleder

Steinar Mikalsen / sign.
medlem

Anette Eriksen/ sign.
medlem

Eva D. Husby / sign.
medlem

Anne Berit Bæhr / sign.
rådgiver/sekretær

Kommuneleoven - Kapittel 27. Lovlighetskontroll

§ 27-1. Lovlighetskontroll

Tre eller flere medlemmer av kommunestyret eller fylkestinget kan sammen kreve at departementet kontrollerer om et vedtak er lovlig. Et slikt krav må fremmes innen tre uker fra vedtaket ble truffet. Fristreglene i [forvaltningsloven § 30](#) gjelder. Kravet skal settes fram for det organet som traff vedtaket. Hvis organet opprettholder vedtaket, skal saken sendes til departementet.

Hvis særlige grunner tilsier det, kan departementet på eget initiativ kontrollere om et vedtak er lovlig.

0 Endret ved lov [21 juni 2019 nr. 55](#).

§ 27-2. Hva som kan lovlighetskontrolleres

Følgende kan lovlighetskontrolleres:

- a. endelige vedtak som er truffet av et folkevalgt organ eller den kommunale eller fylkeskommunale administrasjonen
- b. vedtak om et møte skal holdes for åpne eller lukkede dører
- c. vedtak som gjelder spørsmål om inhabilitet.

Følgende kan ikke lovlighetskontrolleres:

- a. andre prosessledende avgjørelser enn de som er omtalt i første ledd bokstav b og c
- b. vedtak om ansettelse, oppsigelse eller avskjed
- c. spørsmål om et vedtak er i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av lov om offentlige anskaffelser.
- d. avgjørelse om kommunestyrevalget eller fylkestingsvalget er gyldig, jf. [valgloven § 15-2 første ledd](#) og [§ 15-3 første ledd](#).

0 Endret ved lov [16 juni 2023 nr. 62](#) (i kraft 1 mai 2024 iflg. [res. 22 mars 2024 nr. 553](#)).

§ 27-3. Innholdet i lovlighetskontrollen

Ved lovlighetskontroll skal departementet ta stilling til om vedtaket

- a. har et lovlig innhold
- b. er truffet av noen som har myndighet til å treffe et slikt vedtak
- c. har blitt til på lovlig måte.

Lovlighetskontrollen etter [§ 27-1](#) første ledd kan likevel begrenses til de anførsler som er tatt opp i saken. Ved lovlighetskontroll etter [§ 27-1](#) andre ledd bestemmer departementet omfanget av kontrollen.

Lovlighetskontrollen kan bare omfatte de offentlig-rettslige sidene ved vedtaket.

Departementet skal oppheve vedtaket hvis det er gjort feil som gjør det ugyldig.

Lovlighetskontroll fører ikke til at iverksettelsen av vedtaket utsettes. Følgende organer kan likevel bestemme at vedtaket ikke skal iverksettes før lovlighetskontrollen er gjennomført:

- a. organet som traff vedtaket
- b. et kommunalt eller fylkeskommunalt organ som er overordnet vedtaksorganet
- c. departementet.

§ 27-4. Opplysningsplikt ved lovlighetskontroll

Departementet kan i forbindelse med lovlighetskontroll kreve at kommunen og fylkeskommunen gir opplysninger om enkeltsaker eller forhold ved kommunens og fylkeskommunens virksomhet. Departementet har også rett til innsyn i alle kommunale og fylkeskommunale saksdokumenter.



KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENTET

Veileder

Lovlighetskontroll etter kommuneloven § 59



KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENTET

Veileder

Lovlighetskontroll etter kommuneloven § 59



**DET KONGELIGE
KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENT**

Til
Departementene
Fylkesmennene
Fylkeskommunene
Kommunene
KS

Deres ref

Vår ref
08/1969-4

Dato
21 OKT 2013

Ny veileder om lovlighetskontroll etter kommuneloven § 59

Kommunal- og regionaldepartementet har utarbeidet en ny veileder til kommuneloven § 59 om statlig lovlighetskontroll med kommunale og fylkeskommunale avgjørelser.

Retningslinjene i den nye veilederen H-2299 erstatter Rundskriv H- 2123 fra 2001.

Veilederen gir en helhetlig fremstilling av kommunelovens regler om lovlighetskontroll, og trekker opp retningslinjer for når det kan være aktuelt å ta saker opp til lovlighetskontroll av eget tiltak. Den er oppdatert i tråd med senere års lovendringer i kommuneloven § 59. Det er også foretatt enkelte presiseringer knyttet til avgjørelsesbegrepet.

Kommunal- og regionaldepartementet håper at veilederen kan være et nyttig hjelpemiddel i saker om lovlighetskontroll.

Veilederen er tilgjengelig på Kommunal- og regionaldepartementets hjemmesider på www.regjeringen.no.

Med hilsen


Siri Halvorsen (e.f.)
avdelingsdirektør


Elen Schmedding Gimnæs
seniorrådgiver

Adresseliste

Arbeidsdepartementet	Postboks 8019 Dep	0030	OSLO
Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet	Postboks 8036 Dep.	0030	OSLO
Finansdepartementet	Postboks 8008 Dep	0030	OSLO
Fiskeri- og kystdepartementet	Postboks 8118 Dep.	0030	OSLO
Fornyings- administrasjons- og kirkedepartementet	Postboks 8004 Dep.	0030	OSLO
Forsvarsdepartementet	Postboks 8126 Dep	0032	OSLO
Helse- og omsorgsdepartementet	Postboks 8011 Dep.	0030	OSLO
Justis- og beredskapsdepartementet	Postboks 8005 Dep	0030	OSLO
Kommunal- og regionaldepartementet	Postboks 8112 Dep	0032	OSLO
Kulturdepartementet	Postboks 8030 Dep	0030	OSLO
Kunnskapsdepartementet	Postboks 8119 Dep	0032	OSLO
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep.	0030	OSLO
Miljøverndepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Nærings- og handelsdepartementet	Postboks 8014 Dep	0030	OSLO
Olje- og energidepartementet	Postboks 8148 Dep	0033	OSLO
Samferdselsdepartementet	Postboks 8010 Dep	0030	OSLO
Fylkesmennene			
Kommunene			
Fylkeskommunene			
KS	Postboks 1378, Vika	0114	OSLO
Kopi			
Statsministerens kontor	Postboks 8001 Dep	0030	OSLO

Innholdsfortegnelse

1	Innledning.....	3
2	Forholdet til kommuneloven § 60.....	4
3	Forholdet til tidligere rundskriv.....	5
4	Hvem har myndighet til å foreta lovlighetskontroll etter § 59	6
4.1	Generelt.....	6
4.2	Kgl. res. 18. desember 1992	6
4.3	Delegasjon av myndighet til å foreta lovlighetskontroll etter § 59 nr. 1-6	6
5	Hensynet bak bestemmelsen	8
5.1	Kort om historikk.....	8
5.2	Sentrale formål og hensyn til grunn for bestemmelsen.....	8
6	Retningslinjer for lovlighetskontroll	9
6.1	Generelt om lovlighetskontroll	9
6.1.1	Hvem kan kreve kontroll etter § 59 nr. 1?	9
6.1.2	Folkevalgt organ	10
6.1.3	Begrepet «avgjørelse».....	11
6.1.4	Avgjørelser som gjelder ansettelse, oppsigelse eller avskjed	15
6.1.5	Avgjørelser om møteoffentlighet og habilitet.....	16
6.1.6	Avgjørelser som gjelder offentlige anskaffelser	16
6.1.7	Skillet mellom offentligrettslige og privatrettslige sider ved en avgjørelse.....	17
6.1.8	Behandling av saken i organet som har fattet avgjørelsen (vedtaksorganet).....	18
6.1.9	Utsatt iverksettelse.....	20
6.1.10	Tidsfrister.....	20
6.2	Innhold og omfang av kontrollen	21
6.2.1	Innledning.....	21
6.2.2	Personell kompetanse	21
6.2.3	Prosessuell kompetanse	22
6.2.4	Materiell kompetanse	22
6.2.5	Prøving av kommunalt skjønn - forholdet til det kommunale selvstyre	22
6.2.6	Avgrensning i saker om lovlighetskontroll	27
6.3	Særlig om lovlighetskontroll av eget tiltak.....	28
6.3.1	Generelt.....	28

6.3.2	Prosedyrer for registrering	29
6.3.3	Forhold av betydning for spørsmålet om en sak skal tas opp til kontroll av eget tiltak	30
6.3.4	Kort om forvaltningslovens regler for omgjøring og klage.....	34
7	Rettsvirkning av lovlighetskontrollen	36
7.1	Feil som leder til ugyldighet	36
7.1.1	Innledning.....	36
7.1.2	Om ulike feil.....	36
7.2	Kort om rettsvirkninger for privatrettslige forhold	37
8	Om departementets rolle i saker om lovlighetskontroll	39
8.1	Kommunale avgjørelser.....	39
8.2	Fylkeskommunale avgjørelser	39
9	Vedlegg - Lovtekst og forskrift.....	40

1 Innledning

Tema for denne veilederen er statlig lovlighetskontroll etter kommuneloven § 59 med kommunale og fylkeskommune avgjørelser. I det følgende brukes ordet «kommuner» om både kommuner og fylkeskommuner, og ordet «kommunestyret» om både kommunestyret og fylkestinget, der ikke annet er sagt. Når det i veilederen refereres til «Fylkesmannen», omfatter dette også alle andre instanser som har myndighet til å foreta lovlighetskontroll, med mindre noe annet fremgår av sammenhengen.

Formålet med veilederen er todelt. Departementet ønsker for det første å gi en enhetlig og oversiktlig fremstilling av kommunelovens regler for lovlighetskontroll.

I tillegg er siktemålet å gi retningslinjer for når det kan være aktuelt å ta saker opp til lovlighetskontroll av eget tiltak, og på den måten legge til rette for en mest mulig ensartet praksis hos de organene som har myndighet til å foreta lovlighetskontroll. Departementet presiserer at det ikke er et mål at antall kontroller skal være høyt, eller at antallet skal økes. Dette vil kunne føre til at kommunenes vedtaksmyndighet svekkes.

Departementet vil også presisere at det er opp til de enkelte folkevalgte om de vil klage på en avgjørelse og opp til Fylkesmannen eller departementet å ta stilling til om en sak skal tas opp til kontroll av eget tiltak. Formålet med reglene om lovlighetskontroll er å være en sikkerhetsventil og supplement til øvrige klage- og kontrollordninger for kommunale vedtak.

Veilederen erstatter tidligere rundskriv H-2123 fra 2001.

2 Forholdet til kommuneloven § 60

I forbindelse med en gjennomgang av kommunelovens regler for økonomiforvaltning (jf. Ot.prp. nr. 43 (1999-2000)), ble det foreslått og vedtatt regler for betinget lovlighetskontroll av budsjettvedtak, jf. tidligere kommuneloven § 59 a nr. 2. Disse forholdene er nå regulert i kommuneloven § 60.

Statlig kontroll av kommunale budsjettvedtak er etter § 60 betinget av at visse vilkår i loven er oppfylt. Innholdet av kontrollen vil imidlertid bli det samme som etter kommuneloven § 59. De generelle retningslinjene for lovlighetskontroll i denne veilederen, vil også være retningsgivende for kontroll etter kommuneloven § 60.

Ordningen med betinget kontroll med lovligheten av årsbudsjett innskrenker ikke muligheten for kommunale folkevalgte til å kreve lovlighetskontroll etter kommuneloven § 59, og heller ikke Fylkesmannens adgang til å foreta kontroll etter eget tiltak.

3 Forholdet til tidligere rundskriv

I Kgl. res. 18. desember 1992 ble det fastsatt at de enkelte departementene skulle gis fullmakt til å føre lovlighetskontroll etter kommuneloven § 59 med kommunale vedtak truffet i medhold av lovene vedkommende departement til enhver tid forvalter. I resolusjonen ble det også slått fast at daværende Kommunal- og arbeidsdepartementet skulle ha fullmakt til å fastsette nærmere regler for de øvrige departementenes utøvelse av lovlighetskontrollen etter § 59.

Retningslinjene vedrørende lovlighetskontroll i rundskriv H-2123 utarbeidet i 2001 av daværende Kommunal- og arbeidsdepartementet, erstattes med de nye retningslinjene som fremkommer i denne veilederen.

Vi viser for øvrig til rundskriv H-8/01 når det gjelder myndighet til å foreta lovlighetskontroll i medhold av kommuneloven § 60, dvs. lovlighetskontroll med kommunale og fylkeskommunale budsjettvedtak.

Lov- og forskriftstekst er tatt inn i kapittel 9.

4 Hvem har myndighet til å foreta lovlighetskontroll etter § 59

4.1 Generelt

Det fremgår av kommuneloven § 59 nr. 1 at klage på avgjørelser truffet av folkevalgt organ eller den kommunale eller fylkeskommunale administrasjonen (lovlighetsklager) kan bringes inn til «departementet» til kontroll av avgjørelsens lovlighet. Videre kan departementet på eget initiativ ta en avgjørelse opp til lovlighetskontroll, jf. § 59 nr. 5.

4.2 Kgl. res. 18. desember 1992

Ved kongelig resolusjon av 18. desember 1992 er det bl.a. bestemt at:

«II. Kommunaldepartementet gis fullmakt til å fastsette nærmere regler for de øvrige departementers utøvelse av lovlighetskontrollen, og til å overføre myndighet etter lov om kommuner og fylkeskommuner § 59 og lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker § 28 andre ledd videre.

V. De enkelte departementer gis fullmakt til å føre lovlighetskontroll med kommunale vedtak etter lov om kommuner og fylkeskommuner av 25. september 1992 nr. 107 § 59, med unntak av myndighetsutøvelse etter § 59 nr.7.

Fullmakten gjelder bare vedtak som er truffet i medhold av de lover vedkommende departement forvalter. Hvert departement plikter å holde Kommunaldepartementet underrettet om de avgjørelser som tas i medhold av denne fullmakten.

Kommunaldepartementet gir nærmere regler om departementenes lovlighetskontroll»

4.3 Delegasjon av myndighet til å foreta lovlighetskontroll etter § 59 nr. 1-6

«Departementets» myndighet etter kommuneloven § 59 nr. 1-6 er altså lagt til det departementet som forvalter den aktuelle loven, på grunnlag av de til enhver tid gjeldende organisatoriske bestemmelser. Dette er i samsvar med sektoransvarsprinsippet.

Departementets fullmakt er for kommunale avgjørelser i all hovedsak delegert videre til Fylkesmannen. Dette er lagt til grunn i rundskriv H-25/92, med noen unntak på utdanningsområdet, helseområdet og kirkeområdet.

Unntakene på utdanningsområdet og helseområdet er nå enten opphevet eller må anses å ikke gjelde lenger.¹ Klager på kommunale avgjørelser etter kirke- og kirkegårdslovgivningen skal

¹ Den delegerte myndigheten etter rundskriv H-25/92 til tidligere Statens utdanningskontor i saker om lovlighetskontroll jf. kommuneloven § 59, falt bort fra 01.01.03, jf. rundskriv H-20/02. Tidligere Fylkeslegen inngår i dag i Helsetilsynet i Fylket, som fra 01.01.12 er en del av Fylkesmannen. Delegert myndighet til Fylkeslegen etter rundskriv H-25/92 ligger nå hos Fylkesmannen.

bringes inn for departementet, jf. fastsatt i rundskriv H-6/95. Alle øvrige lovlighetsklager på kommunale avgjørelser etter kommuneloven § 59 bringes inn for Fylkesmannen.

For avgjørelser som er truffet av fylkeskommunale organer, er det det enkelte sektordepartementet som behandler klager om lovlighetskontroll. Siden 2001 har den organisatoriske inndelingen av departementene og deres ansvarsområder endret seg flere ganger. En lovlighetsklage på en fylkeskommunal avgjørelse etter kommuneloven § 59 bringes inn for det sektordepartementet som på tidspunktet for klagen forvalter den eller de lovene klagen gjelder.

5 Hensynet bak bestemmelsen

5.1 Kort om historikk

Med kommuneloven av 1992 ble ordningen med automatisk lovlighetskontroll av kommunale vedtak fjernet. Siden kontrollen inntil da i hovedsak kun omfattet vedtak i kommunestyret, og omfanget av delegasjon til underordnede organer varierte fra kommune til kommune, ble omfanget av kontrollen svært forskjellig og mange viktige vedtak falt utenfor.

Ressursinnsatsen stod heller ikke i forhold til de feil som ble avdekket. Disse hensynene var bakgrunnen for innføring av lovlighetskontroll etter klage. Man åpnet for at alle typer avgjørelser i alle kommunale folkevalgte organer, samt administrasjonen, kan bli gjenstand for lovlighetsklage. Kretsen av klageberettigede ble imidlertid begrenset til kun å gjelde faste representanter i kommunestyret og fylkestinget. I Ot.prp. nr. 42 (1991-92) s. 202 heter det: « På denne måten vil lovlighetskontrollen også få mer preg av et middel til å få avklart rettslig tvil, enn et styrings- og kontrollredskap på statens hånd.»

5.2 Sentrale formål og hensyn til grunn for bestemmelsen

Som det fremgår av forarbeidene til kommuneloven, er reglene om lovlighetskontroll et middel til å få avklart rettslig tvil uten å måtte gå til domstolene. I tillegg er hensynet til rettssikkerhet, faglig kvalitet på forvaltningsavgjørelser, hensynet til den offentlige forvaltningens omdømme og behovet for å ivareta grunnleggende nasjonale målsettinger viktige begrunnelser for reglene om lovlighetskontroll.

Lovlighetskontrollen etter kommuneloven § 59 representerer en sikkerhetsventil og et supplement til andre klage- og kontrollordninger med kommunale vedtak. Dette tilsier at lovlighetskontroll brukes med en viss varsomhet. Doble klage- og kontrollordninger kan bidra til mye administrasjon og samtidig rettsusikkerhet ved at kommunen eller partene ikke kan innrette seg i tråd med avgjørelsen før alle klage- og kontrollmuligheter er uttømte. Videre legger departementet til grunn at egenkontroll i kommunene og borgernes klageadgang etter forvaltningsreglene, skal bidra til å redusere behovet for tilsyn og kontroll fra statlige organer.

Samlet medfører disse forholdene at det er en begrensning knyttet til hvilke typer avgjørelser som skal omfattes av reglene om lovlighetskontroll. De nevnte hensynene har også betydning i vurderingen av om en sak skal tas opp etter eget initiativ.

6 Retningslinjer for lovlighetskontroll

6.1 Generelt om lovlighetskontroll

I henhold til § 59 nr. 1 kan tre eller flere medlemmer av kommunestyret sammen bringe en avgjørelse truffet av et folkevalgt organ eller den kommunale administrasjonen, inn for departementet til kontroll av avgjørelsens lovlighet. I tillegg har departementet hjemmel i § 59 nr. 5 til å ta avgjørelser opp til kontroll av eget tiltak.

Avgjørelser som gjelder ansettelse, oppsigelse eller avskjed i arbeidsforhold, kan ikke bringes inn for lovlighetskontroll etter kommuneloven § 59 nr. 1. Det kan heller ikke foretas lovlighetskontroll med om reglene gitt i og i medhold av lov 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser er fulgt.

Lovlighetskontroll er ikke klage i forvaltningslovens forstand. Fylkesmannen har derfor ikke kompetanse til å fatte ny avgjørelse, bare til å oppheve den foreliggende avgjørelse dersom den er ugyldig, jf. § 59 nr. 4, andre ledd.

Fylkesmannens vedtak i en sak om lovlighetskontroll kan ikke påklages etter forvaltningsloven. Det samme gjelder også avvisningsvedtak, dvs. vedtak der Fylkesmannen kommer til at vilkårene for å foreta lovlighetskontroll ikke er oppfylt og dermed avviser klagen.

6.1.1 Hvem kan kreve kontroll etter § 59 nr. 1?

Etter § 59 nr. 1 kan «tre eller flere medlemmer i kommunestyret» sammen bringe kommunale avgjørelser inn for lovlighetskontroll. For at lovlighetsklagen skal være lovlig fremsatt kreves det således underskrift av minst tre kommunestyrerepresentanter. Det er ikke tilstrekkelig at en representant underskriver på vegne av de andre, eller at en representant underskriver på vegne av partiets eller listens gruppe i kommunestyret eller fylkestinget.

Varamedlem som sådan anses ikke som «medlemmer av kommunestyret». Et varamedlem anses kun som medlem av kommunestyret i den tid vedkommende møter som representant, eller når han eller hun har møtt i det aktuelle møtet som vara for det faste medlemmet. Et varamedlem trer i det ordinære medlemmets funksjon for det eller de møtene vedkommende har møtt. Dette inkluderer retten til å kreve lovlighetskontroll av de avgjørelsene som er truffet i de aktuelle møtene, også etter møtenes slutt. Det vil derimot ikke være naturlig at varamedlemmet skal kunne kreve lovlighetskontroll av avgjørelser som er truffet i andre folkevalgte organer eller av administrasjonen, uavhengig av når disse måtte være fattet. Eventuell kontroll vil her kunne kreves av det ordinære medlemmet, så lenge 3 ukers fristen overholdes.

Et annet spørsmål er om de faste medlemmene i kommunestyret kan kreve lovlighetskontroll av en sak som ble behandlet i dette organet mens de selv ikke var til stede.

Hovedregelen er at et medlem av kommunestyret kan kreve enhver avgjørelse truffet av ethvert folkevalgt organ eller av administrasjonen i kommunen inn for lovlighetskontroll. Det

er ikke noe krav at vedkommende selv skal være medlem av organet som har truffet den aktuelle avgjørelsen. Ut fra dette mener departementet at det heller ikke kan stilles krav om at medlemmer i kommunestyret eller fylkestinget selv må ha vært til stede ved behandlingen av saken i dette organet for å kunne kreve lovlighetskontroll av avgjørelsen. Dette gjelder også der saken er behandlet i et møte der deres vararepresentant var til stede. Departementet legger videre til grunn at i tilfeller der varamedlemmet har vært til stede under møtebehandlingen, kan både det faste medlemmet og det innkalte varamedlemmet kreve lovlighetskontroll av samme avgjørelse. Det er ikke noe i lovens ordlyd eller i forarbeidene som tilsier at ikke både medlemmet og dennes vara kan påklage samme avgjørelse.

Det har vært reist spørsmål om medlemmer av kommunestyret eller fylkestinget kan kreve lovlighetskontroll av en avgjørelse de selv har stemt for. Det er uten betydning hvordan kommunestyremedlemmet selv har stemt i den aktuelle saken. Alle klageberettigede kan kreve kontroll av en hvilken som helst avgjørelse i et folkevalgt organ eller i administrasjonen. Det finnes ikke rettslige holdepunkter for å avskjære klageretten til den som har stemt *for* en avgjørelse.

Det kan videre være tilfeller der medlemmer i et nyvalgt kommunestyre ønsker lovlighetskontroll av avgjørelser som er truffet for eksempel i et kommunalt utvalg eller en komité, et annet folkevalgt organ eller av administrasjonen, i tiden etter valget, men før det nye kommunestyret har konstituert seg etter kommuneloven § 17. Dersom vilkårene for å kreve kontroll ellers er oppfylt og kravet er satt fram innen fristen på tre uker, er det ikke holdepunkter i lov eller forarbeider som tilsier at retten til å kreve lovlighetskontroll er avskåret i slike tilfeller.

6.1.2 Folkevalgt organ

Begrepet folkevalgt organ er ikke nærmere definert i kommuneloven.

Med folkevalgt organ menes kommunestyret og alle kollegiale organer som helt eller delvis er valgt av kommunestyret i medhold av kommuneloven eller særlov. Det samme gjelder organer som er oppnevnt av andre myndigheter etter delegert myndighet fra kommunestyret eller fylkestinget, for eksempel en sakkyndig nemnd som har fått myndighet til å utføre oppgaver knyttet til den kommunale virksomheten.

Det må likevel foretas en avgrensning mot utvalg eller organer som ikke utfører oppgaver på vegne av kommunen. Disse kan neppe anses som et folkevalgt organ, selv om noen av utvalgets medlemmer er valgt av kommunen. Eksempel på dette er rene samarbeidsutvalg eller andre typer «brukerutvalg». For eksempel må samarbeidsutvalg opprettet i medhold av opplæringsloven § 11-1 første ledd betraktes som et rent rådgivende organ. Det fungerer kun som et samarbeidsorgan for partene i skolesystemet. Utvalgets medlemmer utfører ikke oppgaver på vegne av kommunen. Avgjørelser truffet av dette organet er ikke gjenstand for lovlighetskontroll.

Det er imidlertid adgang for kommunen til å delegere avgjørelsesmyndighet til samarbeidsutvalget, jf. opplæringsloven 11-1 tredje ledd. Samarbeidsutvalget fungerer i slike

tilfeller som styringsorgan for skolen, og vil ha samme funksjon som et styre etter kommuneloven § 11 og § 20 nr. 4. Utvalget får da med andre ord en annen karakter. Der samarbeidsutvalgene får delegert styringsoppgaver/avgjørelsesmyndighet vil utvalgets oppgaver være todelt. Samarbeidsutvalg som tildeles styringsoppgaver/avgjørelsesmyndighet er i denne egenskap underlagt ordinær kommunal instruksjonsmyndighet på lik linje med andre organer kommunen oppretter. De avgjørelser som fattes av samarbeidsutvalget i denne sammenhengen kan være gjenstand for lovlighetskontroll. Tilsvarende gjelder for skoleutvalgene ved videregående skoler, jf. opplæringsloven § 11-5.

6.1.3 Begrepet «avgjørelse»

6.1.3.1 Generelt – avgjørelser som bestemmer sakens realitet

Kommunale og fylkeskommunale avgjørelser kan bli lovlighetskontrollert. Begrepet «avgjørelse» i kommuneloven § 59 favner videre enn begrepet «vedtak» i forvaltningsloven (fvl.) § 2 første ledd bokstav a. Alle enkeltvedtak vil dermed kunne være gjenstand for lovlighetskontroll. Det samme gjelder forskrifter etter fvl. § 2 første ledd bokstav c.

Også andre avgjørelser vil falle inn under bestemmelsen om lovlighetskontroll. Ved vurderingen av om det er tale om en «avgjørelse» i kommunelovens forstand, må det blant annet skilles mellom realitetsavgjørelser og prosessledende avgjørelser.

Beslutninger som avgjør realiteten i en sak må anses som en «avgjørelse» etter kommuneloven § 59. Det er som hovedregel den endelige avgjørelsen i saken som er gjenstand for kontroll, dvs. den avgjørelsen som avslutter en sak. Dette er slått fast i forarbeidene til kommuneloven og samme forståelse er lagt til grunn i Ot.prp. nr. 17 (2008-2009). I § 59 nr. 1 er det i tillegg åpnet for at enkelte prosessuelle avgjørelser også kan lovlighetskontrolleres.

Ved tolkningen av avgjørelsesbegrepet i kommuneloven § 59 er det relevant å se hen til avgjørelsesbegrepet i forvaltningsloven. Avgjørelsesbegrepet i fvl. § 6 har ingen legaldefinisjon, men det favner videre enn vedtaksbegrepet i fvl. § 2. Avgjørelsesbegrepet i fvl. § 6 kan omfatte beslutninger som er ledd i en løpende saksbehandling, for eksempel avgjørelse om innsyn i saksdokumenter. Videre kan det omfatte uttalelser, retningslinjer, utredninger mv., dersom de er ment å være autoritative eller få betydning for andres saksbehandling. Også rene unnlatelser kan i visse tilfeller være avgjørelser etter fvl. § 6.

I det følgende foretas det noen presiseringer og avgrensninger knyttet til avgjørelsesbegrepet i kommuneloven § 59.

6.1.3.2 Uttalelser, innstillinger, råd mv.

Lovens ordlyd gir få holdepunkter for hvordan begrepet «avgjørelse» skal forstås. Hva som ligger i avgjørelsesbegrepet i § 59 er også sparsommelig behandlet i forarbeidene til kommuneloven. Det heter i Ot.prp. nr. 42 (1991-92) s. 300 at «Det er bare endelige avgjørelser som kan bringes inn for lovlighetskontroll, ikke innstillinger avgitt av administrasjonen eller folkevalgt organ.» Det er ikke entydig hva som ligger i forarbeidenes

begrep «endelige», men en naturlig språklig forståelse tilsier at det bør dreie seg om en viss form for avsluttende vedtak i den kommunale saksbehandlingen.

Departementet legger til grunn at man ved bruk av begrepet innstilling i forarbeidene særlig har siktet til innstillinger i saker der kommunen selv treffer realitetsvedtak. Det synes klart at interne innstillinger, råd og uttalelser i saker som avgjøres med endelig virkning på kommunens hånd er unntatt fra lovlighetskontroll. Gjenstand for kontroll vil i slike tilfeller være den endelige avgjørelsen som treffes i saken.

Der den endelige avgjørelsen som bestemmer sakens realitet tas utenfor den kommunale organisasjonen, for eksempel av et statlig organ, kan situasjonen mht. kommunale råd, innstillinger og uttalelser tenkes å være annerledes. På dette punktet legger departementet en noe annen forståelse til grunn enn tidligere. Vi viser til at forarbeidene ikke avskjærer at denne typen beslutninger omfattes av lovlighetskontrollen. Videre er det gode grunner for at beslutninger og/eller utsagn som utgjør kommunens siste formelle befatning med saken før realiteten avgjøres, bør kunne lovlighetskontrolleres.

Vurderingen av om rådet, innstillingen eller uttalelsen anses som en avgjørelse etter § 59 nr. 1 og dermed omfattes av lovlighetskontrollen, vil blant annet bero på om det legger faktiske eller rettslige føringer for den videre saksbehandlingen og om det kan gi rettsvirkninger for kommunen.

Det må foretas en konkret og skjønnsmessig vurdering i det enkelte tilfellet. Dersom rådet, innstillingen eller uttalelsen gjelder en konkret sak som angår den bestemte kommunen, kan dette være et argument for at det foreligger en avgjørelse etter nr. 1 som er gjenstand for kontroll. Selv om vedtaket som nevnt ikke er den endelige avgjørelsen i saken som sådan, så er det kommunens siste formelle befatning med saken, og vedtaket bør derfor i noen tilfeller kunne regnes som en avgjørelse i kommuneloven § 59 sin forstand. Reelle hensyn og formålsbetraktninger kan tale for en adgang til rettslig kontroll med denne type avgjørelser. Særlig gjelder dette hvis utsagnet har vært gjenstand for votering i kommunestyret og/eller har karakter av å være rettslig bindende. Autoritative uttalelser fra kommunen som omfattes av avgjørelsesbegrepet i fvl. § 6 kan i mange tilfeller antas å falle innenfor kommuneloven § 59.

Et eksempel kan være at statlig vedtak om igangsetting av et tiltak eller prosjekt krever tilslutning fra den eller de kommuner som blir berørte. Det vil si at dersom det ikke foreligger tilsagn fra kommunen (-e) om å slutte seg til prosjektet, vil det ikke kunne vedtas. Man kan i denne sammenhengen si at der det kommunale vedtaket legger et faktisk og/eller rettslig grunnlag for det statlige vedtaket, har det førstnevnte vedtaket indirekte slike (retts)virkninger at det bør anses som en avgjørelse etter § 59 nr. 1 og således kunne lovlighetskontrolleres. Det antas at det samme kan gjelde der kommunens råd, innstilling eller uttalelse innebærer at det ikke gis støtte til det tiltaket eller prosjektet som planlegges. I slike tilfeller kan kommunens utsagn få mer direkte betydning for den avgjørelsen som endelig treffes.

For kommunale råd, innstillinger og uttalelser i saker som oversendes statlig organ (for endelig avgjørelse), vil det i mange tilfeller være politiske vurderinger som ligger bak.

Departementet vil peke på at lovlighetskontroll rettet mot slike avgjørelser kan bidra til en rettsliggjøring av spørsmål av mer politisk karakter, hvilket ikke er i tråd med ordningens formål. Det praktiske i slike lovlighetskontrollsaker er å ta stilling til om de personelle og prosessuelle vilkårene er oppfylt.

Det kan reises spørsmål om vedtak om kommunale retningslinjer kan være gjenstand for lovlighetskontroll etter § 59. Fastsettelse av retningslinjer har isolert ikke selvstendige rettsvirkninger og er heller ingen realitetsavgjørelse i en sak. Retningslinjene er imidlertid ment som autoritative utsagn som skal legge føringer for kommunens saksbehandling. Det er naturlig at den kommunale administrasjonen anser seg forpliktet til å følge retningslinjene i behandlingen av sakene og bruker dem som en del av normgrunnlaget for sine vedtak. Autoritative utsagn som er ment å få betydning for andres saksbehandling kan anses å falle inn under avgjørelsesbegrepet i fvl. § 6. Disse forholdene taler etter departementets vurdering samlet for at vedtak om kommunale retningslinjer også kan anses som en «avgjørelse» og være gjenstand for lovlighetskontroll etter § 59.

Generelle uttalelser fra kommunen til departementer eller direktorater i ordinære høringssaker (om lovforslag etc.) kan ikke anses som avgjørelser etter kommuneloven § 59. Dette gjelder både der uttalelsen er avgitt av den kommunale administrasjonen eller av et folkevalgt organ. Departementet legger til grunn at det samme må sies å gjelde for rene meningsytringer som vedtas i kommunale organer, som for eksempel at «Kommunestyret har ikke tillit til ordføreren.» ol.

6.1.3.3 Prosessledende beslutninger

Det er som hovedregel bare den endelige avgjørelsen i saken som er gjenstand for lovlighetskontroll. Dette innebærer at avgjørelser fattet som ledd i behandlingen av en sak, for eksempel pålegg om fremleggelse av dokumentasjon eller beslutning om rett til dokumentinnsyn, isolert sett ikke er gjenstand for lovlighetskontroll. Avgjørelser om disse forholdene er prosessledende avgjørelser.

Når det nå er positivt regulert at det kan foretas lovlighetskontroll med avgjørelser om habilitet og møteoffentlighet (se punkt 6.1.5), legger departementet til grunn at loven i dag regulerer adgangen til lovlighetskontroll med prosessledende avgjørelser på selvstendig grunnlag uttømmende.

En annen sak er at Fylkesmannen ved behandlingen av en lovlighetsklage knyttet til sakens endelige avgjørelse også må ta stilling til om avgjørelsen «er blitt til på lovlig måte», jf. § 59 nr. 4 bokstav c. I dette ligger at det også kan vurderes om eventuelle (andre) prosessledende beslutninger som er truffet under sakens gang kan representere en saksbehandlingsfeil.

6.1.3.4 Unnlatelse av å fatte avgjørelse

Det har vært reist spørsmål om det å unnlate å treffe en avgjørelse omfattes av begrepet «avgjørelse» i kommuneloven § 59. Det spesielle her er at man ikke har en konkret avgjørelse å forholde seg til.

Forholdet er ikke berørt i lovens forarbeider. Unnlatelser dekkes heller ikke av lovens ordlyd. Vurderingen må derfor gjøres i forhold til om reelle hensyn kan tilsi kontroll i disse tilfellene. Departementet har tidligere uttalt at dersom et organ lar være å svare på en henvendelse hvor det foreligger plikt til å treffe en avgjørelse, må dette antas å være en avgjørelse som kan lovlighetskontrolleres. I noen tilfeller foreligger det plikt for kommunen eller fylkeskommunen til å fatte vedtak, typisk ved enkelte søknader fra enkeltpersoner.

Departementet vil ikke utelukke at det også ellers kan forekomme unnlatelser som kan være gjenstand for lovlighetskontroll. For eksempel kan det forekomme at et kommunalt organ unnlater å fatte avgjørelse om å lukke et møte der taushetsbelagte opplysninger skal være gjenstand for behandling. Vurderingen må gjøres konkret i det enkelte tilfelle. Skal en unnlatelse kunne kontrolleres, må det være et krav at unnlatelsen er i strid med loven, og derfor ulovlig. Det er ikke tilstrekkelig at det er kritikkverdig at vedtak ikke fattes.

I den grad en unnlatelse av å fatte avgjørelse om habilitet skal lovlighetskontrolleres, må Fylkesmannen først konkludere med at det forelå inhabilitet, og dermed treffe vedtak om at kommunens manglende avgjørelse om dette var en ulovlig unnlatelse.

Dersom det først foreligger en avgjørelse, men kommunen ikke følger denne opp, kan en slik unnlatelse av oppfølging neppe anses å komme inn under begrepet «avgjørelse». Vurdering her vil avhenge av begrunnelsen for ikke å følge opp vedtaket. I slike saker bør det tas kontakt med kommunen med anmodning om oppfølging.

Lovlighetskontroll av unnlatelser vil kunne skje både etter lovlighetsklage etter § 59 nr. 1, eller etter eget tiltak med hjemmel nr. 5. Siden det ikke foreligger en avgjørelse som oppheves, vil Fylkesmannens vedtak i slike saker kun slå fast at den aktuelle unnlatelsen var ulovlig.

6.1.3.5 *Avvisnings- og utsettelsesvedtak*

Avvisning vil si at et forvaltningsorgan beslutter ikke å treffe realitetsavgjørelse i en sak som formelt er brakt inn for organet. Avvisningen kan for eksempel skje fordi organet ikke er kompetent til å ta en realitetsavgjørelse, eller at saken lider av formelle feil som organet selv ikke kan rette opp. En avgjørelse som går ut på avvisning av en sak er et enkeltvedtak, jf. forvaltningsloven § 2 tredje ledd. Avvisningssaker vil av denne grunn omfattes av begrepet «avgjørelse» i kommuneloven, og vil således være gjenstand for lovlighetskontroll.

Et spørsmål er om det kan foretas lovlighetskontroll av vedtak der et organ avviser å realitetsbehandle en sak som gjelder privatrettslige forhold. Et eksempel på dette er kommunens avvisning av sak som gjelder kjøp eller salg av fast eiendom. Departementet legger til grunn at det må være adgang for Fylkesmannen til å overprøve om forholdet er privatrettslig eller offentligrettslig. Skillet mellom offentligrettslige og privatrettslige sider ved en avgjørelse omtales nærmere i punkt 6.1.7.

I noen tilfeller velger vedtaksorganet å fatte et utsettelsesvedtak. I førstnevnte tilfeller, avvisningssaker, avsluttes saken uten at saksforholdet har vært undergitt realitetsvurdering. I

sistnevnte tilfelle, utsettelsesvedtak, ligger det at saken skal tas opp til behandling på et senere tidspunkt. Det kan være gode grunner for dette, som for eksempel innhenting av ytterligere opplysninger før avgjørelse kan treffes. Et utsettelsesvedtak kan ikke sies å være en realitetsavgjørelse som avslutter saken. Imidlertid kan et utsettelsesvedtak ha rettsvirkninger av en slik karakter og varighet at reelle hensyn tilsier at de bør kunne være gjenstand for lovlighetskontroll. Dersom en kommune for eksempel treffer avgjørelse om å utsette behandlingen av sak, og utsettelsen vil kunne få virkninger for rettigheter eller plikter for private, kan det tale for at det likevel bør være adgang til å lovlighetskontrollere avgjørelsen.

6.1.4 Avgjørelser som gjelder ansettelse, oppsigelse eller avskjed

Avgjørelser som gjelder «ansettelse, oppsigelse eller avskjed», kan ikke kreves lovlighetskontrollert etter § 59 nr. 1. Bestemmelsen kom inn i loven ved en tilføyelse i lov 10.1.1997 nr. 8, og trådte i kraft 1.3.1997.

Begrensningen er i samsvar med regelen i forvaltningsloven § 3 andre ledd, hvor det heter at vedtak om oppsigelse, avskjed og ansettelse er unntatt fra reglene om klage i §§ 28-34. Departementet uttalte i Ot.prp. nr. 58 (1995-96) s. 39 om endring av kommuneloven, at i disse sakene «vil mange av de samme hensyn som taler mot adgang til forvaltningsklage tale mot lovlighetskontroll». Det heter videre at begrensningen i virkeområde for § 59, skal ha «samme saklige omfang» som unntaket i forvaltningsloven § 3, jf. s. 49. Stortinget sluttet seg til departementets vurdering. Eventuelle tvister om rettmessigheten av oppsigelse eller avskjed følger arbeidsmiljølovens regler.

Avgjørelser som gjelder suspensjon, dvs. en situasjon der arbeidstaker blir pålagt å fratre arbeidsforholdet midlertidig, kan på den andre siden kreves lovlighetskontrollert etter § 59 nr. 1. Strengt tatt vil samme type hensyn gjøre seg gjeldene her, som ved ansettelse, oppsigelse og avskjed. Det samme gjelder saker om ordensstaff, forflytting og pensjon. Ved lovendring av § 59 la en imidlertid vekt på fordelene ved å ha samsvar mellom unntaket i kommuneloven og forvaltningsloven.

Unntaket for avgjørelser som gjelder ansettelse, oppsigelse eller avskjed gjelder kun for lovlighetskontroll etter klage, jf. § 59 nr. 1. Det vil således etter gjeldende rett fortsatt være anledning for Fylkesmannen til å foreta lovlighetskontroll med slike saker etter eget tiltak. Det ble slått fast i merknaden til § 59 i Ot.prp. nr. 58 (1995-96) Om lov om endringer i lov 25. september 1992 om kommuner og fylkeskommuner mv. i at det fremdeles ville være adgang til å foreta lovlighetskontroll av avgjørelser som gjelder ansettelse, oppsigelse eller avskjed etter eget tiltak, jf. kommuneloven § 59 nr. 5. Dette forholdet kommer ikke tydelig frem i dagens ordlyd i § 59 nr. 1 tredje punktum, der det står at slike saker «er ikke gjenstand for lovlighetskontroll». Imidlertid uttalte departementet i Ot.prp. nr. 17 (2008-2009) i merknaden til § 59 nr. 1 at endringen i bestemmelsens (daværende) siste punktum «innebærer ingen realitetsendring».

I samsvar med den begrunnelsen som er gitt for å unnta avgjørelser om ansettelser, oppsigelser og avskjed fra lovlighetskontroll etter klage, bør Fylkesmannen imidlertid vise stor varsomhet med kontroll etter eget initiativ i slike saker. Det samme gjelder saker om

suspensjon. En lovlighetskontroll etter § 59 nr. 5 vil her kun være aktuelt i unntakstilfeller. Det er viktig å merke seg at disse typer saker i utgangspunktet bør håndteres og løses gjennom ordninger avtalt mellom partene i arbeidslivet.

6.1.5 Avgjørelser om møteoffentlighet og habilitet

Ved lovendring ble det fra 1.7.2010 adgang til å foreta lovlighetskontroll med avgjørelser om at møter skal holdes for åpne eller lukkede dører, og avgjørelser om habilitet, jf. § 59 nr. 1 annet punktum.

Departementet viste i Ot.prp. nr. 17 (2008-2009) til at dette er prosessledende avgjørelser som etter sin art og innhold anses som så viktige at de bør kunne lovlighetskontrolleres.

Begrunnelsen for at de nevnte avgjørelsene kan være selvstendige grunnlag for lovlighetskontroll, er blant annet demokratihensyn, hensynet til åpenhet i forvaltningen og tillit til forvaltningens avgjørelser. De samme hensynene tilsier etter departementets vurdering at terskelen for å gjennomføre kontroll med disse avgjørelsene, også etter § 59 nr. 5, ikke bør ligge for høyt. Det kan kreves lovlighetskontroll av avgjørelser om møteoffentlighet eller habilitet uavhengig av hvilket resultat avgjørelsen innebærer. Forutsatt at vilkårene for klage er oppfylt, kan det således kreves lovlighetskontroll både der avgjørelsen konkluderer med at det foreligger habilitet eller inhabilitet, eller den konkluderer med at møtet skal holdes for åpne eller lukkede dører.

Dersom Fylkesmannen konkluderer med at en prosessledende avgjørelse om habilitet eller møteoffentlighet er ugyldig, oppstår det spørsmål om hvilken rettsvirkning det får for den videre saksgangen og for den realitetsavgjørelsen som eventuelt foreligger. Departementet legger til grunn at dersom det *ikke* er truffet en realitetsavgjørelse i saken, bør feilen kunne rettes opp ved at det treffes en ny avgjørelse om habilitet. Dersom saken er ferdigbehandlet i det kommunale organet og det foreligger en realitetsavgjørelse, blir det avgjørende om feilen medfører at denne avgjørelsen er ugyldig, dvs. om feilen kan ha virket bestemmende på avgjørelsens innhold, jf. forvaltningsloven § 41. Dersom feilen, dvs. den uriktige prosessledende beslutningen, ikke kan ha virket inn på innholdet i den endelige avgjørelsen, må det legges til grunn at avgjørelsen heller ikke kan oppheves på det grunnlaget.

6.1.6 Avgjørelser som gjelder offentlige anskaffelser

Kommuner foretar årlig mange innkjøp av varer og tjenester fra private og offentlige leverandører. Ved kjøp av varer og tjenester i kommunal sektor skal reglene i lov 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser, og forskrifter vedtatt med hjemmel i denne loven, følges. Ved lovendring i kraft fra 1.7.12 ble det inntatt et nytt fjerde punktum i § 59 nr. 1 som slår fast at spørsmål om det foreligger brudd på bestemmelser gitt i eller i medhold av lov 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser ikke lenger kan gjøres til gjenstand for lovlighetskontroll.

Dette innebærer ikke at kommunale avgjørelser om offentlige anskaffelser unntas lovlighetskontroll i sin helhet. Det vil fortsatt være adgang til å kontrollere om det eventuelt foreligger brudd på andre offentligrettslige regler, for eksempel om det har skjedd brudd på forvaltningsloven eller kommunelovens bestemmelser i forbindelse med kommunens

håndtering av anskaffelsen. Det er kun spørsmål om det foreligger brudd på anskaffelsesregelverket som ikke lenger kan gjøres til gjenstand for kontroll etter § 59 nr. 1.

Begrunnelsen for unntaket ligger blant annet i rettssikkerhetshensyn, at sakene involverer kompliserte flerpartskonstellasjoner og at andre kontrollinstanser eller klageorganer anses som mer hensiktsmessige, se punkt 8.3.4 i Prop. 12 L (2011-2012) om gjennomføring av EUs håndhevelsesdirektiv i norsk rett. I de tilfellene hvor saker bringes inn for kontroll med den begrunnelse at avgjørelsen strider mot anskaffelsesreglene, skal saken avvises på dette grunnlaget. Fylkesmannen må imidlertid foreta lovlighetskontroll på vanlig måte dersom klageberettigede har begrunnet klagen med at det også foreligger brudd på annet regelverk eller Fylkesmannen finner at det foreligger indikasjoner på andre feil ved avgjørelsen.

Dersom lovlighetskontroll i en innkjøpssak avdekker brudd på andre offentligrettslige regler, blir det spørsmål om feilen medfører at avgjørelsen er ugyldig, jf. § 59 nr. 4 annet ledd. I tilfeller der lovlighetskontrollen for eksempel har avdekket brudd på forvaltningslovens regler om habilitet, kan denne feilen være et forhold som kan ha innvirket på avgjørelsens innhold om å benytte en bestemt leverandør, men det er heller ikke sikkert at feilen har hatt noe å si. Dette må vurderes konkret fra sak til sak.

6.1.7 Skillet mellom offentligrettslige og privatrettslige sider ved en avgjørelse

Når det er klart at det foreligger en avgjørelse som omfattes av kommuneloven § 59, må det foretas en vurdering av hvilke deler av avgjørelsen som kan være gjenstand for lovlighetskontroll.

Det legges til grunn at én og samme avgjørelse kan ha både privatrettslige og offentligrettslige sider. En avgjørelse som etter sitt innhold primært regulerer privatrettslige forhold kan også ha sider som har offentligrettslig karakter. Alle avgjørelser i kommunale organer er truffet innenfor rammen av offentligrettslige regler om saksbehandling. Forvaltningsreglene må følges også der saken det skal treffes avgjørelse i har et typisk privatrettslig innhold.

For eksempel må kommunestyret ved behandlingen av en sak om erstatningsansvar følge de vanlige saksbehandlingsreglene som følger av kommuneloven og forvaltningsloven, og også ulovfestede forvaltningsmessige prinsipper. Likeledes må en avgjørelse om at kommunen skal inngå avtale om kjøp eller salg av fast eiendom treffes i tråd med offentligrettslige saksbehandlingsregler, enten det er administrasjonen eller kommunestyret som treffer avgjørelsen. Det samme gjelder avgjørelser om støtte til diverse kultur- eller idrettstiltak i kommunen.

Utgangspunktet er at det bare er de forvaltnings- og offentligrettslige sidene ved en avgjørelse som er gjenstand for lovlighetskontroll etter kommuneloven § 59. Rent privatrettslige sider kan ikke kontrolleres. Spørsmål om det eksisterer en privatrettslig forpliktelse for kommunen, og eventuelt innhold og omfang av en kommunes privatrettslige forpliktelser med kontraktsrettslig, erstatningsrettslig eller tingsrettslig grunnlag, inngår således ikke i kontrollen etter § 59.

Fylkesmannen kan for eksempel ikke overprøve kommunestyrets avgjørelse om innrømmelse eller fraskrivelse av erstatningsansvar. En eventuell avgjørelse i kommunestyret om fordeling av mottatt testamentsarv kan heller ikke overprøves av Fylkesmannen, selv om fordelingen skulle stride mot testamentets bestemmelser. Disse forholdene reguleres materielt av privatrettslige, og ikke offentligrettslige regler. I slike tilfeller er det domstolene som eventuelt må vurdere hvorvidt kommunen har handlet i tråd med loven eller ikke. Fylkesmannen kan imidlertid prøve om kommunestyret var vedtaksført da avgjørelsene ble truffet, eller om habilitetsreglene ble fulgt. Dersom det ved behandlingen av en sak om en privatrettslig disposisjon reises spørsmål om inhabilitet eller brudd på andre offentligrettslige regler, kan saken således bringes inn for kontroll av disse forholdene.

Det presiseres at gjenstand for en slik kontroll i tilfelle kun vil være organets personelle eller prosessuelle kompetanse. Det må tas stilling til om det besluttende organet hadde myndighet til å treffe avgjørelsen og om offentligrettslige saksbehandlingsregler har blitt fulgt.

I de tilfeller hvor saker bringes inn for kontroll med den begrunnelsen at avgjørelsen innholdsmessig strider mot privatrettslige regler, kan saken avvises. Det er ingen grunn for Fylkesmannen å foreta kontroll av organets personelle eller prosessuelle kompetanse i slike saker, med mindre klageberettigede har begrunnet klagen slik, eller dersom det foreligger klare indikasjoner på andre feil ved avgjørelsen.

Dersom det ved lovlighetskontroll fastslås at det foreligger brudd på offentligrettslige regler som medfører at avgjørelsen må kjennes ugyldig, blir det spørsmål om hvilke rettsvirkninger det får for den privatrettslige disposisjonen. Det vises her til nærmere omtale under pkt. 7.2.

6.1.8 Behandling av saken i organet som har fattet avgjørelsen (vedtaksorganet)

I kommuneloven § 59 nr. 2 heter det at krav om lovlighetskontroll skal fremsettes for «det organ som har truffet den aktuelle avgjørelse.» Det heter videre at «Hvis dette opprettholder avgjørelsen, oversendes saken til departementet.»

Det har vært reist spørsmål om dette innebærer at kommunen/vedtaksorganet har plikt til å ta stilling til saken på nytt, ved å fatte nytt vedtak i saken hvor en enten opprettholder tidligere avgjørelse, eller treffer ny endret avgjørelse.

Forholdet er ikke kommentert i lovens forarbeider. Som ved ordinær klagebehandling etter forvaltningsloven, er det ønskelig at det organet som har truffet avgjørelsen skal få anledning til å se på saken på nytt før den sendes Fylkesmannen for kontroll. Organet får da anledning til eventuelt å endre vedtaket uten at det oversendes for statlig kontroll.

Det samsvarer best med lovens ordlyd «Hvis dette opprettholder...» at vedtaksorganet formelt må ta stilling til saken på nytt. Det er imidlertid tvilsomt om det kan settes som krav at saken må være gjenstand for ny realitetsbehandling og votering i vedtaksorganet før oversendelsen til Fylkesmannen.

Likevel mener departementet det bør synliggjøres i protokollen eller i oversendelsen til Fylkesmannen at avgjørelsen er opprettholdt av vedtaksorganet. Dette (oppretholdelsen) kan

skje ved at vedtaksorganet i møte, gjennom votering eller på annen måte, bestemmer at saken skal oversendes til klageinstansen. Dersom det ikke fremkommer noe informasjon som tilsier at kommunen har tatt stilling til om avgjørelsen opprettholdes før oversendelsen til klageinstansen, bør Fylkesmannen sende saken tilbake til kommunen for behandling.

Det fremgår verken av kommuneloven eller forarbeidene en frist for oversendelse til Fylkesmannen. Departementet har tidligere uttalt at lovens regler må suppleres med uskrevne normer for god forvaltningsskikk. Vedtaksorganet bør uten ugrunnet opphold ta stilling til om det ønsker å opprettholde sin avgjørelse. Hva som ligger i «uten ugrunnet opphold», må avgjøres i forhold til den enkelte sak på samme måte som etter forvaltningsloven § 11a. Her er sakens kompleksitet av betydning.

Det er det organet som «har truffet den aktuelle avgjørelsen» som skal ta stilling til saken på nytt. Organet eller administrasjonen kan ha truffet avgjørelsen etter delegert myndighet. Kommunen må som utgangspunkt selv bestemme hvordan lovlighetsklagen skal behandles før oversendelse til Fylkesmannen, men det må gå klart frem at avgjørelsen har blitt tatt stilling til av det organet som opprinnelig traff avgjørelsen. Som øverste organ i kommunen kan likevel kommunestyret selv alltid ta stilling til spørsmålet på vegne av underliggende organ. For å forhindre forsinkelse er det likevel viktig at det ikke legges opp til flertrinns intern behandling av lovlighetsklagen før saken sendes Fylkesmannen. I enkelte tilfeller kan utredningsprinsippet i forvaltningsloven § 17 likevel tilsi at klagen bør forelegges det organet som har delegert sin myndighet til vedtaksorganet.

Både det organet som har fattet avgjørelsen og overordnet organ i kommunen kan når som helst omgjøre avgjørelsen, så lenge slik omgjøring skjer i samsvar med forvaltningslovens bestemmelser. Forvaltningslovens regler om omgjøring gjelder uavhengig av om avgjørelsen er påklaget eller krevd lovlighetskontrollert.

Det har vært spørsmål om hvordan kommunen skal håndtere lovlighetsklager der det er spørsmål om klagevilkårene etter § 59 nr. 1 første punktum er oppfylt. Et flertall i kommunestyret kan ikke nekte tre eller flere kommunestyremedlemmer å få sin lovlighetsklage fremmet for Fylkesmannen ved å legge til grunn at vilkårene for klage ikke er til stede. En slik adgang vil kunne føre til at lovlighetsklager generelt kan avskjæres av flertallet. Dette vil heller ikke være i samsvar med formålet bak ordningen, som er muligheten for kommunestyrets mindretall til å få avgjørelsen prøvet på nytt ved rettslig tvil.

Dersom det fremstår som helt åpenbart at ikke klagevilkårene er oppfylt, for eksempel der det kun er én kommunestyrerepresentant som stiller seg bak klagen, eller klager er et varamedlem som ikke var til stede i møtet der avgjørelsen ble truffet, foreligger det ingen plikt for kommunen til å oversende klagen til Fylkesmannen. Ut over dette må Fylkesmannen som klageinstans alltid ta stilling til hvorvidt vilkårene for lovlighetsklage er oppfylt i det enkelte tilfellet, og kan eventuelt avvise saken dersom vilkårene ikke er til stede.

6.1.9 Utsatt iverksettelse

Det organet som har truffet avgjørelsen, overordnet organ eller departementet, kan bestemme at avgjørelsen ikke skal iverksettes før lovlighetsklagen er avgjort, jf. § 59 nr. 3. Normalt vil det ikke være aktuelt å ta stilling til utsatt iverksettelse av avgjørelsen så lenge dette spørsmålet ikke er reist.

Det har vært reist spørsmål om slik utsatt iverksettelse kan bestemmes av Fylkesmannen i forbindelse med at en sak tas opp til kontroll av eget initiativ. Det har blant annet vært pekt på at bestemmelsens plassering i loven kan ha betydning. Bestemmelsen om utsatt iverksettelse står i nr. 3, mens bestemmelsen om kontroll av eget tiltak står i nr. 5. Departementet legger til grunn at dette i seg selv ikke kan ha avgjørende betydning. Innholdet i prøvingsretten fremgår av nr. 4, men gjelder selvsagt også ved overprøving etter nr. 5 (eget tiltak). Også i de tilfellene hvor Fylkesmannen tar opp en sak på eget initiativ etter § 59 nr. 5, kan det vurderes om iverksettelse av avgjørelsen skal utsettes. Departementet vil likevel presisere at konsekvensene av utsatt iverksetting bør vurderes nøye før slik beslutning treffes i slike tilfeller.

Spørsmålet om utsatt iverksettelse vil mest sannsynlig først bli aktuelt der Fylkesmannen har rimelig gode indikasjoner på at avgjørelsen er ulovlig. Utsatt iverksettelse må vurderes i forhold til avgjørelsens innhold, der vurderingstemaet blir om det har uheldige virkninger at avgjørelsen blir stående tross ulovlighet. Slik utsatt iverksettelse vil i noen tilfeller være av stor betydning, for eksempel der avgjørelsen går ut på at en bygning skal rives eller et større anleggsarbeid skal igangsettes.

6.1.10 Tidsfrister

I henhold til forskrift 13. januar 1993 nr. 4041 er fristen for å fremsette krav om lovlighetskontroll etter § 59 nr. 1 tre uker. Fristen gjelder fremsettelse av krav for det forvaltningsorganet som har truffet avgjørelsen. (Forskriften er inntatt til slutt i denne veilederen). Bakgrunnen for en klagefrist på tre uker er blant annet at dette samsvarer med forvaltningslovens klageregler for enkeltvedtak, samt behovet for å kunne innrette seg etter avgjørelsen forholdsvis raskt etter at den ble truffet.

Fristen løper fra det tidspunktet avgjørelsen er truffet. Dette gjelder uavhengig av hvilket organ som har truffet avgjørelsen. Dersom det på et tidspunkt er fremmet både forvaltningsklage og lovlighetsklage, bør forvaltningsklagen etter departementets vurdering avgjøres før lovlighetssaken påbegynnes.

Fristen er absolutt. Det kan derfor ikke gis oppreisning mot fristoverskridelse etter en analogi fra forvaltningslovens regler. De forholdene som kan begrunne oppreisning etter forvaltningsloven slik at klagen kan tas under behandling selv om klagefristen er oversittet, tar sikte på beskyttelse av partene i en sak, og kan innrømmes i særlige tilfeller hvor parten ikke kan lastes for overskridelsen. Disse forholdene vil ikke gjelde tilsvarende i saker om lovlighetskontroll etter kommuneloven § 59.

Tidsfristen fastsatt i forskrift i medhold av kommuneloven gjelder ikke når Fylkesmannen tar opp en avgjørelse til kontroll av eget tiltak, jf. § 59 nr. 5. Fylkesmannen kan selv vurdere også etter 3 ukers fristen om hjemmelen skal benyttes. Dersom Fylkesmannen mottar en anmodning om kontroll etter nr. 5, kan dette derfor ikke avvises med den begrunnelse at «fristen» er ute.

Forholdet kan i noen tilfeller være at det før 3 ukers fristen har uløpt kommer inn anmodning om kontroll av eget tiltak. Her bør det vurderes konkret når kontroll eventuelt skal settes i gang, men normalt bør Fylkesmannen avvente en formell lovlighetsklage, med mindre avgjørelsen åpenbart er ulovlig og det haster med å konstatere ulovlighet.

6.2 Innhold og omfang av kontrollen

6.2.1 Innledning

Fylkesmannens kontroll er etter lovens ordlyd begrenset til kontroll av «avgjørelsens lovlighet». Dette gjelder både kontroll etter § 59 nr. 1 og § 59 nr. 5.

Kontrollen skal omfatte

1. om avgjørelsen er truffet av noen som har myndighet til å treffe slik avgjørelse (personell kompetanse),
2. om avgjørelsen er blitt til på lovlig måte (prosessuell kompetanse), og
3. om avgjørelsen er innholdsmessig lovlig (materiell kompetanse).

Lovlighetskontrollen kan ikke begrense seg til ett av disse forholdene, men må omfatte alle. Dette følger av begrepet «skal» i § 59 nr. 4. Utenfor faller kontroll av kommunens skjønnsutøvelse, med mindre det foreligger myndighetsmisbruk. Videre legger departementet til grunn at det må kunne foretas noen praktiske avgrensninger knyttet til å kontrollere kun det som er nødvendig for å vurdere lovligheten (se nærmere punkt 6.2.6).

Departementet understreker videre at Fylkesmannen skal prøve avgjørelsen med utgangspunkt i det sakskomplekset som forelå da avgjørelsen ble fattet, og som altså dannet grunnlaget for den aktuelle avgjørelsen. Opplysninger som har fremkommet i ettertid skal det ikke tas hensyn til. Opplysninger som forelå på det tidspunkt kommunen fattet sin avgjørelse, men som er oversett, kan tas med i vurderingen. Hvis Fylkesmannen er kjent med at nye opplysninger er kommet til, er det mest hensiktsmessig at saken sendes tilbake til kommunen med anmodning om ny behandling. Særlig gjelder dette der opplysningene kan anses å være av vesentlig karakter. Fylkesmannen har imidlertid ingen instruksjonsmyndighet overfor kommunen, og kan således ikke pålegge den å behandle saken på nytt.

6.2.2 Personell kompetanse

Tema for kontroll her er om avgjørelsesorganet hadde myndighet til å treffe avgjørelsen. All myndighet til å fatte avgjørelser i kommunen ligger i utgangspunkt hos det øverste organet; kommunestyret eller fylkestinget. Unntak fra dette kan følge av særlovgivningen. Det enkelte

kommunestyret vil også i stor utstrekning ha videredelegert sin myndighet, enten til et kollegialt, folkevalgt organ eller til administrasjonen. Dersom ikke delegasjonsvedtaket sier noe annet, er det normalt heller ingenting i veien for at administrasjonssjefens myndighet delegeres videre. Der kommuneloven eller særloven sier at kommunestyret *selv* treffer avgjørelsen, er det ikke adgang til å delegere myndigheten til å treffe den aktuelle avgjørelsen videre til et annet eller underordnet organ (delegeringssperre).

6.2.3 Prosessuell kompetanse

Kontrollen etter § 59 innebærer også prøving av om kommunen hadde prosessuell kompetanse til å treffe avgjørelsen, dvs. om saksbehandlingsreglene er fulgt. Dette gjelder alle regler for saksbehandling som fremgår av kommuneloven og forvaltningsloven, men også eventuelle saksbehandlingsregler i særlovgivningen. I tillegg må ulovfestede prinsipper for god forvaltningsskikk være fulgt.

Alle avgjørelser skal bygge på et korrekt og fullstendig faktum, og det skal ikke være tatt utenforliggende hensyn. En avgjørelse skal dessuten ha et lovlig formål. Slike faktiske og mer vurderingspregede premisser for en avgjørelse er også gjenstand for prøving.

6.2.4 Materiell kompetanse

Kontrollen består her i en undersøkelse av om avgjørelsens innhold er i samsvar med gjeldende lovfestede og ulovfestede rettsregler, dvs. om avgjørelsen er materielt riktig.

Det understrekes at kontrollen etter kommuneloven § 59 nr. 4 ikke innebærer full overprøvelsesrett slik forholdet normalt er etter forvaltningslovens regler i klagesaker. Normalt byr det ikke på særlige problemer å fastslå hva som kan overprøves når det gjelder personell og prosessuell kompetanse, jf. § 59 nr. 4 b og c. Det kan være større problemer knyttet til innholdet i prøvingsretten når det gjelder den materielle kompetansen, dvs. avgjørelsens innholdsmessige lovlighet (avgjørelsens materielle side). Adgangen til overprøving ved lovlighetskontroll svarer i hovedsak til domstolenes kontroll med forvaltningsvedtak.

Det første punktet i klageinstansens kontroll av den materielle kompetansen vil være å finne rettsgrunnlaget for avgjørelsen, dvs. hvilke lovbestemmelser avgjørelsen bygger og/eller skal bygge på. Man må se både på de lovhjemlene kommunen selv har lagt til grunn for avgjørelsen, men også om det er andre lovhjemler avgjørelsen må vurderes mot.

I det følgende skal det redegjøres nærmere for hva som ligger i prøvingsretten når det gjelder materiell kompetanse, om begrensninger som finnes når det gjelder forholdet til kommunenes frie skjønnsutøvelse, og enkelte andre avgrensninger.

6.2.5 Prøving av kommunalt skjønn - forholdet til det kommunale selvstyre

Når det gjelder avgjørelsens materielle side må det i hvert tilfelle tas konkret stilling til hvor mye klageinstansen kan prøve. Det er særlig spørsmål om hvor langt Fylkesmannens prøvingsrett strekker seg der lovbestemmelsen (rettsgrunnlaget) gir kommunen eller fylkeskommunen en viss frihet til å avgjøre vedtakets innhold. En slik frihet kan være markert

ved at loven bruker uttrykket «kommunen kan». I forbindelse med behandlingen av en sak utøves *flere typer skjønn*. Hovedregelen er at kommunens frie skønnsutøvelse ikke kan overprøves.

6.2.5.1 Noen utgangspunkter

Når Fylkesmannen skal prøve om kommunen eller fylkeskommunen har tolket loven riktig, må han ta stilling til om kommunen har utøvet de ulike formene for skjønn på en korrekt måte. Det er tre hovedelementer i lovtolkningsprosessen:

- Rettsanvendelse
- Subsumsjon
- «Fritt» skjønn

Rettsanvendelsen

Det skjønnnet som utøves i forbindelse med den generelle tolkning av en rettsregel, typisk prøvingen av hva som ligger i et skønnsmessig begrep i loven, betegnes rettsanvendelsesskjønn. Denne vurderingen kan ha betydelige skønnsmessige elementer, men er likevel lovbundet. Fylkesmannen kan ved lovlighetskontrollen alltid overprøve rettsanvendelsen og rettsanvendelsesskjønnet, dvs. om kommunen har tolket rettsreglene riktig.

Subsumsjonen

Det skjønnnet som utøves i forbindelse med vurderingen av om faktum i den aktuelle saken kommer inn under bestemmelsens vilkår, betegnes subsumsjonsskjønn. Vurderingen av hvorvidt det bestemte tilfellet reguleres av bestemmelsen kan som et utgangspunkt også overprøves av Fylkesmannen i lovlighetskontrollen.

Fritt skjønn

I alminnelig forvaltningsrett brukes begrepet «fritt skjønn» om den avveiningen forvaltningen gjør når loven gir rom for ulike løsninger eller ulike avveininger av hensyn. Utgangspunktet er at denne vurderingen ikke kan overprøves av Fylkesmannen, med mindre man kommer til at det foreligger myndighetsmisbruk. Kommunens kompetanse er med andre ord ikke fullt ut styrt av rettsregler; reglene gir ikke til enhver tid uttømmende svar på hva forvaltningen kan foreta seg. Man kan si at begrepet «fritt skjønn» brukes for å markere at kommunen selv kan avgjøre hva avgjørelsen skal gå ut på, forutsatt at lovens vilkår ellers er oppfylt.

6.2.5.2 Nærmere om de ulike skønnsenelementene og hva som kan prøves

Når kommunen har fått myndighet til å avgjøre saker, kan graden av skjønn komme til uttrykk i loven på ulike måter. Noen avgjørelser er fullt ut lovbundne. Det innebærer at loven ikke åpner for bruk av skjønn i forhold til hva avgjørelsen skal gå ut på. Dette kan komme til uttrykk ved bruk av ordet «skal». Er vilkårene i loven først oppfylt, er det også klart hva vedtaket skal gå ut på. Slike avgjørelser kan prøves fullt ut i en lovlighetskontroll. Det blir her et spørsmål om legalitet eller rettsanvendelse.

Imidlertid bruker loven ofte skønnsmessige og vage vilkårskriterier. Eksempel på dette er lovtekster med generelle vurderingsnormer, som for eksempel rimelig, urimelig, nødvendig,

forsvarlig, vesentlig, allmenne interesser osv. Kommunen står ikke fritt til å avgjøre hva som ligger i disse uttrykkene. En generell tolkning av hva som ligger i uttrykkene kan gjøres av fylkesmennene ved lovlighetskontroll. Dette er rettsanvendelsesskjønn.

Å fastslå om et faktum i en konkret sak faller inn under et eller flere bestemte vilkår i loven, betegnes som subsumsjon. Som et utgangspunkt kan subsumsjonen, og det skjønnet som utøves i denne forbindelsen, overprøves ved lovlighetskontroll, men dette vil måtte variere etter vurderingstemaets art. At loven bruker ord som er vage, slik at det av den grunn blir plass for skjønnsmessige vurderinger, er ikke tilstrekkelig til å gjøre skjønnet fritt. Men jo vagere lovens kriterier er, og jo flere forskjellige hensyn som kan komme i betraktning, jo mer nærliggende er det å anse vurderingen av om det konkrete tilfellet faller inn under bestemmelsen for å være overlatt til kommunen. Det er også av betydning om man er innenfor rettsområder hvor det kreves stor grad av fagkunnskap ved vurderingen av om faktum i den aktuelle saken kan sies å oppfylle lovens krav, eller hvor lovgiver med hensikt har lagt avgjørelsen til lokale myndigheter slik at det kan tas hensyn til lokale forhold. I en del tilfeller vil det nettopp være kommunen som har best utgangspunkt til å vurdere faktum i saken på bakgrunn av lokal kunnskap.

Det kan også være at loven setter noen faste vilkår, men ikke tvinger kommunen til å velge en bestemt løsning selv om vilkårene skulle være oppfylt. Dette markeres ofte ved bruk av ordet «kan» i lovteksten. I dette ligger at en overlater til forvaltningen å ta stilling til hva avgjørelsen skal gå ut på.

Et eksempel er kommuneloven § 15 nr. 2 som slår fast at kommunestyret eller fylkestinget etter søknad «kan» frita en folkevalgt fra sitt verv for et kortere tidsrom eller for resten av valgperioden dersom den folkevalgte «ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjøtte sine plikter i vervet». Kommunens tolkning og forståelse av bestemmelsen vil kunne prøves ved lovlighetskontrollen. Spørsmålet om vilkårene i bestemmelsen er oppfylt, dvs. om det foreligger slik uforholdsmessig vanskelighet eller belastning knyttet til å skjøtte vervet som loven krever i det aktuelle tilfellet, er også en vurdering som i kan prøves ved lovlighetskontrollen. Dersom lovforståelsen er riktig og vilkårene for fritak ellers er oppfylt, vil imidlertid kommunens vurdering av om fritak skal gis eller ikke som hovedregel falle utenfor lovlighetskontrollen.

Et annet eksempel som kan bidra til å belyse skillet mellom det lovbundne og forvaltningens frie skjønn, er plan- og bygningsloven § 19-2 første ledd, som sier at kommunen på visse vilkår «kan» gi dispensasjon fra bestemmelser fastsatt i eller i medhold av loven. Dersom dispensasjon skal gis, må vilkårene etter annet til femte ledd være oppfylt. Spørsmålet om vilkårene for å gi dispensasjon er til stede i det aktuelle tilfellet, jf. annet til femte ledd, kan overprøves ved lovlighetskontrollen. Dette er et spørsmål om rettsanvendelse. Selv om man finner at vilkårene i annet til femte ledd er oppfylt, betyr det likevel ikke at dispensasjon fra loven skal gis, jf. «kan kommunen». Kommunen er her gitt en viss valgfrihet sett hen til om dispensasjon fra lovens ordning skal innvilges eller ikke. Ordlyden innebærer at det overlates

til kommunen selv å avgjøre om dispensasjon skal gis i det aktuelle tilfelle, og denne vurderingen kan normalt ikke overprøves ved lovlighetskontrollen.

Når kommunen innenfor lovens rammer er gitt en viss frihet til å bestemme avgjørelsens innhold, kan dette som utgangspunkt ikke være gjenstand for lovlighetskontroll. Det kan likevel tenkes at den lokale skjønnsutøvelsen må antas å ligge i grenseområdet for hva som er forsvarlig som følge av ulovfestede prinsipper og læren om myndighetsmisbruk. Selv om man befinner seg innenfor området for den frie kommunale skjønnsutøvelsen, kan Fylkesmannen i alle tilfeller prøve om det for eksempel er utøvd vilkårlig forskjellsbehandling, grovt urimelig skjønn eller om det i saken er tatt utenforliggende hensyn. Dersom Fylkesmannen ikke kommer over indikasjoner på at vedtaket strider mot myndighetsmisbrukslæren, foreligger det ingen plikt til å sette i verk omfattende undersøkelser for å vurdere dette spørsmålet.

6.2.5.3 *Rettspraksis om domstolenes prøvingsrett med forvaltningsavgjørelser*

Som nevnt under punkt 6.2.4 svarer Fylkesmannens prøvingsadgang ved lovlighetskontroll i hovedsak til domstolenes kontroll med forvaltningsvedtak. Rettspraksis som berører domstolenes prøvingsrett med forvaltningens avgjørelser kan således bidra til å belyse grensene for lovlighetskontroll etter kommuneloven § 59 i tilfeller der kommunen eller fylkeskommunen ved lov er gitt en viss skjønnsfrihet til å avgjøre vedtakets innhold.

Vektleggingen av det kommunale selvstyret og hvor langt prøvingsretten ved lovlighetskontroll går, kan likevel variere noe avhengig av saksområde. Noen relevante dommer kan bidra til å illustrere dette. Høyesterett uttalte i Rt. 1995 s. 1433: «Det er i dag et alminnelig prinsipp i forvaltningsretten at domstolene kan prøve ikke bare lovtolkningen, men også subsumsjonen ved anvendelsen av lover som gjør inngrep overfor den enkelte. Dette anses som en viktig del av rettssikkerheten.» Jo mer inngripende en avgjørelse er for parten, desto større grunn kan det være å overprøve avgjørelsen, selv om dette betyr at hensynet til det kommunale selvstyre må vike. Rettssikkerhetshensyn bør, spesielt innenfor legalitetsprinsippets område (typisk forbud og påbud), gjerne tillegges noe større vekt.

Dette utgangspunktet nyanseres noe i den såkalte Trallfa-dommen, referert i Rt. 2007 s. 257. Der fremgår det at prøvingen av om fakta i den enkelte saken dekkes av bestemmelsen unntaksvis kan være begrenset, slik at denne vurderingen hører inn under forvaltningens skjønn. Hvorvidt man står overfor et slikt unntak i en sak om lovlighetskontroll, må avgjøres konkret i forhold til den enkelte lovbestemmelsen, som et spørsmål om tolkningen av denne. Det vises også til Elvebåt-dommen referert i Rt. 2005 side 117. Til tross for ordlyden i daværende lov om toll 6. oktober 1966 nr. 5 § 37 om at tollkrav på visse vilkår kunne frafalles «når det *etter tollvesenets skjønn* ikke er noe å legge vedkommende (vareeier) til last», kom retten til at denne vurderingen ikke kunne unntas fra domstolenes prøvingsrett. Begrunnelsen var at vurderingen av en aktsomhetsnorm reiser grunnleggende rettssikkerhetsspørsmål som bør kunne prøves for domstolen.

6.2.5.4 *Andre retningslinjer om prøving av kommunalt skjønn*

Departementet viser for øvrig til rundskriv H-2103 om «Retningslinjer for statlig klagebehandling – fvl. § 34». Forvaltningsloven § 34 annet ledd ble endret ved lov 10. januar

1997 nr. 7. Bestemmelsen fikk da en tilføyelse i tredje punktum hvor statlige klageinstanser ble pålagt å legge vekt på hensynet til det kommunale selvstyret ved overprøving av det frie skjønn. Denne bestemmelsen må leses med tanke på at klageinstansen i klagesaker etter forvaltningsloven normalt har full overprøvingsrett, herunder myndighet til å treffe nytt vedtak i saken. Dette skiller overprøving i kommunale klagesaker fra overprøving i saker om lovlighetskontroll etter kommuneloven § 59. Departementet mener likevel at de føringene og vurderingene som er gitt i rundskriv H-2103 om hvordan det kommunale skjønn skal hensyntas, kan ha betydning også i de tilfeller Fylkesmannen overprøver etter krav om lovlighetskontroll.

6.2.6 Avgrensning i saker om lovlighetskontroll

6.2.6.1 Noen utgangspunkter

Fylkesmannen må alltid ta stilling til de hovedanførselene som er reist i klagen. Dersom det er fremmet lovlighetsklage med påstand om at det foreligger saksbehandlingsfeil, for eksempel at kommunestyret ikke var vedtaksført under votering, må det tas konkret stilling til dette i klagebehandlingen. Klageinstansen må ellers vurdere de forholdene og påstandene som har relevans for spørsmålet om lovlighet.

Det kan også reises spørsmål om Fylkesmannen er bundet av anførselene som er fremmet i lovlighetsklagen. Det er imidlertid ikke holdepunkter for at klagekompetansen er avgrenset til kun å ta stilling til anførselene. Det vises i denne sammenheng til at klageinstansen etter § 59 nr. 4 skal ta stilling til både materielle, personelle og prosessuelle sider ved avgjørelsen. Dette gir Fylkesmannen kompetanse til å prøve alle sider ved avgjørelsen, også sider som ikke er påklaget, dersom de har relevans for lovligheten av vedtaket. Selv om klager ikke gis medhold i sine påstander, kan Fylkesmannen likevel kjenne avgjørelsen ugyldig på annet grunnlag. Dette innebærer, i likhet med annen generell klagebehandlingskompetanse, en kompetanse til å prøve alle sider ved saken, se forvaltningsloven § 34 annet ledd. Fylkesmannen kan man ved lovlighetskontrollen likevel ikke overprøve det frie skjønn, med mindre det foreligger myndighetsmisbruk, se punkt. 6.2.5.2.

Det kan med bakgrunn i nevnte utgangspunkter også reises spørsmål om prøvingen i enkelte saker kan avgrenses av kontrollinstansen. Slike tilfeller kan oppstå på flere måter.

6.2.6.2 Avgrense ved større sakskomplekser

En lovlighetsklage kan være rettet mot en bestemt del av et større sakskompleks eller en overordnet avgjørelse. Utgangspunktet må være at man må kunne avgrense kontrollen til det som i hovedsak er påklaget og at kontrollen ikke går lenger enn det som er nødvendig for å ta stilling til lovligheten. Hva dette vil si, må nødvendigvis variere fra sak til sak.

Et eksempel kan være lovlighetsklage rettet mot en avgjørelse som får konsekvenser for bestemte virksomheter eller enheter i kommunen, som omorganisering, flytting, nedleggelse eller innsparing. Lovlighetskontrollen skal ikke være en kontroll med avgjørelsens tilsiktede eller utilsiktede konsekvenser, men om selve avgjørelsen er lovlig eller ikke etter gjeldende rett. Det er ikke sikkert at det for større sakskompleks er behov for å kontrollere hele eller alle sider av avgjørelsen for å ta stilling til lovligheten. For eksempel vil det ved lovlighetskontroll av et kommunalt årsbudsjett trolig ikke være nødvendig å ta stilling til alle deler av budsjettet dersom klagen primært reiser spørsmål om lovligheten av å foreta endringer i skolestrukturen som en del av årsbudsjettet. Dersom det reises lovlighetsklage på avgjørelse om kommunal reguleringsplan, må det være adgang til å avgrense klagebehandlingen til den del av planen som konkret er påklaget, og ikke legge opp til full kontroll av hele planen.

Både av hensynet til det lokale selvstyret og formålet bak § 59, bør ikke lovlighetskontrollen være mer omfattende enn det som er nødvendig for å avdekke eventuelle feil. Et slikt avgrensingsprinsipp må antas å gjelde for alle saker om lovlighetskontroll. Det presiseres at kontrollen for *denne aktuelle delen* av avgjørelsen fortsatt må foretas etter fremgangsmåten i § 59 nr. 4 a-c, og dersom det er indikasjoner på at det foreligger andre feil ved avgjørelsen utover det påklagede, må også dette være gjenstand for kontroll. Når det gjelder konsekvenser for avgjørelsen som sådan dersom lovlighetskontrollen avdekker ugyldighet for den kontrollerte delen, vises det til punkt 7.

6.2.6.3 Avgrense ved kontroll av avgjørelse om lukking av møte og habilitet

Lovlighetskontroll av avgjørelser om å holde møter for åpne eller lukkede dører (møteoffentlighet) og avgjørelser om habilitet, jf. § 59 første ledd annet punktum, må avgrenses til å omfatte kun disse forhold, det vil si om avgjørelsen om møteoffentlighet eller habilitet er lovlig etter reglene i § 59 nr. 4.

Spørsmål om det foreligger andre feil i saken, dvs. spørsmål som ikke er knyttet til selve avgjørelsen om møteoffentlighet eller habilitet, kan eventuelt behandles i en lovlighetskontroll med den endelige avgjørelse som avslutter saken. Det er lite hensiktsmessig å vurdere hele saksbehandlingen før endelig avgjørelse foreligger.

I Ot. prp. 17 (2008-2009) er det lagt til grunn at kontroll med avgjørelser om møteoffentlighet og habilitet ikke skal gis oppsettende virkning da dette kan være uheldig for kontinuiteten i saksbehandlingen. I dette ligger en forutsetning om at prosessen frem til det foreligger endelig avgjørelse i saken skal kunne videreføres, til tross for at det er fremsatt en lovlighetsklage.

6.3 Særlig om lovlighetskontroll av eget tiltak

6.3.1 Generelt

Etter kommuneloven § 59 nr. 5 kan departementet på eget initiativ ta en avgjørelse opp til lovlighetskontroll. Kompetansen er i stor utstrekning delegert videre til Fylkesmannen, se pkt. 4.3 ovenfor.

Av forarbeidene fremgår det at ordningen med lovlighetskontroll på eget initiativ etter nr. 5 ikke skal benyttes til å gjeninnføre en automatisk legalitetskontroll (Ot.prp. nr. 42 (1991-92) s. 202). Det bør hefte usikkerhet ved en avgjørelses gyldighet før kompetansen til lovlighetskontroll av eget tiltak brukes. Utover dette gir ikke forarbeidene særlig veiledning i spørsmålet om når adgangen til lovlighetskontroll av eget tiltak bør benyttes.

Det vil derfor i stor utstrekning være opp til Fylkesmannens skjønn når adgangen skal brukes. Myndigheten til kontroll av kommunale avgjørelser etter § 59 nr. 5 bør likevel brukes med varsomhet. Kommunene er selvstendige rettssubjekter og eget folkevalgt nivå, med lovpålagt ansvar for svært mange og sentrale oppgaver. Det må utvises tillit til at kommunale organer treffer sine avgjørelser i samsvar med lovverket. Når det gjelder avgjørelser om at møter i folkevalgte organer skal holdes for lukkede dører, jf. kommuneloven § 31, vil imidlertid tillit

til forvaltningen være et hensyn som tilsier at terskelen for kontroll av eget tiltak ikke bør legges høyt.

Departementet vil ellers fremheve at Fylkesmannen bør vektlegge informasjon og veiledning overfor kommunene fremfor kontroll av avgjørelser etter eget tiltak.

Det er opp til Fylkesmannen å avgjøre om en sak skal tas opp til kontroll etter kl. § 59 nr. 5 eller ikke. Departementet understreker at det ikke foreligger en rettighet for den enkelte til å få en sak vurdert, verken etter muntlig eller skriftlig anmodning. Skriftlige anmodninger om kontroll av eget tiltak bør imidlertid i tråd med god forvaltningsskikk besvares skriftlig.

For å sikre en mer ensartet praksis og et mer enhetlig grunnlag for statistikkføring, legger departementet til grunn noen prosedyrer for når en sak bør utkvitteres og vedtak fattes etter § 59 nr. 5. Videre skisseres noen retningslinjer for når kontroll av eget tiltak kan være aktuelt.

6.3.2 Prosedyrer for registrering

Det kan være hensiktsmessig å dele prosessen for saker etter § 59 nr. 5 (eget tiltak) opp i to faser. Det er viktig at embetene utøver ens praksis. Det kan i denne sammenhengen skilles mellom 1) veilednings- og informasjonssaker og 2) faktisk lovlighetskontroll.

I de tilfeller hvor det bare gis informasjon eller veiledning om lovlighetskontroll knyttet til en konkret sak, bør saken ikke utkvitteres med vedtak etter § 59 nr. 5. Dette bør gjelde enten en forespørsel om kontroll eller informasjon kommer skriftlig eller muntlig.

En annen sak er at for eksempel sakens parter eller andre informeres enten muntlig eller skriftlig om at Fylkesmannen ikke ser grunn for å gå nærmere inn i lovlighetskontrollssaken. God forvaltningsskikk tilsier at skriftlige forespørsler også bør besvares skriftlig. Det foreligger ingen begrunnelsesplikt i slike saker, men også her kan god forvaltningsskikk tilsi en kort begrunnelse. En skriftlig besvarelse i disse sakene bør imidlertid ikke registreres som en lovlighetskontrollsak.

Har Fylkesmannen indikasjoner på at avgjørelsen kan være ulovlig, og derfor velger å foreta mer grundige og konkrete undersøkelser, bør saken utkvitteres skriftlig og vedtak fattes etter § 59 nr. 5. Dette gjelder enten man kommer til at avgjørelsen er gyldig eller ikke. I slike tilfeller foretar Fylkesmannen en faktisk lovlighetskontroll.

Det kan være en glidende overgang mellom rene veilednings- og informasjonssaker og faktisk lovlighetskontroll. Også i førstnevnte tilfeller kan det i enkelte saker være behov for å foreta noen foreløpige undersøkelser for å få brakt på det rene om en avgjørelse kan være ulovlig. I enkelte saker kan kontakt med kommunen eller fylkeskommunen lett avklare spørsmålet.

Kommer Fylkesmannen til at avgjørelsen neppe er ulovlig, uten å gå inn i noen grundigere undersøkelser, skal saken ikke utkvitteres skriftlig med formelt vedtak. Dersom Fylkesmannen derimot ber kommunen eller andre skriftlig om en uttalelse, kan saken stille seg annerledes. Typiske tilfeller er hvor Fylkesmannen skriftlig ber om en uttalelse fordi en «vurderer lovlighetskontroll». Det vil i noen saker også være nødvendig å ha tilgang til flere av

kommunens dokumenter for å ta stilling til om formell lovlighetskontroll skal foretas eller ikke. Her vil det være mest naturlig å fatte vedtak i saken, selv om det etter uttalelsen eller de oversendte dokumentene fremgår at vedtaket neppe kan anses ulovlig.

Dersom Fylkesmannen kommer til at informasjonsinnhentingene likevel ikke medfører lovlighetskontroll, kan det være hensiktsmessig og i tråd med god forvaltningsskikk at saken avsluttes med et brev til kommunen, og ev. til dem som har anmodet om lovlighetskontroll, med nærmere begrunnelse for dette.

Mellom rene veilednings- og informasjonssaker og faktisk lovlighetskontroll kan det være tilfeller der Fylkesmannen kommer til at saken må behandles på annet grunnlag. Dette kan for eksempel være tilfelle der det ikke foreligger en slik «avgjørelse» som § 59 nr. 1 gir anvisning på, eller at det dreier seg om en prosessuell avgjørelse som ikke kan lovlighetskontrolleres på selvstendig grunnlag etter § 59. I disse tilfellene foretar Fylkesmannen ingen realitetsbehandling som skal utkvitteres med vedtak om lovlighetskontroll etter § 59. Like fullt mener departementet at god forvaltningsskikk tilsier at Fylkesmannen i slike saker treffer et skriftlig vedtak med begrunnelse. Vedtaket skal, på lik linje med tilfeller der Fylkesmannen gir skriftlig svar i en veiledningssak, ikke formelt registreres som lovlighetskontrollssak.

6.3.3 Forhold av betydning for spørsmålet om en sak skal tas opp til kontroll av eget tiltak

Flere momenter er viktige ved vurderingen av når Fylkesmannen bør ta en avgjørelse opp til kontroll. Momentenes innbyrdes vekt må alltid vurderes konkret i forhold til den aktuelle saken.

Noen overordnede hensyn

Det klare utgangspunktet er at det skal hefte usikkerhet ved avgjørelsens lovlighet før lovlighetskontroll foretas. Fylkesmannen vil normalt måtte foreta nærmere undersøkelser for å få brakt dette på det rene. I de tilfellene avgjørelsen åpenbart lider av en alvorlig feil, bør saken tas opp til faktisk lovlighetskontroll. Det kan også være grunn til å kontrollere avgjørelser der det ikke er åpenbare indikasjoner på ugyldighet, men som umiddelbart synes betenkelige.

Hensynet til rettssikkerhet bør vektlegges ved vurderingen av om kontroll skal foretas eller ikke. I en rettssikkerhetsvurdering vektlegges hvor inngripende en avgjørelse er for parten. Jo mer inngripende en avgjørelse er, desto større grunn kan det være til overprøving hvor det settes spørsmålstegn ved avgjørelsens lovlighet. I tillegg kommer at rettssikkerhetshensyn bør tillegges forholdsvis større vekt ved myndighetsutøvelse innenfor legalitetsprinsippets område, typisk ved påbud og forbud.

Videre er hensynet til tillit til forvaltningen av betydning ved vurderingen. I enkelte tilfeller kan det virke uheldig, skadelig eller skape usikkerhet for dette tillitsforholdet dersom avgjørelsen ikke blir vurdert. Dette gjelder enten Fylkesmannen etter kontroll kommer til at avgjørelsen er ulovlig eller ikke. Bare det forhold at avgjørelsen tas opp til lovlighetskontroll,

kan i enkelte tilfeller føre til ro rundt saken, og de involverte innretter seg i forhold til at avgjørelsen er riktig.

Hvis en sak det hersker tvil rundt skal undergis nærmere undersøkelse av kommunens kontrollutvalg eller den skal inngå i en planlagt forvaltningsrevisjon, kan dette være et relevant moment for Fylkesmannen i vurderingen av om lovlighetskontroll av eget tiltak skal gjennomføres. For eksempel kan det i enkelte tilfeller være hensiktsmessig om kontrollutvalgets behandling gjennomføres før Fylkesmannen beslutter om saken skal tas opp til lovlighetskontroll.

Andre forhold av betydning

Utover disse overordnede hensynene, vil som oftest flere forhold måtte vurderes når Fylkesmannen avgjør om en sak eller avgjørelse skal tas opp til kontroll eller ikke.

Informasjon som gir grunnlag for lovlighetskontroll av eget tiltak kan ha ulike kilder. For det første er det tilfeller hvor ansatte ved embetet selv får kjennskap til at vedtak i en konkret sak kan være ulovlig. Dette kan for eksempel skje gjennom den løpende kontakten fylkesmannsembetene har med kommunene i sitt fylke på ulike områder. For det andre kan spørsmålet om kontroll av eget tiltak oppstå på bakgrunn av:

- a) medieomtale
- b) at sakens parter henvender seg til Fylkesmannen (muntlig eller skriftlig)
- c) at andre henvender seg til Fylkesmannen
- d) en henvendelse fra administrasjonen i kommunen/fylkeskommunen
- e) en henvendelse fra politikere

Hvem som ber om kontroll

Departementet mener som et utgangspunkt at hvem gjør Fylkesmannen oppmerksom på den aktuelle avgjørelsen, ikke bør ha betydning for spørsmålet om en sak tas opp til kontroll av eget tiltak. Er det klare indikasjoner på at det foreligger feil av en slik art og alvorlighet at det medfører ulovlighet, bør avgjørelsen normalt også kontrolleres. Hvor en er mer i tvil, kan en likevel vektlegge hvem som ber om kontroll. Det bør uansett kunne settes som et minstekrav for videre undersøkelser at den som anmoder om kontroll, begrunner sin anmodning, enten skriftlig eller muntlig. Kravet til sannsynliggjøring av ulovlighet vil kunne variere noe alt etter hvem som anmoder om kontroll. Utgangspunktet bør være at det som et minimum må kreves at begrunnelsen viser til konkrete forhold som er egnet til å skape tvil om lovligheten, og at dette gir Fylkesmannen grunn til å sette spørsmålsteget ved avgjørelsens gyldighet. Gjennomgående bør man her måtte kunne kreve noe mer ved henvendelser fra for eksempel kommunens administrasjon enn fra privatpersoner.

Dersom medlemmer av kommunestyret eller fylkestinget anmoder Fylkesmannen om kontroll etter nr. 5, bør man stille strengere krav til sannsynliggjøring. Det innebærer et problem, og samsvarer dårlig med hensynet bak ordningen dersom Fylkesmannen rutinemessig bruker

hjemmel til kontroll av eget tiltak i tilfeller hvor kommunestyre/fylkestingsmedlemmer ikke oppnår tilstrekkelig antall representanter (tre eller flere) til å fremme lovlighetsklage, og derfor på egen hånd anmoder om slik kontroll. Lovens krav om at minst tre representanter skal stå bak en lovlighetsklage ville i tilfelle minste mye av sin betydning. Det bør i slike tilfeller foreligge krav til dokumentasjon på at det aktuelle vedtaket lider av feil. Er tidsfristen for å fremsette lovlighetsklage etter § 59 nr. 1 ikke utløpt, bør en anmodning fra politikere om kontroll etter nr. 5 normalt avvises, med mindre avgjørelsen åpenbart er ulovlig.

Det kan som nevnt være av betydning hvem som gjør henvendelse med anmodning om kontroll. Det bør for eksempel legges noe større vekt på anmodninger som kommer fra sakens parter. Tilsvarende bør sakens viktighet for de berørte partene vektlegges, samt hvilke konsekvenser avgjørelsen har for dem om vedtaket blir stående. I denne sammenheng må det likevel vektlegges i hvilken grad andre parter har innrettet seg i tillit til at vedtaket var gyldig.

Tidsaspektet

Dersom det foreligger klagerett og denne ikke blir benyttet, kan dette tale for at avgjørelsen ikke tas opp til kontroll. Når det gjelder enkeltvedtak vil sakens parter, med svært få unntak, ha klagerett. I tilfelle bør klagemuligheten benyttes. For øvrig antas det at saken i slike tilfeller ofte kan roes ned med informasjon og veiledning uten at en foretar en faktisk lovlighetskontroll. Lovlighetskontroll av eget tiltak er ikke ment å skulle erstatte klagereglene. Hertil kommer at klagereglene normalt gir en utvidet overprøvelsesrett i forhold til lovlighetskontroll.

Dersom det er gått svært lang tid fra avgjørelsen var fattet, bør det foreligge sterke indikasjoner på feil før myndigheten til kontroll av eget tiltak tas i bruk. Her vil betydningen av i hvor stor grad partene har innrettet seg i forhold til vedtaket veie tungt og kunne tilsi at kontroll ikke foretas.

Medieomtale

Et annet tilleggsmoment som kan vektlegges i vurderingen av om kontroll skal foretas eller ikke, er om saken har medført stor medieomtale. Selv om avgjørelsen etter en foreløpig vurdering ikke indikerer ulovlighet, kan det i disse sakene bli spørsmål om vedtak etter nr. 5 likevel bør fattes. Dette må vurderes konkret. Forholdet kan være at det er viktig å få ro rundt den aktuelle saken, for eksempel i tilfeller hvor saken har vært gjenstand for stor medieomtale, eller hvor «folk flest» mener at avgjørelsen er ulovlig. Saken kan for eksempel oppleves som en viktig sak i lokalsamfunnet. Eksempel på slike saker kan være valg av formannskap, nemnder og lignende. Andre eksempler er hvor det reises tvil om habilitet knyttet til bestemte og viktige avgjørelser. Spekulasjoner i media på uriktige og ulovlige valg, eller at noen har hatt personlige interesser eller fordeler ved bestemte avgjørelser, kan være svært uheldig. I slike tilfeller gjør hensynet til tillit overfor forvaltningen seg særlig gjeldende. Medieomtale eller offentlig diskusjon rundt en avgjørelse er ikke i seg selv grunnlag for lovlighetskontroll, men kan altså være et moment i en helhetlig vurdering av hvorvidt kontroll er nødvendig ut fra hensynet til tillit til forvaltningen.

Avgjørelsens hjemmelsgrunnlag

Ofte vil spørsmålet om kontroll dukke opp hvor anmodningen begrunnes med at kommunen manglet hjemmel for avgjørelsen. Også her er et aktuelt eksempel brudd på regelverket i forbindelse med valg.

Saker av prinsipiell interesse

Dersom det ikke er noe praktisk behov for å prøve lovligheten vil det normalt ikke være nødvendig å foreta kontroll. Dette bør imidlertid vurderes konkret. Er saken av prinsipiell interesse kan dette forholdet tilsi lovlighetskontroll, selv om realiteten i saken ikke lenger har samme aktualitet. Et eksempel på slike saker kan være tvist om en avgjørelse om vern/riving av bygning. Dersom bygningen er revet på det tidspunktet Fylkesmannen får kjennskap til saken, vil lovlighetskontroll med avgjørelsen om rivning normalt være overflødig med mindre andre hensyn tilsier kontroll. Et slikt hensyn kan være behovet for å klargjøre lovgrunnlaget overfor kommunen i forhold til fremtidige lignende saker. Dersom Fylkesmannens undersøkelse ligger tett opp til en vurdering etter kommuneloven § 59 nr. 4, vil det trolig være mest ryddig å innta vurderingen i vedtaks form og utkvittere saken med lovlighetskontroll. En klargjøring av lovgrunnlaget kan imidlertid i noen tilfeller også finne sted ved at Fylkesmannen veileder kommunen om riktig lovforståelse.

Avgjørelse om lokal forskrift eller retningslinjer

Når det gjelder spørsmål om kontroll av lokale forskrifter må det kunne legges vekt på hvilke konsekvenser det får om forskriftene blir stående. Her vil det ha betydning at det ikke foreligger alminnelig klagerett over vedtatte forskrifter. Når det gjelder lokale retningslinjer, må det legges til grunn at de ikke har den samme rettskildemessige status og betydning som forskrifter har. Like fullt er det naturlig at lokalt vedtatte retningslinjer i praksis blir lagt til grunn som mer eller mindre bindende normer for saksbehandlingen internt i kommunen. Dersom det under behandlingen av klagesaker hos Fylkesmannen fremkommer mangler knyttet til lokalt utformede regulativer, retningslinjer ol. som er lagt til grunn for den kommunale saksbehandlingen, eller det er andre klare indikasjoner på at en forskrift eller retningslinjer ikke er i samsvar med regelverket, er dette momenter som kan tale for at det gjennomføres kontroll med disse etter kommuneloven § 59 nr. 5.

Sakens viktighet og samfunnsmessig betydning

Når det gjelder vektingen av de ulike momentene for om en avgjørelse skal tas opp til kontroll på eget initiativ og kravet til bevis for at det har skjedd noe ulovlig, kan dette variere fra sak til sak. Dersom det dreier seg om en avgjørelse som har stor samfunnsmessig betydning og kan få store konsekvenser for kommunen, kan det tale for at beviskravet (klare indikasjoner på at det hefter usikkerhet ved avgjørelsens lovlighet) ikke tolkes for strengt.

Departementet har vurdert om det at et fylkesmannsvedtak kan skape presedensvirkning kan gi grunn til å ta opp saken. Presedensvirkning kan etter departementets mening ikke være hovedgrunnen til å ta opp en sak til kontroll etter § 59 nr. 5, men det kan være et tilleggsmoment. Saken må i tilfelle ta stilling til viktige prinsipielle spørsmål, og hvor en mener at kontroll kan hindre senere kontroll i andre saker på samme grunnlag. I denne

sammenhengen kan det være av betydning at avgjørelsen kan rette opp feilaktige oppfatninger i kommunen.

Det er etter kommuneloven ikke stilt krav om at Fylkesmannen skal varsle sakens parter når en sak tas opp til lovlighetskontroll av eget tiltak, slik regelen er ved omgjøring og behandling av klagesaker, jf. forvaltningsloven § 35 og § 33, 3. ledd. Reelle hensyn kan imidlertid tale for at alminnelige forvaltningsrettslige prinsipper bør legges til grunn også ved lovlighetskontroll etter kommunelovens § 59 nr. 5. Her er det av betydning i hvor stor grad eventuelle parter har innrettet seg.

6.3.4 Kort om forvaltningslovens regler for omgjøring og klage

Omgjøring

I sammenheng med prøvingsadgangen av kommunale avgjørelser etter kommuneloven § 59, er det naturlig å gi en kort omtale av kompetansen til å *omgjøre* eget eller underordnet organs vedtak etter reglene i forvaltningsloven.

Det følger av forvaltningsloven § 35 at det organet som traff avgjørelsen (vedtaksorganet), klageinstansen samt overordnet forvaltningsorgan, har en generell omgjøringskompetanse, dvs. myndighet til å omgjøre og treffe nytt vedtak. Dette innebærer at Fylkesmannen som statlig klageinstans i enkelte tilfeller har slik omgjøringskompetanse, i tillegg til den overprøvingskompetansen som følger av kommunelovens regler om lovlighetskontroll.

Man må imidlertid være oppmerksom på at den generelle omgjøringskompetansen etter forvaltningsloven § 35 kun gjelder *vedtak* slik det er definert i forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav a). Avgjørelsesbegrepet i kommuneloven § 59 er forutsatt å ha større virkeområde enn begrepet vedtak i forvaltningsloven (se punkt 6.1.3). Fylkesmannen har ellers en generell ulovfestet omgjøringsadgang for vedtak, jf. forvaltningsloven § 35 femte ledd, der man i en helhetlig vurdering må avveie omgjøringsbehovet mot hensynet til de partene som har innrettet seg i tillit til vedtaket, og der kun kvalifisert interesseovervekt kan begrunne eventuell omgjøring.

Klage

Etter forvaltningsloven § 28 er det for kommunale enkeltvedtak lagt opp til et to-spolet klagesystem. Utgangspunktet er at klagebehandling av slike vedtak skal skje internt i den enkelte kommunen eller fylkeskommunen ved særskilte klagenemnder. Dette følger av forvaltningsloven § 28 annet ledd første punktum. Dersom vedtaket er fattet av kommunestyret eller fylkestinget selv, er det imidlertid «departementet» som er klageinstans, jf. forvaltningsloven § 28 annet ledd annet punktum. Dersom kommunens vedtak er fattet etter delegert fullmakt fra statlig myndighet, er det vedkommende statlige organ som er klageinstans, jf. forvaltningsloven § 28 annet ledd tredje punktum. Fylkesmannen er ofte i kraft av delegert fullmakt klageinstans etter de to sistnevnte bestemmelsene. Ofte fremgår det imidlertid av særlov der Fylkesmannen er tillagt kompetanse som klageinstans for kommunale vedtak.

I utgangspunktet er det bare i tilfeller der vedtak er fattet i kommunen etter delegert myndighet fra statlig organ, jf. forvaltningsloven § 28 annet ledd tredje punktum, at Fylkesmannen *som klageinstans* har anledning til å omgjøre vedtak også uten at det er påklaget. Dette følger av forvaltningsloven § 35 fjerde ledd første punktum. Mange enkeltvedtak i kommuner eller fylkeskommuner vil være fattet etter lov som direkte legger myndigheten til å avgjøre saken til kommunen eller fylkeskommunen. Fylkesmannen eller annet statlig organ vil ikke ha omgjøringskompetanse i slike tilfeller.

Fylkesmannen som statlig klageinstans har imidlertid anledning til å oppheve et hvilket som helst ugyldig enkeltvedtak i medhold av forvaltningsloven § 35 fjerde ledd annet punktum. Men denne bestemmelsen har neppe noen selvstendig betydning ved siden av kommuneloven § 59 nr. 5. Før øvrig vil Fylkesmannens vedtak etter fvl. § 35 fjerde ledd annet punktum kunne påklages, mens vedtak om lovlighetskontroll etter kommuneloven § 59 ikke er gjenstand for klage.

En nærmere beskrivelse av forvaltningsloven regler for omgjøring og klage faller ellers utenfor området for denne veilederen.

7 Rettsvirkning av lovlighetskontrollen

7.1 Feil som leder til ugyldighet

7.1.1 Innledning

Dersom Fylkesmannen finner at avgjørelsen er ugyldig, skal avgjørelsen oppheves. Når avgjørelsen oppheves, innebærer det at saken sendes tilbake til det kommunale organet som traff avgjørelsen til helt eller delvis ny behandling. Fylkesmannen kan ikke selv treffe ny avgjørelse i saken, som man ellers kan ved behandling av forvaltningsklager, jf. fvl. § 34 fjerde ledd.

Ugyldighet er betinget av at det er begått en feil som faller inn under en av de tre kategorier nevnt ovenfor, dvs. at det foreligger brudd på materielle, personelle eller prosessuelle regler. Ugyldighet kan også bli resultatet der det foreligger myndighetsmisbruk. Feil fører imidlertid ikke automatisk til ugyldighet, jf. prinsippet i forvaltningsloven § 41, og vurderingen av hvorvidt en avgjørelse skal kjennes ugyldig etter kl. § 59 nr. 4 annet ledd kan derfor være krevende. I flere tilfeller kreves det (utover selve feilen) tilleggsbetingelser for at vedtaket kan kjennes ugyldig.

Det er viktig å avgjøre hvilken betydning feilen kan ha hatt. En saksbehandlingsfeil fører som regel ikke til ugyldighet med mindre det er grunn til å regne med at feilen kan ha virket bestemmende for avgjørelsens innhold. Og selv om feilen kan ha virket bestemmende for innholdet, kan avgjørelsen enkelte ganger opprettholdes som gyldig. Det gjelder for eksempel i tilfeller der ugyldighet vil være til skade for den som avgjørelsen retter seg mot, og vedkommende ikke kjente til feilen eller har medvirket til den.

7.1.2 Om ulike feil

Materiell kompetansemangel

Det klare utgangspunktet er at en avgjørelse som etter sitt innhold er i strid med gjeldende rett (materiell kompetansemangel) skal kjennes ugyldig.

Personell kompetansemangel

Dersom feilen består i at avgjørelsen er truffet av et organ som ikke har kompetanse til å treffe den type avgjørelse, og det heller ikke foreligger delegert myndighet etter kommuneloven § 23 nr. 4 (personell kompetansemangel), må den som hovedregel kjennes ugyldig. Med organ siktes det både til politiske og administrative organer i kommunen og fylkeskommunen. Et eksempel kan være at en etatssjef, uten at delegasjon er gitt, treffer avgjørelse i sak som normalt ligger til en annen del av den kommunale forvaltningen eller til kommunestyret selv. I tilfeller der avgjørelsen er truffet av et underordnet organ som ikke har fått delegert myndighet, må det normalt lede til ugyldighet. Også der avgjørelsen materielt er i samsvar med gjeldende rett, bør åpenbare feil knyttet til personell kompetanse og hvem som har behandlet saken normalt medføre ugyldighet. Et sentralt hensyn her er at enhver sak skal behandles og få sin avgjørelse på det nivået den hører hjemme.

Dersom avgjørelsen er truffet av et høyere kommunalt organ enn det organet som har fått delegert avgjørelsesmyndigheten, for eksempel der avgjørelsen er truffet av kommunestyret i stedet for av administrasjonen, vil avgjørelsen som hovedregel anses som gyldig. Dette gjelder selv om det organet som har fått tildelt vedtaksmyndighet besitter en særskilt fagkompetanse som det må antas det høyere organet ikke har. Utgangspunktet er at det delegerende organet når som helst kan trekke tilbake delegasjonsfullmakten i den enkelte saken og treffe vedtak selv, så lenge vedtakskompetansen ikke er delegert til et spesielt organ etter særlov (legaldelegasjon). Hvis kommunestyret ønsker å treffe vedtak i en sak der det selv har delegert vedtaksmyndigheten til et annet politisk organ eller til administrasjonssjefen, har kommunestyret anledning til dette ut fra alminnelig delegasjonslære.

Prosessuell kompetansemangel

Når det gjelder den prosessuelle kompetanse, dvs. spørsmålet om avgjørelsen er blitt til på lovlig måte, må brudd på forvaltningslovens bestemmelser eller andre ulovfestede regler om saksbehandling i forvaltningen som regel lede til at avgjørelsen er ugyldig. Også her må det likevel vurderes konkret hvor alvorlig saksbehandlingsfeilen kan sies å være. For eksempel vil nok et brudd på forvaltningslovens habilitetsbestemmelser i mange tilfeller anses mer alvorlig enn at den generelle veiledningsplikten etter fvl. § 11 ikke er tilstrekkelig varetatt. Videre må det vurderes i hvilken grad feilen kan ha virket bestemmende for avgjørelsens innhold. Det er som utgangspunkt nok at det foreligger en rimelig mulighet for slik innvirkning.

Det er også tilfeller der det er foretatt kontroll med en bestemt del av en avgjørelse som gjelder større sakskompleks (se punkt 6.2.6.2). Spørsmålet blir i hvilken grad feil ved denne delen fører til at hele avgjørelsen må kjennes ugyldig. Et utgangspunkt er at dersom lovlighetskontrollen avdekker feil av materiell, personell eller prosessuell karakter ved deler av avgjørelsen, vil dette kunne få betydning for gyldigheten av avgjørelsen som sådan. Den sentrale vurderingen blir også i slike tilfeller om det er viss sannsynlighet for at feilen kan ha virket bestemmende for avgjørelsens innhold, jf. forvaltningsloven § 41 og vurderinger over. Det skal ikke så mye til før det er tilfellet.

7.2 Kort om rettsvirkninger for privatrettslige forhold

Det kan reises spørsmål om rettsvirkninger av lovlighetskontroll av en avgjørelse med privatrettslig innhold dersom det blir avdekket brudd på offentligrettslige regler som medfører at avgjørelsen anses ugyldig. Problemstillingen kan naturlig nok ikke behandles uttømmende her, da temaet faller utenfor område for denne veilederen. På generelt grunnlag kan man si at en ugyldig avgjørelse i kommunen eller fylkeskommunen ikke automatisk får rettsvirkninger for en etterfølgende privatrettslig disposisjon.

Et tilfelle kan være der for eksempel kommunestyrets avgjørelse om kjøp av eiendom blir funnet ugyldig på grunn av brudd på offentligrettslige regler om saksbehandling, og det ikke er foretatt noen etterfølgende disposisjoner. Konsekvensen av ugyldigheten blir at kommunen eller dennes rettslige representant (ofte ordfører) ikke kan/har rettslig grunnlag for å inngå kjøpsavtalen.

En annen situasjon er det hvis avgjørelsen er funnet ugyldig, men avtale med en tredjepart allerede er inngått, eller inngås, til tross for ugyldigheten. Det ligger imidlertid ikke til Fylkesmannen etter kommuneloven § 59 å vurdere hvilke konsekvenser et vedtak om ugyldighet har for den (etterfølgende) privatrettslige avtalen, og eventuelt konsekvenser dersom slik avtale inngås til tross for ugyldigheten. Dette vil være et spørsmål for domstolene og må løses med bakgrunn i de alminnelige kontraktsmessige og erstatningsrettslige regler.

8 Om departementets rolle i saker om lovlighetskontroll

8.1 Kommunale avgjørelser

Det er Fylkesmannen som behandler og treffer endelig vedtak i saker om lovlighetskontroll med kommunale avgjørelser. Det er for slike saker ingen klagerett til departementet.

Det kan være tilfeller der den klagende parten eller andre aktører henvender seg til departementet etter at Fylkesmannen har truffet vedtak i saken. Etter alminnelig delegasjonslære kan departementet (som delegerende myndighet) se nærmere på en sak dersom særlige grunner tilsier det. Utgangspunktet er likevel at departementet utviser varsomhet og har en generelt høy terskel for å gå inn i enkeltsaker der avgjørelsesmyndigheten er delegert til Fylkesmannen.

Departementet vil kunne gå inn i saken dersom det avdekkes alvorlige feil ved avgjørelsen. Hvis dette er tilfelle, vil departementet i kraft av å være overordnet forvaltningsorgan på området ha myndighet til å oppheve vedtaket og sende saken tilbake til fornyet behandling, samt påpeke de feil som foreligger. En generell adgang for departementet til å gå nærmere inn i de skjønsmessige vurderinger som Fylkesmannen har gjort, foreligger som utgangspunkt ikke.

8.2 Fylkeskommunale avgjørelser

For fylkeskommunale avgjørelser skal lovlighetsklagen oversendes det enkelte fagdepartementet, som da vil være rette kontrollorgan. Behandling av fylkeskommunale lovlighetsklager følger sektoransvarsprinsippet, der det departementet som har det faglige og overordnede ansvar for det lovverket klagen gjelder, behandler klagen. Departementenes saksbehandling i saker om lovlighetskontroll følger de normale prosessreglene etter kommuneloven § 59.

9 Vedlegg - Lovtekst og forskrift

§ 59. Lovlighetskontroll, opplysningsplikt m.v.

1. Tre eller flere medlemmer av kommunestyret eller fylkestinget kan sammen bringe avgjørelser truffet av folkevalgt organ eller den kommunale eller fylkeskommunale administrasjon inn for departementet til kontroll av avgjørelsens lovlighet. Det samme gjelder avgjørelser om møter skal holdes for åpne eller lukkede dører, jf. § 31, og avgjørelser om habilitet. Avgjørelser om ansettelse, oppsigelse eller avskjed er ikke gjenstand for lovlighetskontroll. Spørsmål om det foreligger brudd på lov av 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser, og forskrifter vedtatt med hjemmel i denne lov kan heller ikke gjøres til gjenstand for lovlighetskontroll.

2. Krav om lovlighetskontroll framsettes for det organ som har truffet den aktuelle avgjørelse. Hvis dette opprettholder avgjørelsen, oversendes saken til departementet.

3. Det organ som har truffet avgjørelsen, kommunalt eller fylkeskommunalt organ overordnet dette, eller departementet, kan beslutte at avgjørelsen ikke skal iverksettes før lovlighetsklagen er avgjort.

4. Ved lovlighetskontroll skal det tas stilling til om avgjørelsen

a. er innholdsmessig lovlig,

b. er truffet av noen som har myndighet til å treffe slik avgjørelse, og

c. er blitt til på lovlig måte.

Departementet skal oppheve avgjørelsen hvis det er gjort slike feil at den er ugyldig.

5. Departementet kan på eget initiativ ta en avgjørelse opp til lovlighetskontroll.

6. Departementet kan kreve at kommunen og fylkeskommunen gir opplysninger om enkeltsaker eller sider av kommunens og fylkeskommunens virksomhet. Departementet har rett til innsyn i alle kommunale og fylkeskommunale saksdokumenter.

7. Departementet fastsetter nærmere regler om tidsfrister for krav om lovlighetskontroll.

§ 60. Statlig kontroll og godkjenning av økonomiske forpliktelser.

1. Vedtak om opptak av lån eller vedtak om langsiktig avtale om leie av bygninger, anlegg og varige driftsmidler som kan påføre kommunen eller fylkeskommunen utgifter ut over de fire neste budsjettår, er ikke gyldig før det er godkjent av departementet, dersom:

a. kommunestyret eller fylkestinget har vedtatt å fastsette et årsbudsjett uten at alle utgifter er dekket inn på budsjettet,

b. kommunestyret eller fylkestinget har vedtatt å fastsette en økonomiplan uten at alle utgifter er dekket inn på økonomiplanen,

c. kommunestyret eller fylkestinget etter § 48 nr. 4 har vedtatt at et regnskapsmessig underskudd skal fordeles ut over det påfølgende budsjettår etter at regnskapet er framlagt, eller

d. kommunen eller fylkeskommunen ikke følger vedtatt plan for dekning av underskudd.

2. Dersom et av vilkårene i første ledd bokstav a-d er oppfylt, skal departementet føre kontroll med lovligheten av kommunestyrets eller fylkestingets budsjettvedtak.

3. Departementet skal opprette et register over alle kommuner og fylkeskommuner som er underlagt godkjenning. Enhver har rett til å gjøre seg kjent med det som er registrert i registeret, og få utskrift av dette.

4. Inntil den enkelte kommune eller fylkeskommune er registrert i registeret, kan departementet ikke iverksette godkjenning etter nr. 1. I forhold til rettsregler som lar det være avgjørende for tredjepersons rettsstilling om denne kjente til eller ikke kjente til et forhold, anses det som er registrert etter denne bestemmelse for å ha kommet til tredjepersons kunnskap.

5. Kommuner og fylkeskommuner som inngår kontrakter som krever godkjenning, må orientere sine medkontrahenter om at de er satt under betinget kontroll og godkjenning.

Følgende forskrift er fastsatt med hjemmel i kommuneloven § 59 nr. 7, jf. Rundskriv H-4/93:

Forskrift om tidsfrist for krav om lovlighetskontroll.

Fastsatt av Kommunal- og arbeidsdepartementet den 13. januar 1993 med hjemmel i lov av 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 59 nr. 7.

§ 1. Fristen for å kreve lovlighetskontroll for medlemmer av kommunestyret eller fylkestinget er 3 uker.

§ 2. Fristen løper fra det tidspunkt avgjørelsen ble truffet. For beregning av fristen gjelder forvaltningsloven § 30 tilsvarende.

§ 3. Denne forskrift trer i kraft straks.

Utgitt av:
Kommunal- og regionaldepartementet

Publikasjonskode: H-2299



Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hasvik kommune	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Møtedato:	13. oktober 2025	J.nr:	KUSEK02176

Sak 36/25

MERKNAD TIL MØTEPROTOKOLL FRA 3. SEPTEMBER 2025

Vedlegg:

- Sekretariatets forslag til protokoll fra møtet i kontrollutvalget 3.september 2025
- Merknad til protokoll fra 3. september 2025, datert 10. september 2025
- Sekretariatets e-post datert 19. september 2025, Angående godkjenning av protokoll fra møte 3. september 2025 i kontrollutvalget i Hasvik
- [Lov om kommuner og fylkeskommuner \(kommuneloven\) - Kapittel 11. Saksbehandling i folkevalgte organer - Lovdata](#)
- Reglement for styrer, råd og utvalg i Hasvik kommune, vedtatt av kommunestyret 23.11.23
- [Reglement for kontrollutvalget i Hasvik kommune, vedtatt](#) av kommunestyret 17.juni 2025.
- [Anbefaling for god skikk og praksis i kontrollutvalgssekretariatene- Møtebok , fastsatt av styrene i FKT og NKRF 30. og 31. mai 2023](#)

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner ikke merknaden (datert 10.09.25) som protokolltilførsel til møteprotokoll fra møte i kontrollutvalget 3. september 2025. Merknaden er fremsatt etter møtet og er derfor ikke å anse som en formell protokolltilførsel, jf. kontrollutvalgets reglement punkt 5.15.

Kontrollutvalget tar til merknaden til orientering.



Saksopplysninger

Ved godkjenning av møteprotokollen fra kontrollutvalgsmøtet 3. september 2025, har det kommet inn en merknad fra medlemmene Thomassen, Mikalsen og Eriksen, som de ønsker skal føres som en protokolltilførsel. Kontrollutvalget må ta stilling til om merknaden oppfyller kravene til en protokolltilførsel, og eventuelt godkjenne eller avslå den.

I henhold til kommunelovens § 11-4 første ledd og reglementet for kontrollutvalget i Hasvik kommune pkt. 5.21, skal møteprotokollen fra møter i kontrollutvalget i Hasvik kommune utformes som en nøyaktig gjengivelse av møtets behandling og vedtak.

Det skal føres møtebok for møter i kontrollutvalget.

Møteboken skal minst inneholde opplysninger om

- a. tid og sted for møtet*
- b. hvem som møtte, og hvem som var fraværende*
- c. hvilke saker som ble behandlet*
- d. hvilke vedtak som ble truffet*
- e. avstemningsresultat.*

Hvis det blir vedtatt at et møte skal lukkes, skal hjemmelen for vedtaket tas inn i møteboken, jf. kommuneloven § 11-4 andre ledd. Det samme gjelder for vedtak om at et medlem av organet er inhabilt eller får fritak av personlige grunner, Jf. Kommuneloven § 11-4 andre ledd.

Kommuneloven har ikke egne bestemmelser som regulerer protokolltilførsler. Protokolltilførsler er regulert i Reglementet for kontrollutvalget i Hasvik kommune og Hasvik kommunes reglement for styrer, råd og utvalg.

Kontrollutvalgets reglement pkt. 5.15 regulerer krav til protokolltilførsel:

Ett eller flere medlemmer har rett til å kreve inntatt i møteboken en kort begrunnelse for sitt standpunkt i en sak. Krav om protokolltilførsel må fremmes før neste sak tas opp til behandling i møtet.

Protokolltilførselen leveres skriftlig og i undertegnet stand (eventuelt elektronisk) til møteleder før møtet heves.

En protokolltilførsel kan nektes hvis den har en sjikanerende form eller er unødig omfattende. Det er utvalget som avgjør hvorvidt en protokolltilførsel i møteboka skal tillates.

I Hasvik kommunes reglement for styrer, råd og utvalg, står det følgende i pkt. 8 om møteprotokoll.

Møteleder - eller utvalget i tilfelle protest blir reist mot møteleders bestemmelse - avgjør hvorvidt en protokolltilførsel skal tillates.



Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

Kommuneloven har ikke bestemmelser som regulerer godkjenning av møteboka. FKT/ NKRF anbefaler følgende alternativer for godkjenning av protokoll:

1.3 Godkjenning av protokoll

17. Kontrollutvalget har flere valgmuligheter når protokollen skal godkjennes:

a) Godkjenning av protokoll som siste sak i innværende møte. Godkjent protokoll kan legges fram som referatsak i påfølgende møte.

b) Godkjenning etter nærmere avtale. For eksempel ved at leder har fått fullmakt. Godkjent protokoll kan legges fram som referatsak i påfølgende møte.

c) Godkjenning av protokoll i påfølgende møte som egen sak.

Kontrollutvalget i Hasvik kommune har vedtatt følgende godkjenningsprosedyre for protokollen, pkt. 5.21, i reglementet for kontrollutvalget i Hasvik kommune.

Møteboken godkjennes per epost eller digitalt av møtende medlemmer/varamedlemmer.

Godkjent møtebok skal sendes til utvalgets medlemmer/varamedlemmer, ordføreren, kommunedirektøren og oppdragsansvarlige revisorer.

Godkjent møtebok legges fram til gjennomgang/orientering på det etterfølgende møte i kontrollutvalget.

Med unntak av delene som er unntatt fra offentlighet, skal godkjent møtebok være tilgjengelig for allmennheten.¹

Godkjenningsprosessen for møteprotokoll fra møte i kontrollutvalget i Hasvik kommune den 3. september 2025

Sekretariatet sendte ut forslag til protokoll fra møtet i kontrollutvalget i Hasvik den 3. september 2025, til godkjenning til møtende medlemmer, per e-post den 5. september 2025.

Den 10. september 2025 mottok sekretariatet følgende e- post fra medlemmene Thomassen, Eriksen og Mikalsen, med vedlagt protokolltilførsel.

Det kommer ikke klart fram i protokollen.

Siden det er varslet lovlighetskontroll i saken er det viktig å få frem fakta i denne.

Underskrevne faste medlemmer av Hasvik kommunes kontrollutvalg ber om at kommentaren legges til i protokollen.

Alternativt ber vi om at dette tas opp som sak på førstkommende møte i forbindelse med godkjenning av protokollen.

(Om det ikke er mulig å føre det inn i protokollen).

¹ Kommuneloven § 11-4 første ledd.



Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

E-posten inneholdt et vedlegg med protokolltilførsel som medlemmene ba om å ta inn i protokollen.

Kommentar til godkjenning av protokoll fra 3 september 2025 i Hasvik kontrollutvalg.

Vi ber om at følgende protokolltilførsel føres inn fra møtet av 3 september 2025.

I møtet den 3. september i sak 23/25 og 25/25 tok Mikalsen opp at årsak til å erklære Hansen inhabil ikke utelukkende var leders familiære tilknytning (Han er samboer med kommunedirektørens datter), men at det også gjaldt leders manglende vilje til å løfte opp innsendte spørsmål som var adressert til kommunedirektøren.

Disse sakene gjaldt AMU og barnevernet.

Spørsmål ang AMU ble sendt inn skriftlig allerede 15. oktober 2024, men har vært trenert i snart et helt år på tross av flere purringer

Problemstillingen tas for øvrig også opp i sak 16/25 som en protokolltilførsel fra Mikalsen.

Det er altså den bakenforliggende årsaken til å erklære leder inhabil i saken, siden han ikke har fulgt opp spørsmålene som 60% av kontrollutvalget har bedt om skal stilles kommunedirektøren i saken.

Dette kommer ikke klart fram i protokollen.

Siden det er varslet lovlighetskontroll i saken er det viktig å få frem fakta i denne.

Underskrevne faste medlemmer av Hasvik kommunes kontrollutvalg ber om at kommentaren legges til i protokollen.

Alternativt ber vi om at dette tas opp som sak på førstkommende møte i forbindelse med godkjenning av protokollen.

(Om det ikke er mulig å føre det inn i protokollen).

Til info, vi kan heller ikke undertegne den gjeldende protokollen da vi anser denne som mangelfull slik den er ført og av den grunn kan framstå som misvisende

Hasvik 10 september 2025

Sverre Thomassen
Nestleder

Anette Eriksen
Medlem

Steinar Mikalsen
Medlem

Sekretariatet sendte den 15.9.25, den innkomne merknaden fra de 3 medlemmene til godkjenning til møtende medlemmer etter vanlig prosedyre, jf. Kontrollutvalgets reglement pkt. 5. 21

Møteboken godkjennes per epost eller digitalt av møtende medlemmer/varamedlemmer.

I godkjenningen av merknaden har sekretariatet fått følgende svar fra medlemmene:

Thomassen har per e-post datert 15.09.25 svart følgende:

Jeg stemmer for at den settes inn i protokollen nå. Så protokollen kan godkjennes med en gang.

Mikalsen har per- post datert 15.09.25 svart følgende:



Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

Jeg stemmer for at den settes inn i protokollen nå. Så protokollen kan godkjennes med en gang.

Eriksen har per e-post datert 16.09.25 svart følgende:
Jeg stemmer også for at den settes i protokollen nå.

Leder Hansen har per e-post den 16. september 2025 svart:

Protokollen fra forrige møte tas opp i neste møte da den nevnte protokolltilførselen ikke er fremmet under saken eller i møtet.

Det skal ikke være slik at det hele tiden skal debatteres om protokollen lenge etter møtet. Det skaper merarbeid for sekretariatet og for medlemmene.

Protokollen skal lages ut ifra hva som skjedde under møtet og er ikke plassen å ta opp nye saker.

Protokolltilførsel kan ikke fremmes etter møtets slutt. Les gjerne Ks sin møtet er satt:
<https://www.ks.no/globalassets/fagomrader/demokrati-og-styring/ks-folkevalgtprogram-23-27/Haandbok-Motet-er-satt-2023.pdf>

Medlem Mikalsen har per e-post den 16.9.2025 svart følgende til leder Hansen:

Vi bestrider ikke hva som ble sagt eller bestemt under møtet. Vi sier bare at det som ble sagt i møtet må med i protokollen. Altså at protokollen ikke framstår som fullstendig og at alt må med i saken ang din habilitet som er varslet at skal sendes til statsforvalter for lovlighetskontroll. Og om det er en feil eller mangel i protokollen fullt mulig å legge inn en rettelse/tillegg.

Og i denne saken har du jo ingen innsigelsesrett/stemmerett og jeg ser på det som foruroligende at du forsøker å påvirke saken mens den enda ikke er ferdig behandlet. Punktum.

Sekretariatet sendte e- post per 19.september 2025 angående godkjenning av innkommet merknad. Merknaden til protokollen ble fremmet som en protokolltilførsel, og derfor anbefalte sekretariatet at den behandles i neste møte, under sak om godkjenning av protokoll fra møtet 3. september 2025. Anbefalingen var i tråd med tilbakemeldinger fra samtlige medlemmer som har gitt tilbakemelding i saken.

Medlem Husby har per. E-post sendt 20.september 2025 støttet denne vurderingen:

Det er nok en riktig avgjørelse at godkjenning av protokollen tas opp i neste møte.

Sekretariatets vurdering:

Merknaden (datert 10.09.25) er fremmet som protokolltilførsel, og ble sendt i etterkant av møtet. Sekretariatet opplyser at temaet ble tatt opp i ordskiftet under behandlingen av spørsmålet om



Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

leders habilitet, men så langt sekretariatet har registrert ble den verken fremmet som forslag til vedtak eller som protokolltilførsel i møtet.

I e-posten datert 16. september 2025, begrunner Mikalsen av at møteprotokollen fremstår som ufullstendig. Han viser til at det som ble sagt i møtet om habilitet ikke er gjengitt, og at det er viktig blant annet fordi saken er varslet sendt til statsforvalteren for lovlighetskontroll. Han viser videre til at det er mulig å legge inn rettelser eller tillegg dersom det foreligger feil eller mangler i protokollen.

Møteprotokoll er et formelt dokument som skal sikre korrekt og etterprøvbar dokumentasjon av kontrollutvalgets saksbehandling og vedtak. Kommuneloven samt reglement for kontrollutvalget i Hasvik kommune, og Hasvik kommunes reglement for råd og utvalg stiller krav til både måte, form og innhold i protokollføringen.

Ved protokollføring fra møter i kontrollutvalget følger sekretariatet lovens krav til form og innhold, samt anbefalingene fra Forum for kontroll og tilsyn/NKRF. I tråd med disse anbefalingene skal saksopplysningene under «behandling» føres kortfattet, men presist. Dette skiller møteprotokollen fra et møtereferat, som gjerne kan inneholde mer utfyllende beskrivelser av diskusjoner og innspill. En møteprotokoll er et formelt og juridisk bindende dokument som skal gi en korrekt og etterprøvbar framstilling av saksbehandlingen og de vedtak som er fattet, i samsvar med kravene i kommuneloven, forvaltningsloven og god forvaltningsskikk. Protokollen skal være et pålitelig dokument som viser hva som ble behandlet, hvilke vurderinger som ble gjort, og hvilke beslutninger som ble truffet.

Saksbehandling i folkevalgte organer skal skje i møter, i henhold til kommunelovens § 11-2;

Folkevalgte organer skal behandle saker og treffe vedtak i møter.

Under saksbehandlingen i møter, har medlemmer av utvalget to måter å fremme sitt syn på:

Fremsette forslag - pkt. 5. 9 i Hasvik kommunes reglement for styrer, råd og utvalg

Alle medlemmer av utvalg har rett til å sette frem forslag til utvalget. Forslag skal som hovedregel gis skriftlig til møteleder og undertegnes av forslagsstiller inkludert parti/gruppetilhørighet. Møteleder refererer forslaget. Forslag tillates fremmet frem til det er satt strek forordskiftet.

Protokolltilførsel –pkt. 5.15 i Reglement for kontrollutvalget i Hasvik kommune.

Ett eller flere medlemmer har rett til å kreve inntatt i møteboken en kort begrunnelse for sitt standpunkt i en sak. Krav om protokolltilførsel må fremmes før neste sak tas opp til behandling i møtet.

Protokolltilførselen leveres skriftlig og i undertegnet stand (eventuelt elektronisk) til møteleder før møtet heves.

En protokolltilførsel kan nektes hvis den har en sjikanerende form eller er unødig omfattende. Det er utvalget som avgjør hvorvidt en protokolltilførsel i møteboka skal tillates.



Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

Det stilles krav til prosessuelle, materielle og personellmessige forhold både for forslag til vedtak og for protokolltilførsler. Disse kravene understreker betydningen av at merknader og protokolltilførsler fremsettes og behandles i møtet, slik at de kan tas inn korrekt og på riktig tidspunkt. Merknader som fremmes i etterkant, faller utenfor vedtatte krav til prosessuelle rammene for protokollering.

Kontrollutvalget har i sak 10/25 Godkjenning av møteprotokoll fra møte 5. februar 2025, behandlet en protokolltilførsel som ble fremmet under godkjenningsprosessen for møteprotokollen.

Kontrollutvalget vedtok følgende i sak 10/25:

- 1. Kontrollutvalget godkjenner protokoll fra kontrollutvalgets møte 05.02.2025 slik den foreligger. Protokollen oppfyller kravene i kommuneloven § 11-4 og gjengir møtets gang slik det faktisk fant sted.*
- 2. Kontrollutvalget tar til orientering at det i etterkant av møtet er fremsatt merknad vedrørende saksbehandling og leders habilitet. Merknaden ble ikke fremsatt i møtet og er derfor ikke å anse som en formell protokolltilførsel, men som et innspill i forbindelse med godkjenning av protokollen.*
- 3. Kontrollutvalget ber sekretariatet legge til rette for opplæring og gjennomgang av habilitetsregler og regler saksbehandling i kontrollutvalget.*

Sekretariatet vurderer at den fremsatte merknaden (datert 10.09.25) er en protokolltilførsel som er fremmet i forbindelse med godkjenningsprosessen for protokollen fra møtet 3. september 2025. Merknaden ble ikke fremmet i selve møtet, slik bestemmelsene for protokolltilførsler i kontrollutvalgets reglement forutsetter. Sekretariatet anbefaler derfor at merknaden ikke godkjennes som protokolltilførsel i forbindelse med godkjenning av møteprotokollen.

Sekretariatet understreker at eventuelle faktiske feil eller mangler i møteprotokollen i forbindelse med ordinær behandling av godkjenningen, i tråd med gjeldende bestemmelser. Sekretariatet presiserer at merknader som fremmes i etterkant, kun kan brukes som presisering eller dokumentasjon av tema som ble drøftet, og ikke må endre eller gi et uriktig bilde av de vedtak som ble fattet.



Kontrollutvalget i Hasvik kommune

M Ø T E P R O T O K O L L

Møte nr. 3- 25
Tid: 03.09.2025 kl. 10:00 - 13.35
Sted: Rådhuset - Breivikbotn, møterom i 2. etasje

Til stede: Thomas Hansen
Sverre Thomassen
Steinar Mikalsen, medlem
Anette Eriksen, medlem
Eva Danielsen Husby, medlem

Andre: **Hasvik kommune**
Teknisk leder Kim Are Walsøe , i sak 24/25
Brannsjef Halvard Holst- Olsen, i sak 24/25

KomRevNORD IKS
Regnskapsrevisor Rollaug Korstad, i sak 20/25 - 29/25, via Teams

Kusek IKS
Seniorrådgiver Tom Øyvind Heitmann, via Teams
Rådgiver Anne Berit Bæhr, via Teams

SAKSLISTE

- 20/25 Godkjenning av innkalling
- 21/25 Godkjenning av saksliste
- 22/25 Godkjenning av protokoll fra forrige møte i kontrollutvalget i Hasvik kommune
- 23/25 Henvendelse fra medlemmer i kontrollutvalget i Hasvik kommune
- 24/25 Orientering om Hasvik kommunes arbeid med omreguleringsaker og brannforebyggende arbeid
- 25/25 Oppfølging av orienteringssak 01/25 og 2/25 Hasvik kommune
- 26/25 Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors vurdering av uavhengighet- Hasvik kommune
- 27/25 Oppdragsansvarlig regnskapsrevisors vurdering av uavhengighet - Hasvik kommune
- 28/25 Rapport fra forenklet etterlevelseskontroll 2024 - Hasvik kommune
- 29/25 Revisorbrev nr. 1 - Forenklet etterlevelseskontroll 2024 - Hasvik kommune

- | | |
|-------|--|
| 30/25 | Kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontrollarbeid i Hasvik kommune |
| 31/25 | Prosjektskisse - forvaltningsrevisjon - Rekruttering, bemanning og kompetanse-Hasvik kommune |
| 32/25 | Referatsaker KU Hasvik 03-25 |

Leder Thomas Hansen åpnet møtet og ønsket velkommen.

SAK 20/25 GODKJENNING AV INNKALLING

Vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner innkalling til møte 3. september 2025.

Behandling:

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner innkalling til møte 3. september 2025.

SAK 21/25 GODKJENNING AV SAKSLISTE

Vedtak:

Sakslisten godkjennes med unntak av sak 23/25 og 25/25.

Vi godtar ikke at sakene legges fram som en ren orienteringssak, da vi skal bruke den til å vurdere om vi skal gå videre med denne saken. Den skal behandles som en undersøkelsessak.

Behandling:

Forslag til vedtak fra medlemmene Thomassen, Mikalsen og Eriksen:

Sakslisten godkjennes med unntak av sak 23/25 og 25/25.

Vi godtar ikke at sakene legges fram som en ren orienteringssak, da vi skal bruke den til å vurdere om vi skal gå videre med denne saken. Den skal behandles som en undersøkelsessak

Leder fremmet sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner saksliste til møte 3. september 2025.

Votering:

Forslaget fra medlemmene Thomassen, Mikalsen og Eriksen fikk 3 stemmer og forslaget fra leder fikk 2 stemmer (Hansen, Husby)

Forslaget fra medlemmene Thomassen, Mikalsen og Eriksen ble vedtatt med 3 stemmer mot 2 stemmer.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner saksliste til møte 3. september 2025.

SAK 22/25 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA FORRIGE MØTE I KONTROLLUTVALGET I HASVIK KOMMUNE

Vedtak:

Kontrollutvalget tar godkjent protokoll til orientering.

Behandling:

Kontrollutvalget drøftet saken.
Sekretariatet orienterte om saken.

Sekretariatet endret på forslag til vedtak i møtet:
Kontrollutvalget tar godkjent protokoll til orientering.

Sekretariatets forslag ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner protokoll fra forrige møte i kontrollutvalget i Hasvik kommune.

SAK 23/25 HENVENDELSE FRA MEDLEMMER I KONTROLLUTVALGET I HASVIK KOMMUNE

Vedtak:

Vi ber om at kommunedirektøren svarer skriftlig på alle spørsmålene om AMU og BV i innlevert oppsett innen 12 oktober, og at dette svaret umiddelbart sendes/videresendes kontrollutvalgsmedlemmene fra sekretariatet.

I lys av at BV i Hasvik kommune er under tilsyn, ber vi om at kommunedirektøren også redegjør for barnevernets nåværende status i kommunen til samme frist.

Vi gjør i brevet kommunedirektøren oppmerksom på at kontrollutvalget har rett til innsyn i de kommunale saker/tjenester/etater de finner det formålstjenlig å få innsyn i.

Siden kontrollutvalgets leder er inhabil i saken, skal han ikke på noe sted i saksgangen ha noen innvirkning på hva saken omfatter eller behandlingen av denne.
Kontrollutvalgets nestleder vil gå inn og fungere som saksbehandler fra utvalgets side.

Behandling:

Spørsmål om habilitet.

Medlem Mikalsen stilte spørsmål leders habilitet, da han er samboer med kommunedirektørens datter. Leder fratrådte ved behandling av spørsmålet. Varamedlem var ikke innkalt.

Forslag fra medlemmene Thomassen, Mikalsen og Eriksen

Kontrollutvalgets leder Thomas Hansen er inhabil etter forvaltningslovens § 6, 2. ledd.

Forslag fra medlem Husby:

Kontrollutvalgets leder Thomas Hansen er ikke å anse som inhabil etter forvaltningslovens § 6, 2. ledd.

Votering:

Kontrollutvalget vedtok med 3 stemmer (Thomassen, Mikalsen og Eriksen) mot 1 stemme (Husby) at kontrollutvalgets leder Thomas HAnsen er inhabil etter forvaltningslovens § 6, 2. ledd.

Protokolltilførsel fra medlem Husby:

Vedtaket om leders inhabilitet sendes til lovlighetskontroll til Statsforvalteren.

Behandling av saken:

Leder fratrådte under behandling av saken.

Sekretariatet orienterte om saken.

Kontrollutvalget drøftet saken og stilte spørsmål.

Forslag til vedtak fra medlemmene Thomassen, Mikalsen og Eriksen:

Vi ber om at kommunedirektøren svarer skriftlig på alle spørsmålene om AMU og BV i innlevert oppsett innen 12 oktober, og at dette svaret umiddelbart sendes/videresendes kontrollutvalgsmedlemmene fra sekretariatet.

I lys av at BV i Hasvik kommune er under tilsyn, ber vi om at kommunedirektøren også redegjør for barnevernets nåværende status i kommunen til samme frist.

Vi gjør i brevet kommunedirektøren oppmerksom på at kontrollutvalget har rett til innsyn i de kommunale saker/tjenester/etater de finner det formålstjenlig å få innsyn i.

Siden kontrollutvalgets leder er inhabil i saken, skal han ikke på noe sted i saksgangen ha noen innvirkning på hva saken omfatter eller behandlingen av denne.

Kontrollutvalgets nestleder vil gå inn og fungere som saksbehandler fra utvalgets side.

Forslag til vedtak fra medlem Husby:

Saken er opplyst i møtet og tas til orientering

Votering:

Forslaget fra medlemmene Thomassen, Mikalsen, Eriksen fikk 3 stemmer og forslaget fra Husby fikk en stemme, og ble dermed vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Saken ble lagt frem uten forslag til vedtak fra sekretariatet.

SAK 24/25 ORIENTERING OM HASVIK KOMMUNES ARBEID MED OMREGULERINGSAKER OG BRANNFØREBYGGENDE ARBEID

Vedtak:

Kontrollutvalget ber sekretariatet sende forespørsel til ordfører om status på lokal forskrift om brannforebyggende tiltak, og manglende bruksendringer av bygg.

Behandling:

Brannsjef og teknisk leder orienterte om kommunes arbeid omreguleringssaker og brannforebyggende tiltak.

- Administrasjonen har kartlagt bygg etter § 13 og § 11 i brannforskriften. Det er identifisert 49 adresser i Hasvik kommune som omfattes av bestemmelsene om særskilte brannobjekter.
- Administrasjonen har utarbeidet forslag til lokal forskrift for kontroll av bygg. Lokal forskrift gir hjemmel og setter rammer for tilsyn og kontroll.
- Administrasjonen har leid inn ekstern hjelp i forarbeidet.
- Kontrollarbeid medfører kostnader. Politisk vedtak er påkrevd for oppstart.
- Risiko for tap av inntekter for kommunen, i form av avgifter dersom boliger brukes til næringsformål uten godkjenning.
- Bruksendring av bygg kan medføre behov for endring i reguleringsplan.
- Plan- og bygningsmyndigheten har mulighet til å stenge bygg ved ulovlig bruk. Kun et bygg som brukes til korttidsutleie (turisme) har søkt og fått godkjent bruksendring.
- Ulovlig bruk av bygg kan skade kommunens omdømme.
- Forholdene er blitt avdekket gjennom kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse.

Omforent forslag til vedtak fra kontrollutvalget:

Kontrollutvalget ber sekretariatet sende forespørsel til ordfører om status på lokal forskrift om brannforebyggende tiltak, og manglende bruksendringer av bygg.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Saken ble lagt frem uten forslag til vedtak fra sekretariatet.

SAK 25/25 OPPFØLGING AV ORIENTERINGSsak 01/25 OG 2/25 HASVIK KOMMUNE

Vedtak:

Det vises til vedtak i sak 23/25. Saken tas til orientering på bakgrunn av vedtaket i sak 23/25.

Behandling:

Kontrollutvalget drøftet saken og stilte spørsmål.

Forslag til vedtak fra leder:

Det vises til vedtak i sak 23/25. Saken tas til orientering på bakgrunn av vedtaket i sak 23/25.

Forslaget fra leder ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Saken ble lagt frem uten forslag til vedtak fra sekretariatet.

SAK 26/25 OPPDRAGSANSVARLIG FORVALTNINGSREVISORS VURDERING AV UAVHENGIGHET- HASVIK KOMMUNE

Vedtak:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors egenvurdering av uavhengighet i forhold til Hasvik kommune til orientering, og forutsetter at oppdragsansvarlig revisor oppfyller lov- og forskriftsbestemte krav om uavhengighet.

Behandling:

Sekretariatet orienterte om saken.

Kontrollutvalget drøftet saken og stilte spørsmål.

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors egenvurdering av uavhengighet i forhold til Hasvik kommune til orientering, og forutsetter at oppdragsansvarlig revisor oppfyller lov- og forskriftsbestemte krav om uavhengighet.

SAK 27/25 OPPDRAGSANSVARLIG REGNSKAPSREVISORS VURDERING AV UAVHENGIGHET - HASVIK KOMMUNE

Vedtak:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig regnskapsrevisors egenvurdering av uavhengighet i forhold til Hasvik kommune til orientering, og forutsetter at oppdragsansvarlig revisor oppfyller lov- og forskriftsbestemte krav om uavhengighet.

Behandling:

Sekretariatet orienterte om saken.

Kontrollutvalget drøftet saken og stilte spørsmål.

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig regnskapsrevisors egenvurdering av uavhengighet i forhold til Hasvik kommune til orientering, og forutsetter at oppdragsansvarlig revisor oppfyller lov- og forskriftsbestemte krav om uavhengighet.

SAK 28/25 RAPPORT FRA FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL 2024 - HASVIK KOMMUNE

Vedtak:

Kontrollutvalget viser til revisors uttalelse av 25.6.2025 om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen - regnskapsåret 2024.

Kontrollutvalget tar revisjonens uttalelse til orientering.

Kontrollutvalget har merket seg revisors konklusjon som sier at Hasvik kommune ikke har etterlevd krav om gjennomføring av etterbetaling i henhold til forskrift om egenandel for kommunale- og omsorgstjenester.

Behandling:

Behandling av spørsmålet om habilitet:

Medlem Husby tok opp spørsmålet om egen habilitet i møtet da hun var ordfører i den perioden kontrollen ble gjennomført. Husby fratrådte ved behandling av spørsmålet. Varamedlem var ikke innkalt.

Kontrollutvalget vedtok enstemmig at Husby er inhabil etter forvaltningslovens § 6, 2. ledd.

Behandling av saken:

Medlem Husby fratrådte møtet.

Revisor Korstad orienterte om den gjennomførte forenklede etterlevelseskontrollen som ble gjennomført i regnskapsåret 2024.

Kontrollutvalget drøftet saken og stilte spørsmål.

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget viser til revisors uttalelse av 25.6.2025 om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen - regnskapsåret 2024.

Kontrollutvalget tar revisjonens uttalelse til orientering.

Kontrollutvalget har merket seg revisors konklusjon som sier at Hasvik kommune ikke har etterlevd krav om gjennomføring av etterbetaling i henhold til forskrift om egenandel for kommunale- og omsorgstjenester.

SAK 29/25 REVISORBREV NR. 1 - FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL 2024 - HASVIK KOMMUNE

Vedtak:

Kontrollutvalget tar nummerert brev nr. 1 fra revisor, datert 25. juni 2025, til orientering.

Kontrollutvalget ser alvorlig på at Hasvik kommune ikke har etterlevd bestemmelser i Forskrift om egenandel for kommunale helse og omsorgstjenester § 3, når kommer til gjennomføring av etteroppgjør.

Kontrollutvalget forventer at kommunedirektøren iverksetter nødvendige tiltak for å forbedre internkontrollen og kvalitetsikrer rutiner for gjennomføring av etteroppgjør i henhold til kravene i forskrift om egenandel for kommunale helse og omsorgstjenester. Utvalget ber om at kommunedirektøren innen 20. Oktober 2025 oversender en skriftlig redegjørelse for hvilke tiltak som er gjennomført eller planlagt.

Kontrollutvalget forutsetter at revisjonen følger opp forholdet og rapporterer til kontrollutvalget slik kommuneloven forutsetter.

Kontrollutvalget vedtar å rapportere det påpekte forholdet til kommunestyret.

Behandling:

Behandling av spørsmål om habilitet:

Medlem Husby tok opp spørsmålet om egen habilitet i møtet da hun var ordfører i den perioden kontrollen ble gjennomført. Husby fratrådte ved behandling av spørsmålet. Varamedlem var ikke innkalt.

Kontrollutvalget vedtok enstemmig at Husby er inhabil etter forvaltningslovens § 6, 2. ledd.

Behandling av saken:

Medlem Husby fratrådte møtet.

Sekretariatet orienterte om saken.

Kontrollutvalget drøftet saken og stilte spørsmål.

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar nummerert brev nr. 1 fra revisor, datert 25. Juni 2025, til orientering.

Kontrollutvalget ser alvorlig på at Hasvik kommune ikke har etterlevd bestemmelser i Forskrift om egenandel for kommunale helse og omsorgstjenester § 3, når kommer til gjennomføring av etteroppgjør.

Kontrollutvalget forventer at kommunedirektøren iverksetter nødvendige tiltak for å forbedre internkontrollen og kvalitetsikrer rutiner for gjennomføring av etteroppgjør i henhold til kravene i forskrift om egenandel for kommunale helse og omsorgstjenester. Utvalget ber om at kommunedirektøren innen 20. Oktober 2025 oversender en skriftlig redegjørelse for hvilke tiltak som er gjennomført eller planlagt.

Kontrollutvalget forutsetter at revisjonen følger opp forholdet og rapporterer til kontrollutvalget slik kommuneloven forutsetter.

Kontrollutvalget vedtar å rapportere det påpekte forholdet til kommunestyret.

SAK 30/25 KONTROLLUTVALGETS FORSLAG TIL BUDSJETT FOR KONTROLLARBEID I HASVIK KOMMUNE

Vedtak:

Kontrollutvalget viser til utvalgets foreslåtte budsjett for kontrollarbeidet i Hasvik kommune for 2026 med en netto ramme på kr 1 264 900,-.

Med henvisning til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2 oversender kontrollutvalget budsjettforslaget til Hasvik kommunestyre med kopi til formannskapet.

Budsjettforslaget fra kontrollutvalget kan bare endres av kommunestyret. Grunnen til dette er at kontrollutvalget skal være fritt og uavhengig av de organene som utvalget skal kontrollere.

Behandling:

Sekretariatet orienterte om saken. Kontrollutvalget drøftet saken og stilte spørsmål.

Omforent forslag fra kontrollutvalget:

Post 11505 økes til 50 000,- og post 11703 økes til 30 000,- i budsjettet for 2026, for å kunne delta på konferanser.

		Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
10800	Godtgjørelse folkevalgte	29 317	29 000	30 100
10801	Møtegodtgjørelse	20 500	18 000	21 300
10802	Tapt arbeidsfortjeneste	17 259	5 500	18 000
11003	Faglitteratur/aviser / tidsskrifter (NKRF)	2 625	2 700	2 800
11156	Bevertning personell, møter, kurs mv.	0	1 200	1 200
11505	Kurs/konferanser/opplæring	0	25 000	50 000
11600	Utgiftsgodtgjørelse for reiser, oppgavepliktig	801	2 000	2 000
11703	Reiseutgifter til fly	0	22 000	30 000
11950	Avgifter, gebyrer, lisenser (FKT)	4000	4 000	4 000
13800	Kjøp tjenester fra IKS (revisjon)	995 358	691 000	729 000
13800	Kjøp av tjenester fra IKS (sekretariat)		362 400	376 500
14290	Merverdiavgift som gir rett til kompensasjon	1604	1 600	1 700
17290	Merverdiavgiftkompensasjon i driftsregnskapet	- 1604	-1 600	- 1 700
		1 083 161	1 162 800	1 264 900

Sekretariatets forslag til vedtak med kontrollutvalgets endringer i budsjettet ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget viser til utvalgets foreslåtte budsjett for kontrollarbeidet i Hasvik kommune for 2026 med en netto ramme på kr 1 231 900,-.

Med henvisning til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2 oversender kontrollutvalget budsjettforslaget til Hasvik kommunestyre med kopi til formannskapet.

Budsjettforslaget fra kontrollutvalget kan bare endres av kommunestyret. Grunnen til dette er at kontrollutvalget skal være fritt og uavhengig av de organene som utvalget skal kontrollere.

SAK 31/25 PROSJEKTSKISSE - FORVALTNINGSREVISJON - REKRUTTERING, BEMANNING OG KOMPETANSE- HASVIK KOMMUNE

Vedtak:

Kontrollutvalget viser til revisjonens prosjektskisse i forvaltningsrevisjon «Rekruttering, bemanning og kompetanse».

Kontrollutvalget vurderer det slik at revisors beskrivelse av undersøkelsen er i samsvar med utvalgets forutsetninger i vedtak som ble gjort i sak vedrørende oppstart av forvaltningsrevisjonen (sak 17/25)

Kontrollutvalget vedtar på denne bakgrunn oppstart av forvaltningsrevisjonen «Rekruttering, bemanning og kompetanse» i tråd med kontrollutvalgets vedtak i sak 17/25, og kommunestyrets vedtatte plan for forvaltningsrevisjon 2025- 2028.

Kontrollutvalget vedtar følgende hovedproblemstillinger for forvaltningsrevisjonen «Rekruttering, bemanning og kompetanse», slik disse er beskrevet av revisor:

1. Oppfyller Hasvik kommune krav til bemanning og kompetanse innen helse- og omsorgssektorene og oppvekstsektoren?
2. Har Hasvik kommune vedtatt mål, planer og tiltak for å rekruttere, beholde og utvikle ansatte innen helse- og omsorgssektorene og oppvekstsektoren? Blir mål, planer og tiltak fulgt opp i henhold til forutsetningene? Har kommunen vurdert effekten av arbeidet?
3. I hvilken grad benytter kommunen medarbeiderundersøkelser, sluttsamtaler eller annen systematisk tilbakemelding fra ansatte i helse- og omsorgssektorene og oppvekstsektoren i det strategiske arbeidet med å forbedre arbeidsgiverpolitikk, arbeidsmiljø og ledelse?

Kontrollutvalget overlater til revisjonen å utarbeide underproblemstillinger, i den grad det er nødvendig for gjennomføringen av undersøkelsen.

Kontrollutvalget forutsetter at denne forvaltningsrevisjonen gjennomføres innenfor en timeramme på maksimalt 225 timer.

Det legges til grunn at ferdig rapport fra forvaltningsrevisjonen oversendes kontrollutvalget v/sekretariatet innen februar 2026.

Behandling:

Sekretariatet orienterte om saken.

Kontrollutvalget drøftet saken og stilte spørsmål.

Sekretariatet endret årstallet siste setning på sitt forslag til vedtak i møtet:

Det legges til grunn at ferdig rapport fra forvaltningsrevisjonen oversendes kontrollutvalget v/sekretariatet innen februar 2026.

Sekretariatets forslag til vedtak med endringen på møtet, ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget viser til revisjonens prosjektskisse i forvaltningsrevisjon «Rekruttering, bemanning og kompetanse».

Kontrollutvalget vurderer det slik at revisors beskrivelse av undersøkelsen er i samsvar med utvalgets forutsetninger i vedtak som ble gjort i sak vedrørende oppstart av forvaltningsrevisjonen (sak 17/25)

Kontrollutvalget vedtar på denne bakgrunn oppstart av forvaltningsrevisjonen «Rekruttering, bemanning og kompetanse» i tråd med kontrollutvalgets vedtak i sak 17/25, og kommunestyrets vedtatte plan for forvaltningsrevisjon 2025- 2028.

Kontrollutvalget vedtar følgende hovedproblemstillinger for forvaltningsrevisjonen «Rekruttering, bemanning og kompetanse», slik disse er beskrevet av revisor:

1. Oppfyller Hasvik kommune krav til bemanning og kompetanse innen helse- og omsorgssektorene og oppvekstsektoren?
2. Har Hasvik kommune vedtatt mål, planer og tiltak for å rekruttere, beholde og utvikle ansatte innen helse- og omsorgssektorene og oppvekstsektoren? Blir mål, planer og tiltak fulgt opp i henhold til forutsetningene? Har kommunen vurdert effekten av arbeidet?
3. I hvilken grad benytter kommunen medarbeiderundersøkelser, sluttsamtaler eller annen systematisk tilbakemelding fra ansatte i helse- og omsorgssektorene og oppvekstsektoren i det strategiske arbeidet med å forbedre arbeidsgiverpolitikk, arbeidsmiljø og ledelse?

Kontrollutvalget overlater til revisjonen å utarbeide underproblemstillinger, i den grad det er nødvendig for gjennomføringen av undersøkelsen.

Kontrollutvalget forutsetter at denne forvaltningsrevisjonen gjennomføres innenfor en timeramme på maksimalt 225 timer.

Det legges til grunn at ferdig rapport fra forvaltningsrevisjonen oversendes kontrollutvalget v/sekretariatet innen februar 2025.

SAK 32/25 REFERATSAKER KU HASVIK 03-25

1. Referatsak 10/25

Melding om vedtak – Rapport fra forvaltningsrevisjon av avvik og varslingskommunestyret i Hasvik kommune

Vedtak:

Referatsak 10/25 tas til orientering.

Behandling

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Referatsak 10/25 tas til orientering.

2. Referatsak 11/25

Melding om vedtak – Rapport fra eierskapskontroll av Veas IKS - kommunestyret i Hasvik kommune

Vedtak:

Referatsak 11/25 tas til orientering.

Behandling

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Referatsak 11/25 tas til orientering.

3. Referatsak 12/25

Melding om vedtak –Kontrollutvalgets årsmelding 2024- kommunestyret i Hasvik kommune

Vedtak:

Referatsak 12/25 tas til orientering.

Behandling

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Referatsak 12/25 tas til orientering.

4. Referatsak 13/25

Melding om vedtak –Reglement for kontrollutvalget -kommunestyret i Hasvik kommune

Vedtak:

Referatsak 13/25 tas til orientering.

Behandling

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Referatsak 10/25 tas til orientering.

5. Referatsak 14/25

FKT-Kontrollutvalgsleder skolen del 3

Vedtak:

Nestleder Sverre Thomassen, medlemmene Steinar Mikalsen og Anette Eriksen deltar på FKT kontrollutvalgslederskolen del 3, den 15. -16. Oktober 2025, på Gardermoen.

Behandling:

Leder foreslo følgende forslag til vedtak:

Nestleder Sverre Thomassen, medlemmene Steinar Mikalsen og Anette Eriksen deltar på FKT kontrollutvalgslederskolen del 3, den 15. -16. Oktober 2025, på Gardermoen.

Leders forslag ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Referatsak 14/25 tas til orientering.

6. Referatsak 15/25

Forespørsel fra sekretariatet til revisor vedrørende utsendelse av oppsummeringsbrev.

Svar fra revisor vedrørende praksis for utsendelse av oppsummeringsbrev.

Vedtak:

Referatsak 15/25 tas til orientering.

Behandling

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Referatsak 15/25 tas til orientering.

7. Referatsak 16/25

Protokoll representantskap VEFAS

Vedtak:

Referatsak 16/25 tas til orientering.

Behandling

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Referatsak 16/25 tas til orientering.

Møtet hevet kl. 13.35

Thomas Hansen / sign.
leder

Sverre Thomassen/ sign.
nestleder

Steinar Mikalsen / sign.
medlem

Anette Eriksen/ sign.
medlem

Eva D. Husby / sign.
medlem

Anne Berit Bæhr / sign.
rådgiver/sekretær

Kommentar til godkjenning av protokoll fra 3 september 2025 i Hasvik kontrollutvalg.

Vi ber om at følgende protokolltilførsel føres inn fra møtet av 3 september 2025.

I møtet den 3. september i sak 23/25 og 25/25 tok Mikalsen opp at årsak til å erklære Hansen inhabil ikke utelukkende var leders familiære tilknytning (Han er samboer med kommunedirektørens datter), men at det også gjaldt leders manglende vilje til å løfte opp innsendte spørsmål som var adressert til kommunedirektøren.

Disse sakene gjaldt AMU og barnevernet.

Spørsmål ang AMU ble sendt inn skriftlig allerede 15. oktober 2024 , men har vært trenert i snart et helt år på tross av flere purringer

Problemstillingen tas for øvrig også opp i sak 16/25 som en protokolltilførsel fra Mikalsen.

Det er altså den bakenforliggende årsaken til å erklære leder inhabil i saken, siden han ikke har fulgt opp spørsmålene som 60% av kontrollutvalget har bedt om skal stilles kommunedirektøren i saken.

Dette kommer ikke klart fram i protokollen.

Siden det er varslet lovlighetskontroll i saken er det viktig å få frem fakta i denne.

Underskrevne faste medlemmer av Hasvik kommunes kontrollutvalg ber om at kommentaren legges til i protokollen.

Alternativt ber vi om at dette tas opp som sak på førstkommende møte i forbindelse med godkjenning av protokollen.

(Om det ikke er mulig å føre det inn i protokollen).

Til info, vi kan heller ikke undertegne den gjeldende protokollen da vi anser denne som mangelfull slik den er ført og av den grunn kan framstå som misvisende

Hasvik 10 september 2025



Sverre Thomassen
Nestleder



Anette Eriksen
Medlem



Steinar Mikalsen
Medlem

Fra: [Anne Berit Bæhr](#)
Til: [Thomas Hansen](#); [Sverre Thomassen](#); [steinar](#); [Anette Margrethe Eriksen](#); [Eva Danielsen Husby](#)
Kopi: [Tom Øyvind Heitmann](#); [Kate M. Larsen](#); [Stig Magne Larsen](#)
Emne: Angående godkjenning av protokoll fra møte 3. september 2025 i kontrollutvalget i Hasvik kommune
Dato: fredag 19. september 2025 15:08:00
Vedlegg: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)

Det vises til utvalgets godkjenningsprosess for møteprotokoll fra møte 3. september 2025.

I henhold til prosedyren i gjeldende reglement for kontrollutvalget i Hasvik kommune (foreslått av kontrollutvalget i sak 3/25, i møte den 05.02.25 og vedtatt av kommunestyret i sak 43/2025 i møte den 17.06.2025) sendte sekretariatet protokoll fra møte den 3. september 2025 til godkjenning til møtende medlemmer, den 5. september 2025.

I godkjenningsprosessen kom det følgende merknad fra medlemmene Thomassen, Eriksen og Mikalsen.

Kommentar til godkjenning av protokoll fra 3 september 2025 i Hasvik kontrollutvalg.

Vi ber om at følgende protokolltilførsel føres inn fra møtet av 3 september 2025.

I møtet den 3. september i sak 23/25 og 25/25 tok Mikalsen opp at årsak til å erklære Hansen inhabil ikke utelukkende var leders familiære tilknytning (Han er samboer med kommunedirektørens datter), men at det også gjaldt leders manglende vilje til å løfte opp innsendte spørsmål som var adressert til kommunedirektøren.

Disse sakene gjaldt AMU og barnevernet.

Spørsmål ang AMU ble sendt inn skriftlig allerede 15. oktober 2024, men har vært trenert i snart et helt år på tross av flere purringer

Problemstillingen tas for øvrig også opp i sak 16/25 som en protokolltilførsel fra Mikalsen.

Det er altså den bakenforliggende årsaken til å erklære leder inhabil i saken, siden han ikke har fulgt opp spørsmålene som 60% av kontrollutvalget har bedt om skal stilles kommunedirektøren i saken.

Dette kommer ikke klart fram i protokollen.

Siden det er varslet lovlighetskontroll i saken er det viktig å få frem fakta i denne.

Underskrevne faste medlemmer av Hasvik kommunes kontrollutvalg ber om at kommentaren legges til i protokollen.

Alternativt ber vi om at dette tas opp som sak på førstkommande møte i forbindelse med godkjenning av protokollen.

(Om det ikke er mulig å føre det inn i protokollen).

Til info, vi kan heller ikke undertegne den gjeldende protokollen da vi anser denne som mangelfull slik den er ført og av den grunn kan framstå som misvisende

Hasvik 10 september 2025



Sverre Thomassen
Nestleder



Anette Eriksen
Medlem



Steinar Mikalsen
Medlem

Sekretariatet sendte den 15.9.25, den innkomne merknaden fra de 3 medlemmene til godkjenning til møtende medlemmer etter vanlig prosedyre, jf. Kontrollutvalgets reglement pkt. 5. 21

Møteboken godkjennes per epost eller digitalt av møtende medlemmer/varamedlemmer.

I godkjenningen av merknaden har sekretariatet fått følgende svar fra medlemmene:

Thomassen har per e-post datert 15.09.25 svart følgende:

Jeg stemmer for at den settes inn i protokollen nå. Så protokollen kan godkjennes med en gang.

Mikalsen har per- post datert 15.09.25 svart følgende:

Jeg stemmer for at den settes inn i protokollen nå. Så protokollen kan godkjennes med en gang.

Eriksen har per e-post datert 16.09.25 svart følgende:

Jeg stemmer også for at den settes i protokollen nå.

Leder Hansen har per e-post den 16. september 2025 svart:

Protokollen fra forrige møte tas opp i neste møte da den nevnte protokolltilførselen ikke er fremmet under saken eller i møtet.

Det skal ikke være slik at det hele tiden skal debatteres om protokollen lenge etter møtet. Det skaper merarbeid for sekretariatet og for medlemene.

Protokollen skal lages ut ifra hva som skjedde under møtet og er ikke plassen å ta opp nye saker.

Protokolltilførsel kan ikke fremmes etter møtets slutt. Les gjerne Ks sin møtet er satt: <https://www.ks.no/globalassets/fagomrader/demokrati-og-styring/ks-folkevalgtprogram-23-27/Haandbok-Motet-er-satt-2023.pdf>

Medlem Mikalsen har per e-post den 16.9.2025 svart følgende til leder Hansen:

Vi bestrider ikke hva som ble sagt eller bestemt under møtet. Vi sier bare at det som ble sagt i møtet må med i protokollen. Altså at protokollen ikke framstår som fullstendig og at alt må med i saken ang din habilitet som er varslet at skal sendes til statsforvalter for lovlighetskontroll. Og om det er en feil eller mangel i protokollen fullt mulig å legge inn en rettelse/tillegg.

Og i denne saken har du jo ingen innsigelsesrett/stemmerett og jeg ser på det som foruroligende at du forsøker å påvirke saken mens den enda ikke er ferdig behandlet. Punktum.

Medlem Husby har per dags dato ikke gitt tilbakemelding om sitt standpunkt til merknaden. I henhold til kommunelovens § 11-4 første ledd og reglementet for kontrollutvalget pkt. 5.21, skal protokollen utformes som en nøyaktig gjengivelse av møtets behandling og vedtak.

Det skal føres møtebok for møter i kontrollutvalget.

Møteboken skal minst inneholde opplysninger om

- a. tid og sted for møtet*
- b. hvem som møtte, og hvem som var fraværende*
- c. hvilke saker som ble behandlet*
- d. hvilke vedtak som ble truffet*
- e. avstemningsresultat.*

Hvis det blir vedtatt at et møte skal lukkes, skal hjemmelen for vedtaket tas inn i møteboken, jf. kommuneloven § 11-4 andre ledd. Det samme gjelder for vedtak om at et medlem av organet er inhabil eller får fritak av personlige grunner, Jf. Kommuneloven § 11-4 andre ledd.

Under saksbehandling av sak 23 /25 og 25 /25 sendte Steinar Mikalsen følgende skriftlige forslag til vedtak per e-post kl. 11:04

forslag til vedtak



steinar@mikalsen.info
Til Anne Berit Bæhr



ons. 03.09.2025 11:04

Fra: steinar@mikalsen.info <steinar@mikalsen.info>
Sendt: onsdag 3. september 2025 10:59
Til: Nina Nilsen <nina.nilsen@hasvik.kommune.no>
Emne: til utskrift

Forslag til vedtak i sak 25/25

Vi finner kontrollutvalgets leder inhabil i saken, han skal ikke på noe sted i saksgangen ha noen innvirkning på hva saken omfatter eller behandlingen av denne. Kontrollutvalgets nestleder vil gå inn og fungere som saksbehandler fra utvalgets side.

Vi viser til forvaltningslovens paragraf 6 del 2

Likeså er han ugild når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet; blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen som han har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om ugildhetsinnsigelse er reist av en part.

Nytt forslag ble mottatt kl. 11:22:

23 25



steinar@mikalsen.info
Til Anne Berit Bæhr



ons. 03.09.2025 11:22

Forslag til vedtak i sakene 23/25.

Da vurderer vi kontrollutvalgets leder som inhabil i ethvert ledd av saken, da øverste ansvarlige leder er hans svigerfar. Noe som både direkte og indirekte er et habilitetsspørsmål.

Vi ber om at kommunedirektøren svarer skriftlig på alle spørsmålene om AMU og BV i innlevert oppsett innen 12 oktober, og at dette svaret umiddelbart sendes/videresendes kontrollutvalgsmedlemmene fra sekretariatet.

I lys av at BV i Hasvik kommune er under tilsyn, ber vi om at kommunedirektøren også redegjør for barnevernets nåværende status i kommunen til samme frist.

Vi gjør i brevet kommunedirektøren oppmerksom på at kontrollutvalget har rett til innsyn i de kommunale saker/tjenester/etater de finner det formålstjenlig å få innsyn i.

Siden kontrollutvalgets leder er inhabil i saken, skal han ikke på noe sted i saksgangen ha noen innvirkning på hva saken omfatter eller behandlingen av denne. Kontrollutvalgets nestleder vil gå inn og fungere som saksbehandler fra utvalgets side.

Forslag til vedtak i sak 25/25 ble mottatt kl. 12:27

25/25



steinar@mikalsen.info
Til Anne Berit Bæhr



ons. 03.09.2025 12:27

Forslag til vedtak i sak 25/25.

Denne dekkes i hovedsak i sak 23/25

Vi ber om at kommunedirektøren svarer skriftlig på alle spørsmålene om AMU og BV i innlevert oppsett innen 12 oktober, og at dette svaret umiddelbart sendes/videresendes kontrollutvalgsmedlemmene fra sekretariatet.

I lys av at BV i Hasvik kommune er under tilsyn, ber vi om at kommunedirektøren også redegjør for barnevernets nåværende status i kommunen til samme frist.

Vi gjør i brevet kommunedirektøren oppmerksom på at kontrollutvalget har rett til innsyn i de kommunale saker/tjenester/etater de finner det formålstjenlig å få innsyn i.

Sekretariatet kan ikke se at de er kommet flere forslag til vedtak eller krav om protokolltilførsel under møtet. Behandling av leders habilitetsspørsmål og behandling av sakene kommer frem i forslaget til møteprotokollen, under behandling av sak 23/25 og 25/25.

I henhold til kontrollutvalgets reglement pkt. 5.15 skal protokolltilførsel fremmes under møtet.

Ett eller flere medlemmer har rett til å kreve inntatt i møteboken en kort begrunnelse for sitt standpunkt i en sak. Krav om protokolltilførsel må fremmes før neste sak tas opp til behandling i møtet.

Protokolltilførselen leveres skriftlig og i undertegnet stand (eventuelt elektronisk) til møteleder før møtet heves.

En protokolltilførsel kan nektes hvis den har en sjikanerende form eller er unødig omfattende. Det er utvalget som avgjør hvorvidt en protokolltilførsel i møteboka skal tillates.

Medlemmene Thomassen, Eriksen og Mikalsen skriver i kommentaren til godkjenning av protokollen datert 10. september 2025:

Dette kommer ikke klart fram i protokollen.

Siden det er varslet lovlighetskontroll i saken er det viktig å få frem fakta i denne.

Underskrevne faste medlemmer av Hasvik kommunes kontrollutvalg ber om at kommentaren legges til i protokollen.

Alternativt ber vi om at dette tas opp som sak på førstkommende møte i forbindelse med godkjenning av protokollen.

(Om det ikke er mulig å føre det inn i protokollen).

Når protokolltilførsel blir fremmet i møte i henhold til reglementet, avgjør utvalget protokolltilførselen under behandling av saken i møtet. Godkjenning av protokolltilførsel som er fremmet etter møtet, er et avvik fra prosedyren i gjeldende reglement (som foreslått av kontrollutvalget og vedtatt av kommunestyret). Dersom utvalget ønsker å endre på gjeldende praksis eller vedtatt reglement, skal vedtaket treffes i et møte. Det vises til kommuneloven § 11-2 første ledd, og kontrollutvalgets reglement pkt. 5.2 om møteprinsippet:

Kontrollutvalget behandler saker og treffer vedtak i møte.

Medlem Mikalsen har i e-posten datert 16.9.25 skrevet at leder Hansen er erklært inhabil og har ikke innsigelse/ stemmerett i saken. Sekretariatet oppfatter dette som et spørsmål om leders habilitet. Spørsmål om habilitet i skal henhold til forvaltningslovens § 8 andre ledd og kontrollutvalgets reglement pkt. 5. 17 treffes av utvalget i møte:

Avgjørelse om inhabilitet treffes av kontrollutvalget, uten at vedkommende medlem deltar.

Sekretariatet anbefaler derfor at kontrollutvalget behandler den innkomne protokolltilførselen i neste møte, under sak om godkjenning av protokoll fra møtet 3. september 2025. Anbefalingen er i tråd med tilbakemeldinger fra samtlige medlemmer som har gitt tilbakemelding i saken.

Med vennlig hilsen / dearvuodáiguin



Anne Berit Bæhr
Rådgiver/ráððeaddi
Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotte Čállingoddi SGO
annebb@kusek.no
Tlf: 483 08 377

Reglement for kontrollutvalget i Hasvik kommune

Valgperioden 2023-2027

Vedtatt av kontrollutvalget 5. februar 2025 i sak 3/25.

Vedtatt av kommunestyret 17.06.2025 i sak 43/25.

Innhold

KAPITTEL 1 RETTSLIG GRUNNLAG OG REGLEMENT	2
KAPITTEL 2 VALG OG SAMMENSETNING.....	2
KAPITTEL 3 FORMÅL, ANSVAR OG MYNDIGHET	3
KAPITTEL 4 OPPGAVER OG ROLLER	5
KAPITTEL 5 MØTER OG SAKSBEHANDLING I KONTROLLUTVALGET.....	13
KAPITTEL 6 KONTROLLUTVALGETS SEKRETARIAT	21

KAPITTEL 1 RETTSLIG GRUNNLAG OG REGLEMENT

1.1 Rettslig grunnlag

Kontrollutvalget er et lovpålagt folkevalgt organ opprettet i medhold av kommuneloven.¹

1.2 Reglement

Folkevalgte organer skal ha et reglement.²

Kommunestyret vedtar innenfor lovens rammer reglement for kontrollutvalget. Dette skjer etter utredning og innstilling fra kontrollutvalget selv.

Endring av dette reglementet kan kun foretas av kommunestyret. Kontrollutvalget skal gis anledning til å avgi uttalelse til eventuelle endringsforslag.

Bestemmelsene i dette reglementet begrenser ikke kontrollutvalgets myndighet, ansvar, oppgaver rettigheter og plikter slik disse er beskrevet i kommuneloven med forskrifter.

Dette reglementet må ses i sammenheng med andre vedtatte reglement i kommunestyret. Ved motstrid går dette reglementet foran andre reglement, såfremt ikke bestemmelsen det gjelder er klart i strid med lov eller forskrift.

Ved tvil om forståelsen av enkeltbestemmelser i reglementet, avgjøres dette av kommunestyret. Kontrollutvalget skal gis anledning til å uttale seg før kommunestyret tar sin avgjørelse.

KAPITTEL 2 VALG OG SAMMENSETNING

2.1 Valg og nyvalg

Kommunestyret velger selv et kontrollutvalg som skal føre løpende kontroll på dets vegne.³

Valg av kontrollutvalget foretas på kommunestyrets konstituerende møte, som første valg etter valg av formannskap og ordfører og varaordfører.⁴

Kommunestyret kan når som helst velge medlemmer til utvalget på nytt.⁵ Hvis ett eller flere medlemmer av utvalget skal skiftes ut, skal alle medlemmene velges på nytt.⁶

¹ Kommuneloven § 23-1 og § 5-1.

² Kommuneloven § 5-13 og § 5-14.

³ Kommuneloven § 23-1 første ledd.

⁴ Kommuneloven § 7-1 tredje ledd.

⁵ Kommuneloven § 23-1 fjerde ledd.

⁶ Kommuneloven § 23-1 fjerde ledd.

Om mulig bør hensynet til kontinuitet blant medlemmene i kontrollutvalget ivaretas ved valg av nytt kontrollutvalg.⁷

2.2 Sammensetning

Kommunestyret velger selv en leder, en nestleder og øvrige medlemmer og varamedlemmer til utvalget.⁸

Lederen kan ikke være medlem av samme parti eller tilhøre samme gruppe som ordføreren.⁹

Utvalget skal ha minst fem medlemmer.¹⁰ Minst ett medlem skal velges blant kommunestyrets medlemmer.¹¹

Utelukket fra valg er ¹²

- a. ordfører og varaordfører
- b. medlemmer og varamedlemmer av formannskapet
- c. medlemmer og varamedlemmer av folkevalgt organ med beslutningsmyndighet.
Medlemmer og varamedlemmer av kommunestyret er likevel valgbare
- d. medlemmer av kommuneråd
- e. medlemmer og varamedlemmer av kommunestyrekomité
- f. ansatte i den aktuelle kommunen
- g. personer som har en ledende stilling, eller som er medlem eller varamedlem av styret eller bedriftsforsamlingen, i et selskap som kommunen har eierinteresser i
- h. personer som har en ledende stilling, eller som er medlem eller varamedlem av styret i et interkommunalt politisk råd eller et kommunalt oppgavefellesskap.

KAPITTEL 3 FORMÅL, ANSVAR OG MYNDIGHET

3.1 Formål

Kommunestyret har det øverste ansvaret for å kontrollere kommunens virksomhet.¹³

Sammen med kommunestyret utgjør kontrollutvalget den folkevalgte delen av kommunens egenkontroll.

Egenkontrollen skal blant annet bidra til at kommunestyrets politikk (vedtak) blir gjennomført, at innbyggerne får de tjenestene de har krav på, at andre lovpålagte plikter blir ivaretatt og at ressursene forvaltes på en effektiv måte.

Et annet viktig formål med egenkontrollen er å forebygge misligheter og styrke tilliten

⁷ Kontrollutvalgsboken (2015), på side 13.

⁸ Kommuneloven § 23-1 første ledd.

⁹ Kommuneloven § 23-1 første ledd.

¹⁰ Kommuneloven § 23-1 første ledd.

¹¹ Kommuneloven § 23-1 første ledd.

¹² Kommuneloven § 23-1 tredje ledd.

¹³ Kommuneloven § 22-1 første ledd.

til kommunen, både blant innbyggerne og hos nasjonale myndigheter.

Kontrollutvalget skal framstå som et kompetent, uavhengig, objektivt og synlig organ med høy integritet. Kontrollutvalget skal være et partipolitisk nøytralt kollegium.

3.2 Kontrollutvalgets ansvar og myndighet

Kontrollutvalget skal føre løpende kontroll på kommunestyrets vegne.¹⁴

Kontrollutvalgets oppgaver er gitt i kommuneloven kapittel 23 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

Det er bare kommunestyret som kan pålegge kontrollutvalget oppgaver utover de lovfestede oppgavene.

Kontrollutvalgets ansvar og myndighet er beskrevet i kommuneloven § 23-2 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

Kontrollutvalget skal påse at:¹⁵

- a. kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte
- b. det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak
- c. det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet, og av selskaper kommunen har eierinteresser i
- d. det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)
- e. vedtak som kommunestyret eller fylkestinget treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp

Lov og forskrift gir kontrollutvalget anledning til å kunne utføre annet kontrollarbeid, selv om det ikke følger som en skal-oppgave av loven. I kommuneloven framgår det at kontrollutvalget også kan foreta undersøkelser som det mener er nødvendige.¹⁶ Taushetsplikt er ikke til hinder for å gjennomføre kontrolltiltak.¹⁷

Kontrollutvalget kan uten hinder av taushetsplikt kreve at kommunen legger fram enhver opplysning, redegjørelse eller dokument som utvalget finner nødvendig for å utføre sine oppgaver.¹⁸ Det er i utgangspunktet kontrollutvalget som organ som har slik innsynsrett, men kan av utvalget delegeres til leder og/eller enkeltmedlemmer i utvalget.¹⁹

¹⁴ Kommuneloven § 23-1 første ledd.

¹⁵ Kommuneloven § 23-2 første ledd.

¹⁶ Kommuneloven § 23-2 tredje ledd.

¹⁷ Kommuneloven § 23-2 tredje ledd.

¹⁸ Kommuneloven § 23-2 tredje ledd.

¹⁹ Tolkningsuttalelse fra departementet, 26.06.2015, sak 05/3440.

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kontrollutvalg-revisjon-og-sekretariat/id2425377/>

Kontrollutvalgets sekretariat utøver en slik innsynsrett på vegne av utvalget i sin saksbehandling til utvalget.²⁰

Kontrollutvalget er kommunestyrets eget kontrollorgan og dermed ikke underlagt andre organer i kommunen. Kontrollutvalgets kontrollansvar omfatter derfor ikke kommunestyret selv. Kontrollutvalget kan likevel uttale seg dersom kommunestyret for eksempel har truffet eller er i ferd med å treffe et vedtak som vil være ulovlig.²¹

Kontrollutvalget kan ikke overprøve politiske prioriteringer som er foretatt av kommunens folkevalgte organer.²² Med dette menes det at det ikke ligger til kontrollutvalget å overprøve politiske prioriteringer eller å vurdere den politiske hensiktsmessigheten av vedtak som er truffet av folkevalgte organer eller andre kommunale organer.

KAPITTEL 4 OPPGAVER OG ROLLER

4.1 Kontrollutvalgets oppgaver i tilknytning til kontroll med den økonomiske forvaltningen, regnskapsrevisjon, herunder nummererte revisorbrev og forenklet etterlevelseskontroll

4.1.1 Påseansvar i tilknytning til økonomiforvaltningen

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak.²³

4.1.2 Påseansvar med regnskapsrevisor²⁴

Kontrollutvalget skal påse at regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift, god kommunal revisjonsskikk, samt kontrollutvalgets instruks og avtaler med revisor.²⁵

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at kommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte.²⁶

Kontrollutvalget skal påse at regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller lov- og forskriftsbestemte krav til revisor, herunder kravet til uavhengighet.²⁷

²⁰ Tolkningssuttalelse fra departementet, 26.06.2015, sak 05/3440.

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kontrollutvalg-revisjon-og-sekretariat/id2425377/>

²¹ Veileder til kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften (H-2494, mars 2021):

Kommunal- og moderniseringsdepartementets merknader til forskrift 17. juni 2019 nr. 904 om kontrollutvalg og revisjon:

<https://www.regjeringen.no/contentassets/0f8e0bdc7ac743a6ba4b6e73c7f295e3/veileder-til-forskrift-om-kontrollutvalg-og-revisjon.pdf>

²² Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 1.

²³ Kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav b.

²⁴ Kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav a., jf. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3.

²⁵ Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3 første ledd bokstav b.

²⁶ Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3 første ledd bokstav a.

²⁷ Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3 første ledd bokstav c.

Kontrollutvalget skal holde seg orientert om kommunens valgte revisor sin kvalitetssikring av sitt arbeid, herunder om revisor er gjenstand for ekstern kvalitetskontroll, samt resultatet av slike.²⁸

Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret dersom revisjonsarbeidet i tilknytning til regnskapsrevisjon med mer vurderes ikke å være betryggende.²⁹ I slike saker har kontrollutvalget innstillingsrett til kommunestyret.

4.1.3 Årsregnskap/årsberetning – Kontrollutvalgets uttalelse med mer

Kontrollutvalget skal avgi uttalelse til kommunestyret om årsregnskap og årsberetning før formannskapet innstiller til vedtak til kommunestyret.³⁰ Kontrollutvalgets uttalelse skal følge saken i formannskapet og kommunestyret.

Kontrollutvalget skal også påse at eventuelle forhold i årsregnskap/årsberetning som er påpekt av revisor i revisorberetning blir fulgt opp.³¹

Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret om påpekninger fra revisor som ikke blir rettet eller fulgt opp.³² I slike saker har kontrollutvalget innstillingsrett til kommunestyret.

Kontrollutvalget skal holde seg orientert om revisors interimrevisjon.³³

Kontrollutvalget skal holde seg orientert om revisors revisjonsstrategi/risiko- og vesentlighetsvurdering i tilknytning til revidering av årsregnskap og årsberetning.³⁴

Kontrollutvalget skal holde seg orientert om forhold som revisor eventuelt tar opp i oppsummeringsbrev eller liknende.³⁵ Kontrollutvalget avgjør i slike tilfeller om utvalget skal rapportere til kommunestyret om forhold som tas opp av revisor. I slike saker har kontrollutvalget innstillingsrett til kommunestyret.

4.1.4 Nummererte revisorbrev

Kontrollutvalget skal behandle skriftlige påpekninger i nummererte revisorbrev fra revisor. Som hovedregel skal kontrollutvalget rapportere slike til kommunestyret. I slike saker har kontrollutvalget innstillingsrett til kommunestyret.

Kontrollutvalget skal påse at skriftlige påpekninger i nummererte revisorbrev fra revisor, blir fulgt opp.³⁶

²⁸ Kontrollutvalsboka (2022), kapittel 9, på side 67.

²⁹ Kontrollutvalsboka (2022) kapittel 3, på side 22.

³⁰ Kommuneloven § 14-3 tredje ledd.

³¹ Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3 tredje ledd.

³² Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3 tredje ledd.

³³ Kommuneloven § 24-2 tredje ledd. Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3 første ledd.

³⁴ Kommuneloven § 24-2 tredje ledd. Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3 første ledd.

³⁵ Kommuneloven § 24-2 tredje ledd. Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3 første ledd.

³⁶ Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3 tredje ledd.

Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret om påpekninger fra revisor som ikke blir rettet eller fulgt opp.³⁷ I slike saker har kontrollutvalget innstillingsrett til kommunestyret.

4.1.5 Forenklet etterlevelseskontroll

Kontrollutvalget skal holde seg orientert om revisors risiko- og vesentlighetsvurdering i tilknytning til forenklet etterlevelseskontroll.³⁸

Kontrollutvalget skal behandle revisors uttalelse etter gjennomført forenklet etterlevelseskontroll. Kontrollutvalget avgjør i slike tilfeller om utvalget skal rapportere til kommunestyret om forhold som tas opp av revisor. I slike saker har kontrollutvalget innstillingsrett til kommunestyret.

Kontrollutvalget skal påse at påpekninger fra revisor ved forenklet etterlevelseskontroll blir fulgt opp.³⁹

Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret om påpekninger fra revisor som ikke blir rettet eller fulgt opp.⁴⁰ I slike saker har kontrollutvalget innstillingsrett til kommunestyret.

4.2 Kontrollutvalgets oppgaver i tilknytning til forvaltningsrevisjon

4.2.1 Påseansvar med forvaltningsrevisor

Kontrollutvalget skal påse at forvaltningsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift, god kommunal revisjonsskikk, samt kontrollutvalgets instruks og avtaler med revisor.⁴¹

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at revisor planlegger, gjennomfører og rapporterer forvaltningsrevisjon på en betryggende måte.⁴²

Kontrollutvalget skal påse at forvaltningsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller lov- og forskriftsbestemte krav til revisor, herunder kravet til uavhengighet.

Kontrollutvalget skal holde seg orientert om kommunens valgte revisor sin kvalitetssikring av sitt arbeid, herunder om revisor er gjenstand for ekstern kvalitetskontroll, samt resultatet av slike.

³⁷ Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3 tredje ledd.

³⁸ Kommuneloven § 24-2 tredje ledd. Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3 første ledd. Kommuneloven § 24-9 andre ledd.

³⁹ Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3 tredje ledd.

⁴⁰ Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3 tredje ledd.

⁴¹ Kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav c. Kommuneloven § 24-2 første ledd, andre ledd og tredje ledd.

⁴² Kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav c. Kommuneloven § 24-2 første ledd, andre ledd og tredje ledd.

Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret dersom revisjonsarbeidet i tilknytning til forvaltningsrevisjon med mer vurderes ikke å være betryggende. I slike saker har kontrollutvalget innstillingsrett til kommunestyret.

4.2.2 Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet, og av selskaper kommunen har eierinteresser i.⁴³

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.⁴⁴

Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon.⁴⁵ Planen skal baseres på en risiko og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet. Denne planen skal vedtas av kommunestyret selv, etter innstilling fra kontrollutvalget. Kontrollutvalget kan delegeres myndighet til å gjøre endringer i planperioden.

Kontrollutvalget bestiller gjennomføring av hver enkelt forvaltningsrevisjon fra kommunens valgte revisor i henhold til vedtatt plan for forvaltningsrevisjon og tildelte timeressurser.

Kontrollutvalget rapporterer særskilt om resultatet fra hver enkelt gjennomført forvaltningsrevisjoner til kommunestyret. I slike saker har kontrollutvalget innstillingsrett til kommunestyret.

Kontrollutvalget kan i enkelte tilfeller vedta at forvaltningsrevisjon skal utføres av annen revisor enn kommunes valgte revisor, for eksempel der kommunens revisor er inhabil eller ikke oppfyller lov- og forskriftsbestemte krav til revisors uavhengighet. En slik avtale må signeres av ordfører og kontrollutvalgsleder. Dersom dette krever ekstra midler utover budsjett avklarer kontrollutvalget dette med kommunestyret. I slike tilfeller har kontrollutvalget innstillingsrett til kommunestyret.

Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets vedtak i saker om gjennomført forvaltningsrevisjon blir fulgt opp, og skal rapportere til kommunestyret om vedtaket er fulgt opp.⁴⁶ I slike saker har kontrollutvalget innstillingsrett til kommunestyret.

⁴³ Kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav c.

⁴⁴ Kommuneloven § 23-3 første ledd.

⁴⁵ Kommuneloven § 23-3 andre ledd.

⁴⁶ Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 5.

4.3 Kontrollutvalgets oppgaver i tilknytning til eierskapskontroll

4.3.1 Påseansvar med eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal påse at eierskapskontroll utføres i samsvar med lov, forskrift, god kommunal revisjonsskikk, samt kontrollutvalgets instruksjer og avtaler med revisor.⁴⁷

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at revisor planlegger, gjennomfører og rapporterer eierskapskontroll på en betryggende måte.⁴⁸

Kontrollutvalget skal påse at eierskapskontroll blir utført av revisorer som oppfyller lov- og forskriftsbestemte krav til revisor, herunder kravet til uavhengighet.

Kontrollutvalget skal holde seg orientert om kommunens valgte revisor sin kvalitetssikring av sitt arbeid, herunder om revisor er gjenstand for ekstern kvalitetskontroll, samt resultatet av slike.

Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret dersom revisjonsarbeidet i tilknytning til eierskapskontroll med mer vurderes ikke å være betryggende. I slike saker har kontrollutvalget innstillingsrett til kommunestyret.

4.3.2 Eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll).⁴⁹

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.⁵⁰

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres.⁵¹ Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll. Denne planen skal vedtas av kommunestyret selv, etter innstilling fra kontrollutvalget. Kontrollutvalget kan delegeres myndighet til å gjøre endringer i planperioden.

Kontrollutvalget bestiller gjennomføring av hver enkelt eierskapskontroll fra kommunens valgte revisor i henhold til vedtatt plan for eierskapskontroll og tildelte timeressurser.

⁴⁷ KommuneLOven § 23-2 første ledd bokstav d. KommuneLOven § 24-2 første ledd, andre ledd og tredje ledd.

⁴⁸ KommuneLOven § 23-2 første ledd bokstav d. KommuneLOven § 24-2 første ledd, andre ledd og tredje ledd.

⁴⁹ KommuneLOven § 23-2 første ledd bokstav d.

⁵⁰ KommuneLOven § 23-4 første ledd.

⁵¹ KommuneLOven § 23-4 andre ledd.

Kontrollutvalget rapporterer særskilt om resultatet fra hver enkelt gjennomført eierskapskontroll til kommunestyret. I slike saker har kontrollutvalget innstillingsrett til kommunestyret.

Kontrollutvalget kan i enkelte tilfeller vedta at eierskapskontroll skal utføres av annen revisor enn kommunes valgte revisor, for eksempel der kommunens revisor er inhabil eller ikke oppfyller lov- og forskriftsbestemte krav til revisors uavhengighet. En slik avtale må signeres av ordfører og kontrollutvalgsleder. Dersom dette krever ekstra midler utover budsjett avklarer kontrollutvalget dette med kommunestyret. I slike tilfeller har kontrollutvalget innstillingsrett til kommunestyret.

Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets vedtak i saker om gjennomført eierskapskontroll blir fulgt opp, og skal rapportere til kommunestyret om vedtaket er fulgt opp.⁵² I slike saker har kontrollutvalget innstillingsrett til kommunestyret.

4.4 Innsyn og undersøkelser i selskaper o.l.

Kontrollutvalget kan kreve de opplysninger som er nødvendige for å gjennomføre sin kontroll, fra⁵³

- a) interkommunale selskaper etter IKS loven
- b) interkommunale politiske råd
- c) kommunale oppgavefelleskap
- d) aksjeselskap der en kommune alene eller sammen med andre kommuner direkte eller indirekte eier alle aksjer.

Opplysningene kan kreves fra virksomhetens daglige leder, styret eller den valgte revisoren for selskapet.

Kontrollutvalget kan foreta undersøkelser i virksomheten hvis det er nødvendig.⁵⁴

Kommunestyret kan fastsette regler om kontrollutvalgets kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper som nevnt over og om hvilke dokumenter mv. som skal sendes til kontrollutvalget.⁵⁵

Kommunen skal sørge for at kontrollutvalget blir varslet om møter i generalforsamling, representantskap og tilsvarende organer.⁵⁶ Kontrollutvalget har rett til å være til stede i disse møtene.

Kontrollutvalgets innsynsrett og rett til å foreta undersøkelser i henhold til bestemmelsen gjelder på tilsvarende måte ovenfor andre virksomheter som utfører oppgaver på vegne av kommunen.⁵⁷ Innsynet og undersøkelser skal bare omfatte det som er nødvendig for å undersøke om kontrakten blir oppfylt.

⁵² Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 5.

⁵³ Kommuneloven § 23-6 første og andre ledd.

⁵⁴ Kommuneloven § 23-6 tredje ledd.

⁵⁵ Kommuneloven § 23-6 fjerde ledd.

⁵⁶ Kommuneloven § 23-6 femte ledd.

⁵⁷ Kommuneloven § 23-6 sjette ledd.

4.5 Kontrollutvalgets årsbudsjett med mer

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til årsbudsjett for kontrollarbeidet i kommunen.⁵⁸ Kontrollutvalgets forslag skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter kommuneloven § 14-3 tredje ledd til kommunestyret.

Kontrollutvalgets budsjettforslag kan bare endres av kommunestyret.⁵⁹ Formannskapet kan likevel, i sitt samla budsjett, foreslå et lavere beløp enn det kontrollutvalget foreslår. Budsjettframlegget til kontrollutvalget skal likevel uendra følge det samlede budsjettframlegget til kommunestyret, slik at kommunestyret ved behandlingen av budsjett har informasjon om både kontrollutvalget sitt framlegg og formannskapet sin innstilling til budsjett. Kommunedirektøren har ikke anledning til å gjøre endringer i framlegget fra kontrollutvalget underveis i prosessen.

Kontrollutvalget har fullmakt til å, ved behov, omfordele tildelte budsjettressurser innenfor sitt ansvarsområde.

Kontrollutvalgets leder har fullmakt til å gjøre innkjøp, samt signere kontrakter på vegne av kontrollutvalget innenfor vedtatte rammer.

4.6 Kontrollutvalgets års- og møteplan

Kontrollutvalget vedtar års- og møteplan for sin virksomhet, som omfatter lovpålagte oppgaver, samt planlagte aktiviteter, og eventuelle fokusområder.⁶⁰

Utvalgsleder kan foreta endringer i møteplanen dersom det er hensiktsmessig.

4.7 Årsmelding for kontrollutvalget

Kontrollutvalget skal vedta en årsmelding for egen virksomhet. Som et ledd i kontrollutvalgets rapporteringsplikt legges årsmeldingen fram for kommunestyret.⁶¹ I slike saker har kontrollutvalget innstillingsrett til kommunestyret.

4.8 Kontrollutvalgets møterett og talerett i folkevalgte organ

Kontrollutvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker skal behandles.⁶² Utvalgets leder kan la ett av de andre medlemmene i utvalget utøve denne retten på sine vegne.⁶³

⁵⁸ Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2.

⁵⁹ Kontrollutvalgsboka (2022) kapittel 2, på side 14.

⁶⁰ Kommuneloven § 11-2 andre ledd bokstav a.

Kontrollutvalgsboka (2022) kapittel 4, på sidene 27-28.

⁶¹ Kommuneloven § 23-5.

⁶² Kommuneloven § 23-2 andre ledd.

⁶³ Kommuneloven § 23-2 andre ledd.

Dersom leder eller annet medlem i utvalget på leder vegne møter i kommunestyret når utvalgets saker skal behandles der, tilkjennes disse særskilt godtgjørelse etter nærmere retningslinjer fastsatt av kommunestyret. Unntatt fra særskilt godtgjørelse er når disse også er medlem av kommunestyret.

Kontrollutvalget har rett til å være til stede i lukkede møter i folkevalgte organer i kommunen.⁶⁴

4.9 Kontrollutvalgets myndighet og oppgaver ved valg av revisjonsordning og revisor

4.9.1 Valg av revisjonsordning:

Kommunestyret avgjør selv om kommunen skal ansette egne revisorer, delta i et interkommunalt samarbeid om revisjon eller inngå avtale med en annen revisor.⁶⁵

Kommunestyrets vedtak om valg av revisjonsordning treffes etter utredning og innstilling fra kontrollutvalget.⁶⁶

4.9.2 Valg av revisor:

Kommunestyret velger selv revisor.⁶⁷

Kommunestyrets vedtak om valg av revisor treffes etter utredning og innstilling fra kontrollutvalget.⁶⁸

4.10 Kontrollutvalgets myndighet og oppgaver ved valg av sekretariatsordning og sekretariat

Kommunestyret velger selv sekretariat for kontrollutvalget etter utredning og innstilling fra kontrollutvalget.⁶⁹

4.11 Andre kontrolloppgaver

- Gjennomføring av kontroll i henhold til særskilt vedtak (bestilling) fra kommunestyret⁷⁰
- Rapportering til kommunestyret om særskilte forhold som kontrollutvalget finner grunn til at kommunestyret bør være kjent med⁷¹
- Kontrollutvalget kan foreta undersøkelser i kommunen (herunder eventuelle

⁶⁴ Kommuneloven § 23-2 fjerde ledd.

⁶⁵ Kommuneloven § 24-1 første ledd.

⁶⁶ Kommuneloven § 24-1 tredje ledd.

⁶⁷ Kommuneloven § 24-1 andre ledd.

⁶⁸ Kommuneloven § 24-1 tredje ledd.

⁶⁹ Kommuneloven § 23-7 sjette ledd.

⁷⁰ Kommuneloven § 23-1 første ledd.

⁷¹ Kommuneloven § 23-1 første ledd og § 23-5.

kommunale foretak) som det mener er nødvendige⁷²

- Orienteringer fra kommunen og eventuelle kommunale foretak⁷³
- Kontrollutvalget kan foreta undersøkelser i eventuelle selskap og liknende som kommunen er eier (deltaker) eller deleier i hvis det er nødvendig.⁷⁴
- Orienteringer fra eventuelle selskap og liknende som kommunen er eier (deltaker) eller deleier i⁷⁵
- Være til stedet på møter i generalforsamling, representantskap og tilsvarende organer⁷⁶
- Kontrollutvalget kan foreta undersøkelser i virksomheter som utfører oppgaver på vegne av kommunen. Undersøkelsene skal imidlertid bare omfatte det som er nødvendig for å undersøke om kontrakten blir oppfylt.⁷⁷
- Håndtering av henvendelser fra innbyggere med mer⁷⁸

KAPITTEL 5 MØTER OG SAKSBEHANDLING I KONTROLLUTVALGET

5.1 Saksbehandling

Kommunelovens kapittel 11 om saksbehandlingsregler i folkevalgte organer gjelder også for kontrollutvalgets møter.⁷⁹

5.2 Møteprinsipp

Kontrollutvalget behandler saker og treffer vedtak i møte.⁸⁰

5.3 Fjernmøter

Kontrollutvalget kan avholde fjernmøter.⁸¹

Beslutningen om å benytte denne møteformen treffes av kontrollutvalgets leder i forbindelse med innkalling til møte. Alternativt vedtar det folkevalgte organet selv i møte at et senere møte skal holdes på denne måten.

Fjernmøte skal gjennomføres i henhold til krav i kommuneloven § 11-7 andre ledd.

Kravene som ellers gjelder for møter, gjelder også for fjernmøter.⁸²

⁷² Kommuneloven § 23-2 tredje ledd.

⁷³ Kommuneloven § 23-2 tredje ledd.

⁷⁴ Kommuneloven § 23-6 tredje ledd.

⁷⁵ Kommuneloven § 23-6 første og andre ledd.

⁷⁶ Kommuneloven § 23-6 femte ledd.

⁷⁷ Kommuneloven § 23-6 sjette ledd.

⁷⁸ Forvaltningsloven, offentleglova, personopplysningsloven og forskrift om offentlige arkiv.

⁷⁹ Kommuneloven § 11-1 første ledd, jf. § 5-1 andre ledd bokstav d.

⁸⁰ Kommuneloven § 11-2 første ledd.

⁸¹ Kommuneloven § 11-7.

⁸² Kommuneloven § 11-7 andre ledd.

Et møte som skal lukkes etter § 11-5 andre ledd, kan ikke holdes som fjernmøte.⁸³

5.4 Møtetidspunkt

Møte i kontrollutvalget skal holdes på de tidspunkter som er vedtatt av organet selv, kommunestyret og ellers når organets leder finner det påkrevd eller minst 1/3 av medlemmene krever det.⁸⁴

5.5 Innkalling og saksliste

Kontrollutvalgets leder setter opp saksliste for hvert enkelt møte.⁸⁵
En sak skal settes på sakslisten hvis minst 1/3 av organets medlemmer krever det.⁸⁶

Innkalling til møtet skal sendes til kontrollutvalgets medlemmer med rimelig varsel,⁸⁷ som hovedregel minst 7 dager før møtedato. Innkalling skal også sendes til ordfører og oppdragsansvarlige revisorer⁸⁸, samt kommunedirektøren.
En sak kan unntaksvis ettersendes dersom det av særlige grunner ikke er mulig å sende den ut sammen med innkallingen.

Innkallingen skal inneholde en liste over de sakene som skal behandles, og dokumentene i sakene.⁸⁹

Møtet skal kunngjøres på en hensiktsmessig måte, også hvis det antas at møtet vil bli helt eller delvis lukket i henhold til kommuneloven § 11-5.⁹⁰

Sakslisten til møtet og andre møtedokumenter som ikke er unntatt fra offentlighet, skal være tilgjengelige for allmennheten.⁹¹

Kontrollutvalget kan med alminnelig flertall vedta å utsette realitetsbehandlingen av en sak som er oppført på den utsendte sakslisten.⁹²

Kontrollutvalget kan fatte vedtak i en sak som ikke er oppført på sakslisten, hvis ikke møtelederen eller minst 1/3 av de møtende medlemmene motsetter seg det.⁹³
På tilsvarende måte kan kontrollutvalget fatte vedtak i en sak der saksdokumentene ikke er sendt ut sammen med innkallingen, hvis ikke møtelederen eller minst 1/3 av de møtende medlemmene motsetter seg det.⁹⁴

⁸³ Kommuneloven § 11-7 tredje ledd.

⁸⁴ Kommuneloven § 11-2 andre ledd.

⁸⁵ Kommuneloven § 11-3 første ledd.

⁸⁶ Kommuneloven § 11-3 første ledd.

⁸⁷ Kommuneloven § 11-3 første ledd.

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 6.

⁸⁸ Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 6.

⁸⁹ Kommuneloven § 11-3 første ledd.

⁹⁰ Kommuneloven § 11-3 andre ledd.

⁹¹ Kommuneloven § 11-3 tredje ledd.

⁹² Kommuneloven § 11-3 fjerde ledd.

⁹³ Kommuneloven § 11-3 femte ledd.

⁹⁴ Kommuneloven § 11-3 femte ledd.

Godkjenning av innkalling og sakliste skjer som egne saker innledningsvis i møtet.

5.6 Spørsmål i og utenfor møtet

Alle medlemmer kan i møtet stille spørsmål til lederen, også om saker som ikke står på saklisten.⁹⁵

Oppdragsansvarlig revisor skal gi opplysninger om kommunen som han eller hun har fått kjennskap til under revisjonen, hvis et medlem av kommunestyret eller kontrollutvalget krever det.⁹⁶

Hvis revisor utenfor et møte blir bedt om å gi informasjon til et medlem av kommunestyret, eller kontrollutvalget, kan revisor kreve å få gi sitt svar i et møte.⁹⁷

5.7 Møteplikt og forfall

Medlemmer av kontrollutvalget plikter å delta på utvalgets møter hvis de ikke har gyldig forfall.⁹⁸

Det er det folkevalgte organet selv som avgjør hvilke fraværsgrunner som anses som gyldige.⁹⁹

Eksempler på grunner til gyldig forfall er alvorlig sykdom, uoppsettelig arbeid (at det er plikter eller viktig arbeid som ikke kan settes til side på det gjeldende tidspunkt), eller at man er fraværende grunnet nødvendig reise.¹⁰⁰

Forfall skal så snart som mulig meldes skriftlig til kontrollutvalgets sekretariat, med angivelse av forfallsgrunn.

Er det under møtestart reist tvil om gyldigheten av meldt forfall, eller rettmessigheten av innkalling av varamedlem, behandles dette før man går til saklisten.

5.8 Saksforberedelse

Kontrollutvalgets sekretariat har ansvar for at sakene er tilrettelagt for behandling og forberedt i samsvar med lover og regler, herunder at saken er forsvarlig utredet.¹⁰¹

⁹⁵ Kommuneloven § 11-2 fjerde ledd.

⁹⁶ Kommuneloven § 24-3 fjerde ledd.

⁹⁷ Kommuneloven § 24-3 femte ledd.

⁹⁸ Kommuneloven § 8-1.

⁹⁹ KS: Folkevalgtes rettigheter og plikter (2023-2027) på side 8:

<https://www.ks.no/globalassets/fagomrader/demokrati-og-styring/ks-folkevalgtprogram-23-27/Folkevalgtes-rettigheter-og-plikter-sept-23-F21.pdf>

¹⁰⁰ KS: Folkevalgtes rettigheter og plikter (2023-2027) på side 8:

<https://www.ks.no/globalassets/fagomrader/demokrati-og-styring/ks-folkevalgtprogram-23-27/Folkevalgtes-rettigheter-og-plikter-sept-23-F21.pdf>

¹⁰¹ Kommuneloven § 23-7.

Sekretariatet legger fram saken til møtet i form av saksutredning med saksopplysninger, vurderinger, samt forslag til vedtak - herunder eventuelt forslag til innstilling fra utvalget til kommunestyret. Relevante dokumenter skal også vedlegges saken.

5.9 Møteledelse

Kontrollutvalgets møter ledes av organets leder eller nestleder. Hvis begge har forfall, velges en særskilt møteleder ved flertallsvalg.¹⁰²

5.10 Taletid

Kontrollutvalget kan vedta bestemmelser om taletid generelt eller for en enkelt sak.

5.11 Oppførsel og språkbruk

Møteleder skal sørge for å opprettholde god orden under møtene.

Under avviklingen av møter skal det ikke forekomme upassende språkbruk. Dette gjelder både for medlemmene og for andre som eventuelt blir bedt om å uttale seg eller på annen måte har ordet under møtet.

5.12 Møteoffentlighet

Alle har rett til å være til stede i møter i kontrollutvalget dersom ikke noe annet følger av kommuneloven § 11-5.¹⁰³

Kontrollutvalget skal vedta å lukke et møte når det skal behandle en sak som angår en arbeidstakers tjenstlige forhold.¹⁰⁴ Kontrollutvalget skal også vedta å lukke et møte når det behandler en sak som inneholder opplysninger som er omfattet av lovbestemt taushetsplikt.¹⁰⁵

Kontrollutvalget kan vedta å lukke et møte hvis ett av følgende vilkår er oppfylt:¹⁰⁶

- a. Hensynet til personvern krever at møtet lukkes.
- b. Hensynet til tungtveiende offentlige interesser tilsier at møtet lukkes, og det vil komme fram opplysninger i møtet som kunne ha vært unntatt fra innsyn etter offentleglova hvis de hadde stått i et dokument.

Kontrollutvalget eller møtelederen kan vedta at en debatt om lukking av et møte skal holdes i lukket møte.¹⁰⁷ En avstemning om eventuell lukking av et møte skal holdes i åpent møte.¹⁰⁸

¹⁰² Kommuneloven § 11-2 tredje ledd.

¹⁰³ Kommuneloven § 11-5 første ledd.

¹⁰⁴ Kommuneloven § 11-5 andre ledd.

¹⁰⁵ Kommuneloven § 11-5 andre ledd.

¹⁰⁶ Kommuneloven § 11-5 tredje ledd.

¹⁰⁷ Kommuneloven § 11-5 femte ledd.

¹⁰⁸ Kommuneloven § 11-5 femte ledd.

Ved lukking av møtet skal det vises til anvendt lovhjemmel og lukking skal så langt det lar seg gjøre være avgrenset til de opplysninger som skal eller kan unntas offentlighet.

For noen saker kan det være aktuelt å behandle deler av saken i åpent møte og deler av saken i lukket møte.

Hvis det blir vedtatt at et møte skal lukkes, skal hjemmelen for vedtaket tas inn i møteboken.¹⁰⁹

5.13 Hastesaker

Kontrollutvalgets leder kan beslutte å behandle en sak skriftlig eller i hastefjernmøte hvis det er påkrevd å få avgjort en sak før neste møte, og det enten ikke er tid til å holde et ekstraordinært møte, eller saken ikke er så viktig at et ekstraordinært møte anses som nødvendig.¹¹⁰

Ved hastefjernmøte kan medlemmene kalles inn til møtet med kortere frist enn etter ordinære regler.¹¹¹ Hvis 1/3 av kontrollutvalgets medlemmer krever det, skal saken utsettes til det kan holdes et ordinært møte.¹¹²

Når en sak skal behandles skriftlig etter kommuneloven § 11-8 andre ledd, skal sakens dokumenter med forslag til vedtak sendes samtidig til alle organets medlemmer.¹¹³ Forslaget anses som vedtatt hvis samtlige medlemmer slutter seg til det framlagte forslaget, og til at vedtaket treffes etter skriftlig saksbehandling.¹¹⁴

5.14 Vedtaksførhet og avstemninger

For at kontrollutvalget skal kunne treffe et vedtak, må minst halvparten av medlemmene ha vært til stede under forhandlingene og avgitt stemme i den aktuelle saken.¹¹⁵

Et vedtak treffes med flertallet av de avgitte stemmene hvis ikke noe annet følger av kommuneloven eller av valgloven § 9-1 femte ledd.¹¹⁶

I andre saker enn de som gjelder valg, er møtelederens stemme avgjørende hvis antallet stemmer for og imot et forslag er likt.¹¹⁷

¹⁰⁹ Kommuneloven § 11-4 andre ledd.

¹¹⁰ Kommuneloven § 11-8 andre ledd.

¹¹¹ Kommuneloven § 11-8 tredje ledd.

¹¹² Kommuneloven § 11-8 tredje ledd.

¹¹³ Kommuneloven § 11-8 fjerde ledd.

¹¹⁴ Kommuneloven § 11-8 fjerde ledd.

¹¹⁵ Kommuneloven § 11-9 første ledd.

¹¹⁶ Kommuneloven § 11-9 andre ledd.

¹¹⁷ Kommuneloven § 11-9 andre ledd.

5.15 Protokolltilførsel¹¹⁸

Ett eller flere medlemmer har rett til å kreve inntatt i møteboken en kort begrunnelse for sitt standpunkt i en sak. Krav om protokolltilførsel må fremmes før neste sak tas opp til behandling i møtet.

Protokolltilførselen leveres skriftlig og i undertegnet stand (eventuelt elektronisk) til møteleder før møtet heves.

En protokolltilførsel kan nektes hvis den har en sjikanerende form eller er unødig omfattende. Det er utvalget som avgjør hvorvidt en protokolltilførsel i møteboka skal tillates.

5.16 Møterett med mer

Medlemmer av et kommunalt folkevalgt organ (herunder kontrollutvalget) har møte-, tale- og forslagsrett i organets møter.¹¹⁹

Det kan ikke gis møte-, tale- og forslagsrett til andre enn organets medlemmer, hvis ikke noe annet følger av lov.¹²⁰ Dette er imidlertid ikke til hinder for at kontrollutvalget gir andre ordet i enkeltsaker, men dette må da skje utenfor utvalgets ordinære ordskifte i saksbehandlingen,¹²¹ og etter invitasjon eller ønske fra organet selv, gjennom særskilt vedtak.

Sekretariatet har talerett i henhold til sin funksjon som saksforbereder til kontrollutvalget.¹²²

Ordfører har i henhold til kommuneloven møte- og talerett i kontrollutvalgets møter.¹²³

Oppdragsansvarlig revisor, eller dennes stedfortreder, har i henhold til kommuneloven møte- og talerett i kontrollutvalgets møter og kan forlange sine uttalelser i møtet protokollert.¹²⁴ Møteretten gjelder likevel ikke når sak som angår revisors tilsettingsforhold behandles.¹²⁵

Kommunedirektøren har i henhold til kommuneloven møte- og talerett i alle kommunale folkevalgte organer, med unntak av kontrollutvalget.¹²⁶ Kontrollutvalget kan imidlertid gi kommunedirektøren ordet i enkeltsaker. Dette må da skje etter invitasjon eller ønske fra organet selv, gjennom særskilt vedtak.

¹¹⁸ Kommuneloven har ingen bestemmelser om adgangen til protokolltilførsel for medlemmer i folkevalgte organ (herunder kontrollutvalget).

¹¹⁹ Kommuneloven § 8-1 andre ledd.

¹²⁰ Kommuneloven § 8-1 andre ledd.

¹²¹ Se for eksempel uttalelse fra Kommunal- og distriktsdepartementet av 13. januar 2026 (ref: 15/5613-2): https://www.fkt.no/wp-content/uploads/2019/06/kmd_til_jordvernforeningen_i_telemark_13_1_2016.pdf

¹²² Kommuneloven § 23-7 andre ledd.

¹²³ Kommuneloven § 6-1 tredje ledd.

¹²⁴ Kommuneloven § 24-3 første ledd.

¹²⁵ Kommuneloven § 24-3 første ledd.

¹²⁶ Kommuneloven § 13-1 femte ledd.

Representanter for de ansatte i kommunen har i henhold til kommuneloven ikke møterett i kontrollutvalg eller i organer som behandler klagesaker etter forvaltningsloven § 28 andre ledd.¹²⁷ Kontrollutvalget kan imidlertid gi ansatte ordet i enkeltsaker. Dette må da skje etter invitasjon eller ønske fra organet selv, gjennom særskilt vedtak.

Kontrollutvalget kan ved behov også gi andre ordet i enkeltsaker dersom det finnes saklig grunn til det. Dette må da skje etter invitasjon eller ønske fra organet selv, gjennom særskilt vedtak.

Kontrollutvalgets sekretariat kan i samråd med leder i kontrollutvalget invitere andre til å orientere kontrollutvalget i enkeltsaker, men det er utvalget som i møte må slutte seg til at disse gis ordet i de aktuelle sakene.

5.17 Inhabilitet og fritak av personlige grunner

Kontrollutvalget er underlagt reglene om inhabilitet i kommuneloven §§ 11-10 og forvaltningsloven kapittel II.

Medlem av kontrollutvalget skal i god tid før et møte underrette om forhold som gjør eller kan gjøre vedkommende inhabil.¹²⁸ Det samme gjelder varamedlem som er innkalt til møte.

Avgjørelse om inhabilitet treffes av kontrollutvalget, uten at vedkommende medlem deltar.¹²⁹

En folkevalgt kan også søke om å bli fritatt fra å delta i behandlingen av en sak hvis personlige grunner tilsier fritak.¹³⁰ Kontrollutvalget avgjør selv om han eller hun skal fritas.¹³¹

5.18 Taushetsplikt

Kontrollutvalgets medlemmer, varamedlemmer og sekretariat har taushetsplikt i henhold til forvaltningslovens alminnelige bestemmelser om taushetsplikt.¹³²

I forvaltningsloven § 13 om taushetsplikt framgår det blant annet følgende:

Enhver som utfører tjeneste eller arbeid for et forvaltningsorgan, plikter å hindre at andre får adgang eller kjennskap til det han i forbindelse med tjenesten eller arbeidet får vite om:

1. noens personlige forhold, eller
2. tekniske innretninger og fremgangsmåter samt drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den som opplysningen angår.

¹²⁷ Kommuneloven § 13-4 tredje ledd.

¹²⁸ Forvaltningsloven § 8 tredje ledd.

¹²⁹ Forvaltningsloven § 8 andre ledd.

¹³⁰ Kommuneloven § 11-11.

¹³¹ Kommuneloven § 11-11.

¹³² Forvaltningsloven § 13 første ledd.

Møteleder plikter å opplyse om taushetsplikten når møte skal lukkes etter disse regler og muntlige opplysninger eller dokumenter av slik gradering skal kommuniseres i møtet.

Når en sak behandles for lukkede dører, skal det ikke orienteres eller refereres offentlig om opplysninger som er underlagt taushetsplikt i lov eller i medhold av lov (lovpålagt taushetsplikt). Det er imidlertid ikke anledning til å pålegge folkevalgte en generell taushetsplikt om opplysninger selv om disse er unntatt offentlighet etter offentleglova.¹³³ Det er heller ikke slik at opplysninger blir taushetsbelagte kun fordi de er unntatt offentlighet eller gjelder saker som behandles i lukkede møter.

5.19 Lyd- og bildeopptak

Hvis noen ber om det, og hvis det ikke virker forstyrrende på gjennomføringen av møtet, skal møtelederen gi tillatelse til å gjøre opptak av eller overføre lyd eller bilde fra åpne møter.¹³⁴

5.20 Høringer

Kontrollutvalget kan beslutte å avholde høringer innenfor sitt ansvarsområde.¹³⁵

Med høring er ment et møte i utvalget der utvalget mottar muntlige forklaringer fra personer som er innkalt/invitert for å få belyst en spesiell sak eller et saksområde.

Kontrollutvalget vedtar eget reglement for gjennomføring av høringer, med det formål å ivareta kontrollutvalget informasjonsbehov, en god framdrift i høringen, samt sikre den enkelte deltakers rettssikkerhet.

Ordinære orienteringer og svar på spørsmål fra administrasjonen er ikke å regne som en høring.

5.21 Møtebok

Det skal føres møtebok for møter i kontrollutvalget.¹³⁶

Møteboken skal minst inneholde opplysninger om¹³⁷

- a. tid og sted for møtet
- b. hvem som møtte, og hvem som var fraværende
- c. hvilke saker som ble behandlet

¹³³ Se brev fra Kommunal- og distriktsdepartementet 30.01.2015:

<https://www.statsforvalteren.no/siteassets/fm-rogaland/dokument-fmro/forvaltning/arrangementsdokument/infomote-val-av-formannskap/folkevalgtes-taushetsplikt.pdf>

¹³⁴ Kommuneloven § 11-6.

¹³⁵ Verken kommuneloven eller forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner inneholder noen uttrykkelig regulering av høringsinstituttet.

¹³⁶ Kommuneloven § 11-4 første ledd.

¹³⁷ Kommuneloven § 11-4 første ledd.

- d. hvilke vedtak som ble truffet
- e. avstemningsresultat.

Hvis det blir vedtatt at et møte skal lukkes, skal hjemmelen for vedtaket tas inn i møteboken.¹³⁸ Det samme gjelder for vedtak om at et medlem av organet er inhabilt eller får fritak av personlige grunner.¹³⁹

Møteboken godkjennes per epost eller digitalt av møtende medlemmer/varamedlemmer.

Godkjent møtebok skal sendes til utvalgets medlemmer/varamedlemmer, ordføreren, kommunedirektøren og oppdragsansvarlige revisorer.

Godkjent møtebok legges fram til gjennomgang/orientering på det etterfølgende møte i kontrollutvalget.

Med unntak av delene som er unntatt fra offentlighet, skal godkjent møtebok være tilgjengelig for allmennheten.¹⁴⁰

KAPITTEL 6 KONTROLLUTVALGETS SEKRETARIAT

6.1 Lovkrav om sekretariat

Kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalget får sekretariatsbistand som tilfredsstillende utvalgets behov.¹⁴¹

Kontrollutvalget rapporterer til kommunestyret dersom sekretariatsbistanden ikke tilfredsstillende utvalgets behov. I slike saker har kontrollutvalget innstillingsrett til kommunestyret.

6.2 Sekretariatets hovedoppgaver

Sekretariatet skal påse at de sakene som behandles av kontrollutvalget, er forsvarlig utredet, og at utvalgets vedtak blir iverksatt.¹⁴²

Den som utfører sekretariatsoppgaver for kontrollutvalget, er direkte underordnet kontrollutvalget og skal følge de retningslinjer og pålegg som utvalget gir.¹⁴³

6.3 Krav til sekretariatets uavhengighet

Sekretariatet skal være uavhengig av kommunens administrasjon og av den eller dem som utfører revisjon for kommunen.¹⁴⁴

¹³⁸ KommuneLoven § 11-4 andre ledd.

¹³⁹ KommuneLoven § 11-4 andre ledd.

¹⁴⁰ KommuneLoven § 11-4 første ledd.

¹⁴¹ KommuneLoven § 23-7 første ledd.

¹⁴² KommuneLoven § 23-7 andre ledd.

¹⁴³ KommuneLoven § 23-7 femte ledd.

¹⁴⁴ KommuneLoven § 23-7 tredje ledd.

Sekretariatsfunksjonen kan ikke legges til¹⁴⁵

- a. ansatte i kommunen som har andre arbeidsoppgaver enn å være sekretær for kontrollutvalget
- b. den som utfører revisjon for den aktuelle kommunen
- c. medlemmer av kontrollutvalget eller kommunestyret i kommunen

¹⁴⁵ Kommuneleoven § 23-7 fjerde ledd.



**Hasvik
kommune**

Reglement for styrer, råd og utvalg



Vedtatt av kommunestyret 22. november 2023

1	INNHold	
1.	INNLEDNING	4
2	2. DE ULIKE ORGANENE; OPPNEVNING OG SAMMENSETNING.....	2
2.1	LOVPÅLAGTE ORGANER	2
2.2	Øvrige styre, råd og utvalg	5
3	Hasvik Kommunes representanter i eksterne styre, råd og utvalg	7
3.1	Vest-Finnmark rådets styre	8
3.2	Fylkesmøte i KS.....	8
3.3	Styret for Vest-Finnmark krisesenter	8
3.4	Representantskapet for IKA Finnmark IKS.....	8
3.5	Representantskapet for KomRev Nord.....	8
3.6	Representantskapet i kontrollutvalgssekretariatet for Vest-Finnmark (Kusek)	8
3.7	Representant i representantskapet OG GENERALFORSAMLINGEN i VEFAS	8
3.8	Generalforsamlingen i Hammerfest Energi AS OG LUCERNA AS.....	9
3.9	Representantskapet for Finnmark friluftsråd KO	9
3.10	Representantskapet for Hasvik samfunnshus.....	9
3.11	Representantskapet for Breivikbotn samfunnshus.....	9
3.12	Representantskapet for Hasvik fiskeriservice AS	9
3.13	Representantskapet for Breivikbotn Fiskeriservice AS	9
3.14	Representantskapet for Sørvær Fiskeriservice AS	9
3.15	Barnehagene og skolenes samarbeidsutvalg	9
3.16	Hasvik kirkelige fellesråd	10
3.17	Finnmark Dyrevernnemd	10
3.18	Heimevernsnemnd.....	10
4.	RAMMENE FOR MØTEAVVIKLING.....	10
4.1	Møteprinsipp	10
4.2	Innkalling og sakliste	10
4.3	fjernmøter	11
4.4	Hastesaker og skriftlig behandling	11
4.5	Kunngjøring av møter	11
4.6	Møteplan	11
4.7	Forfall til møter	12
4.8	Deltakelse fra administrasjonen	12
4.9	Møteleder	12
4.10	Møtestart og opprop	12
4.11	Visuelle hjelpemidler	13

4.12 møteoffentlighet.....	13
4.13 Lyd og bildeopptak. Strømming av møter.....	13
5. SAKENS BEHANDLING	13
5.1 Presentasjon av sakene.....	13
5.2 Utsettelse av sak	14
5.3 Innstillingsrett	14
5.4 Ordsiftet	14
5.5 Replikordsiftet	14
5.6 Begrensning avtaletid	14
5.7 Avslutning av ordskifte.....	14
5.8 Gruppemøter	14
5.9 Fremsette forslag	15
5.10 Avstemningsprosedyre	15
5.11 Prøveavstemninger	15
5.12 Stemmemåter	15
5.12 Stemmegivning	15
5.13 Hva som er tilstrekkelig til flertall	15
5.14 Krav om lovlighetskontroll	16
5.15 Anmodning om ny behandling av avgjort sak og omgjøring.....	16
4 6. INTERPELLASJONER.....	16
5 7. SPØRSMÅL OG ØVRIGE HENVENDELSER.....	17
7.1 Muntlige spørsmål til møteleder	17
7.2 Skriftlig spørsmål til ordfører	17
7.3 Spørsmål til rådmannen.....	17
7.4 Åpen time i Kommunestyret.....	17
6 8. Protokoll.....	18
7 9. Åpne eller lukkede møter	18
8 10. Inhabilitet	18
2. Språkbruk.....	19

1. INNLEDNING

Formålet med dette reglementet er å gi en oversikt over de styrer, råd og utvalg som finnes i Hasvik kommune, samt å gi en oversikt over de regler som gjelder for sammensetning, valg og møteavvikling for disse.

Innenfor de rammer som er satt i lovverket, fortrinnsvis i kommuneloven, kan den enkelte kommune selv gi regler om sammensetning, valg og møteavvikling for de aktuelle styrer/råd/utvalg. Slike regler gis av Hasvik kommunestyre gjennom dette reglement.

Så snart valgoppgjøret er avsluttet, innkalles det til konstituerende møte i det nyvalgte kommunestyre. Møtet kalles sammen av tjenestegjørende ordfører med minst 14 dagers varsel, og holdes innen utgangen av oktober måned.

Som første sak i det konstituerende møtet tar kommunestyret stilling til om kommunestyrevalget er gyldig, jfr. valgloven § 13-4 første ledd. Når det er avgjort at dette valget er gyldige, foretas valg av formannskap, ordfører, varaordfører og kontrollutvalg for den nye valgperioden.

Kommunestyre, formannskap og kontrollutvalg trer i funksjon fra det konstituerende møte.

Ordfører, varaordfører og andre folkevalgte organer trer i funksjon fra det tidspunkt de er valgt.

For nemnder som ikke blir valgt i det konstituerende møtet, forlenges de sittende medlemmers funksjonstid inntil nyvalg foretas.

Så langt det er mulig skal hvert parti/gruppering kan ha så mange varamedlemmer som det får medlemmer, med et tillegg av to, jf. kommuneloven § 7-6 og § 7-7. Der det gjelder en annen ordning for de styrer/råd/utvalg som omfattes av dette reglement er dette særskiltnevnt.

Møter omtalt i dette dokumentet følger til enhver tid gjeldene møtereglement for Hasvik kommune, dersom ikke annet er angitt.

Reglement for styrer, råd og utvalg i Hasvik kommune bør gjennomgås og revideres i løpet av første år i hver valgperiode.

2 2. DE ULIKE ORGANENE; OPPNEVNING OG SAMMENSETNING

2.1 LOVPÅLAGTE ORGANER

Kommunestyret

Kommunestyret har 15 medlemmer.

Som første sak i det konstituerende møtet etter valget tar kommunestyret stilling til om kommunestyrevalget er gyldig, jf. valgloven § 13-4 første ledd. Straks valget er godkjent, trer det nye kommunestyret i funksjon.

Kommunestyret er det øverste organet i kommunen.

Kommunestyret treffer vedtak på vegne av kommunen hvis ikke noe annet følger av lov.

Kommunestyret kan delegere myndighet til å treffe vedtak til andre folkevalgte organer, ordføreren eller rådmannen innenfor rammene av denne loven eller annen lov. (Kommuneloven §5-3). Kommunestyret har det øverste ansvaret for å kontrollere kommunens virksomhet.

Kommunestyret kan kreve at enhver sak skal legges fram til orientering eller avgjørelse.

Kommunestyret kan omgjøre vedtak som er truffet av andre folkevalgte organer eller av administrasjonen, hvis disse selv kunne ha omgjort vedtaket. (Kommuneloven § 22-1)

Formannskapet

Formannskapet har 5 medlemmer.

Valg av formannskap foretas i det konstituerende kommunestyremøtet.

Kommunestyret velger selv formannskap på minimum 5 medlemmer.

Medlemmer og varamedlemmer til formannskap velges for fire år av og blant medlemmene av kommunestyret. Valget holdes som forholdsvalg når minst ett medlem krever det, og ellers som avtalevalg. (Kommuneloven § 5-6)

Formannskapet innstiller til kommunestyrets vedtak i økonomisaker, jf. § 14-3 tredje ledd og til skattevedtak. Formannskapet og kan få tildelt vedtaksmyndighet i alle saker hvis ikke noe annet følger av lov. (Kommuneloven § 5-6 femte ledd)

Hasvik formannskap har følgende ansvarsområde og avgjørelsesmyndighet:

- Økonomiutvalg
- Saker etter plan- og bygningsloven
- Brannstyre
- Havnestyre
- Forurensningsmyndighet
- Næringsutvalg

- Dispensasjonsutvalg etter kommunens myndighet etter Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag, med de avgrensinger som er gjort i kommunens delegasjonsreglement
- Forhandlingsutvalg
- Klageutvalg for enkeltvedtak gjort av tjenestemenn, styrer, utvalg eller nemnd nedsatt av kommunestyret
- Kommunal drift
- Utvidet myndighet i hastesaker – KL § 11-8.
Formannskapet har myndighet til å treffe vedtak i saker som skulle vært avgjort av annet organ, når det er nødvendig at vedtak treffes så raskt at det ikke er tid til å innkalle dette. Melding om vedtak truffet i samsvar med denne paragraf, skal legges fram i det neste møtet i det organet som skulle avgjort saken.

Ordfører og varaordfører

Kommunestyret velger selv ordfører og varaordfører blant formannskapets medlemmer i det konstituerende møtet. (Kommuneloven § 7-1 tredje ledd)

Hvis ordføreren trer midlertidig ut av vervet, rykker varaordføreren opp som ordfører. En ny varaordfører skal da velges midlertidig. Hvis ordføreren trer endelig ut av vervet, skal det velges en ny ordfører. Hvis varaordføreren trer midlertidig ut av vervet, skal det velges en ny varaordfører midlertidig. Hvis varaordføreren trer endelig ut av vervet, skal det velges en ny varaordfører. (kommuneloven § 6-2)

Ordfører leder møtene i kommunestyret og formannskapet. Ordføreren er rettslig representant for kommunen og underskriver på kommunens vegne hvis ikke myndigheten er tildelt andre.

Ordføreren har møte-, tale- og forslagsrett i alle kommunale eller folkevalgte organer unntatt kommuneorganer under dem. I kontrollutvalget har ordføreren likevel bare møte- og talerett. Ordføreren har bare stemmerett i organer der han eller hun er valgt medlem. Ordføreren kan la et annet medlem av kommunestyret eller fylkestinget representere seg i de organene som han eller hun ikke er medlem av. (Kommuneloven § 6-1)

Kontrollutvalget

Kontrollutvalget har 5 medlemmer.

Valg av kontrollutvalg foretas i det konstituerende kommunestyremøtet.

Kommunestyret velger selv et kontrollutvalg som skal føre løpende kontroll på deres vegne.

Kommunestyret velger selv en leder, en nestleder og øvrige medlemmer og varamedlemmer til utvalget. Lederen kan ikke være medlem av samme parti eller tilhøre samme gruppe som ordføreren. Minst ett medlem skal velges blant kommunestyrets medlemmer.

Kommunestyret kan når som helst foreta nyvalg av utvalgets medlemmer. Ved utskiftning av ett eller flere medlemmer i kontrollutvalget skal det foretas nyvalg av samtligemedlemmer. (Kommuneloven § 23-1)

Partssammensatt utvalg - Administrasjonsutvalget

Partssammensatt utvalg (administrasjonsutvalget) har 7 medlemmer (herav 5 politikere)

I alle kommuner skal det opprettes ett eller flere partssammensatte utvalg (administrasjonsutvalg) for behandling av saker som gjelder forholdet mellom de ansatte og kommunen som arbeidsgiver. Hvis minst 3/4 av de ansatte ønsker det, kan slike utvalg erstattes med andre ordninger.

Partssammensatte utvalg settes sammen av representanter for kommunen og for de ansatte. De ansattes representanter velges av og blant de ansatte for to år av gangen. Flertallet i utvalget skal bestå av representanter for kommunen. Kommunestyret velger selv kommunens representanter og utvalgets leder og nestleder blant disse.

(Kommuneloven § 5-11)

Ungdomsrådet

Ungdomsrådet har 7 medlemmer. Rådet velger selv leder og nestleder.

Ungdomsråd representerer ungdommenes interesser i kommunen uavhengig av interesser knyttet til partipolitikk og organisasjonstilhørighet. Ungdomsrådet er et organ for å fremme ungdoms saker overfor politikerne og beslutningstakere. Representanter kan maksimalt være 19 år i valgåret.

Ungdomsrådet skal selv utarbeide en handlingsplan over hvilke oppgaver og tiltak de skal arbeide med.

Det er viktig med en god blanding av representanter fra ungdomsskolene, borteboende elever og "ung voksen" som er bosatt i kommunen.

Elevrådet ved ungdomsskolen velger sine representanter. De øvrige velges av kommunestyret.

Eldrerådet

Eldrerådet har 5 medlemmer.

Kommunestyret skal velge et eldreråd.

Flertallet av medlemmene i eldrerådet skal på valgtidspunktet ha fylt 60 år.

Eldrerådet er rådgivende organ for kommunen og har rett til å uttale seg i saker som gjelder eldre.
(Kommuneloven § 5-12)

Gjennom eldrerådet skal kommunen sikre seg at erfaringer og synspunkter fra eldre blir spilt inn på en systematisk måte. Det er viktig at eldrerådet selv tar initiativ og legger en helhetlig strategi for sitt arbeid.

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Rådet for personer med funksjonsnedsettelse er et lovpålagt rådgivende organ for kommunen, med rett til å uttale seg i saker som gjelder personer med funksjonsnedsettelse, jf. kommuneloven § 5-12. Formålet med rådet er å bidra til å sikre en bred, åpen og tilgjengelig medvirkning i saker som gjelder personer med funksjonsnedsettelse, jf. forskrift om medvirkningsordninger § 1.

Rådet har 5 medlemmer.

Kommunestyret skal velge medlemmer til rådet, men rådet velger selv leder og nestleder.

Forliksrådet

I hver kommune skal det være et forliksråd. (Domstoloven § 27)

Forliksrådet består av tre lekfolk og like mange varamedlemmer. Det er kommunestyret som velger forliksrådsmedlemmene blant innbyggerne i kommunen. Forliksrådsmedlemmene velges for fire år om gangen.

Medlemmene velges innen 15. oktober året etter at det har vært kommunestyrevalg.

Hasvik kommune har felles forliksråd med Hammerfest kommune og Måsøy kommune, Vest-Finnmark Forliksråd.

Hasvik kommune har 1 fast medlem og 1 varamedlem i forliksrådet. Kommunene må samarbeide om oppnevning av medlemmene til forliksrådet slik at lovens krav om kjønnsbalanse blir ivaretatt.

Valgstyret

I hver kommune skal det være et valgstyre som velges av kommunestyret selv. (Valgloven § 4-1)

I Hasvik kommune er det fast praksis å oppnevne formannskapet som valgstyre, med ordfører som leder og varaordfører nestleder.

2.2 ØVRIGE STYRER, RÅD OG UTVALG

I henhold til kommuneloven § 5-7 kan kommunestyret selv opprette faste utvalg for kommunale formål eller for deler av den kommunale virksomheten. Kommunestyret fastsetter selv området for de faste utvalgs virksomhet og kan tildele avgjørelsesmyndighet i alle saker hvor ikke annet følger av lov.

De faste utvalgene utfører oppgaver de er pålagt ved lov og/eller av kommunestyret gjennom kommunens delegeringsreglement.

Kommunestyret velger selv medlemmer og varamedlemmer til utvalgene, og blant medlemmene leder og nestleder (når ikke annet er angitt).

Levekårsutvalget

Levekårsutvalget har 5 medlemmer.

Kommunestyret velger selv medlemmer inklusiv leder og nestleder.

Levekårsutvalget skal ivareta de oppgaver som etter lov og forskrifter er tillagt kommunen eller som kommunen selv har prioritert innenfor følgende områder:

- a) Skole, SFO, barnehager og kulturskole
- b) voksenopplæring
- c) folkebibliotek
- d) kulturmidler
- e) idrettsplaner
- f) folkehelse/folkehelsemidler, frisklivssentral og den kulturelle spaserstokk
- g) spillemidler og utarbeidelse av planverk innen sine områder.

Avgjørelsesmyndighet:

- Fordeling av kulturmidler til frivillige lag og organisasjoner innenfor budsjettets rammer, og utarbeide retningslinjer for tildeling av disse midlene.
- Prioritere søknader om tilskudd fra spillemidlenes overskudd.
- Søke om eksterne tilskudd til idrett, kultur og folkehelse, og fordele disse midlene.

Innstilling til kommunestyret:

- Saker som etter særlover hører inn under Levekårsutvalget

Uttalerett:

- Saker innenfor eget virkeområde og som skal avgjøres av kommunestyret
- Årsbudsjett og økonomiplan
- Årsregnskap og årsmelding
- Planer
- Opprettelse og nedleggelse av tjenester

Utvalg for helse og omsorg

Utvalg for helse og omsorg har 5 medlemmer.

Kommunestyret velger selv medlemmer inklusiv leder og nestleder

Utvalget skal ivareta de oppgaver som etter lov og forskrifter er tillagt kommunen eller som kommunen selv har prioritert innenfor følgende områder:

- a) Være politisk styringsgruppe for planer, viktige politiske saker og utviklingsarbeid som ligger under utvalgets område.
- b) Vurdere status og framdrift i vedtatte planer og andre vesentlige saker for utvalget, på grunnlag av rådmannens årlige rapportering.
- c) Utvalget kan fremme forslag om nye mål og prioriteringer i sak til kommunestyret.
- d) Behandle planer og forskrifter innenfor sitt område.

Utvalget skal holde seg orientert om virksomheten innen sitt område drives etter mål og økonomiske rammer fastsatt av kommunestyret. Virksomhetslederne kan delta når det rapporteres på mål og økonomi i utvalget dersom dette er hensiktsmessig.

Utvalget gir innstilling i saker som skal avgjøres av kommunestyret. Saker som krever endring i budsjett, skal via formannskapet for en helhetlig vurdering.

Utvalget kan anmode rådmannen om en sak. Rådmannen kan av kapasitetshensyn avvise denne anmodningen i det neste møtet. Et flertall av utvalget kan anke denne avvisningen til formannskapet.

Utvalget kan opprette arbeidsgrupper der utvalget finner det nødvendig innenfor sitt fagområde.

Beredskapsrådet

Blant beredskapsrådets medlemmer skal det være 1 representant for kommunestyret.

Barn og unges representant i planleggingen

Iht. plan- og bygningsloven § 3-3 skal kommunestyret sørge for å etablere en særskilt ordning for å ivareta barn og unges interesser i planleggingen.

I Hasvik kommune er lovens krav ivaretatt ved at oppvekstleder innehar rollen som barn og unges representant i byggesaker og planlegging. Oppvekstleder har hatt denne rollen siden 2019.

3 HASVIK KOMMUNES REPRESENTANTER I EKSTERNE STYRER, RÅD OG UTVALG

Reglene om forholdsvalg/avtalevalg og kjønnsbalanse i kommuneloven skal gjelde ved valg av kommunens representanter til eksterne styreverv/råd/utvalg.

Der en posisjon er øremerket til en person i kraft av vedkommendes rolle (for eksempel ordføreren), holdes denne utenfor beregningsgrunnlaget ved bruk av reglene om forholdsvalg/avtalevalg og kjønnsbalanse.

3.1 VEST-FINNMARK RÅDETS STYRE

Rådets styre består av ordførere i de deltagende kommuner med varaordførere som vara.

I tillegg velges en folkevalgt representant fra hver av kommunene Alta og Hammerfest, jfr. vedtekter for Vest-Finnmark rådet pkt.3.

3.2 FYLKESMØTE I KS

Hasvik kommune har 1 utsending til Fylkesmøte i KS.

Det er tradisjon for at ordfører er representant med varaordfører som vara.

3.3 STYRET FOR VEST-FINNMARK KRISESENTER

Det velges 1 representant fra Hasvik kommune med personlig vara.

Valgene gjøres av kommunestyret.

3.4 REPRESENTANTSKAPET FOR IKA FINNMARK IKS

Det velges 1 representant fra Hasvik kommune med 3 numeriske vararepresentanter, jfr. selskapsavtalen § 6 i Inter Kommunalt Arkiv Finnmark IKS.

Valgene gjøres av kommunestyret.

<http://www.ikaf.no/>

3.5 REPRESENTANTSKAPET FOR KOMREV NORD

Det velges 1 representant fra Hasvik kommune med personlig vara.

Valgene gjøres av kommunestyret.

3.6 REPRESENTANTSKAPET I KONTROLLUTVALGSSEKRETARIATET FOR VEST-FINNMARK (KUSEK)

Iht. selskapsavtalen skal Hasvik Kommune ha 1 representant med personlige vara til representantskapet som må velges av kommunestyret.

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark er et interkommunalt selskap med 9 deltagende kommuner. Selskapet har som formål blant annet å utføre sekretariatsfunksjonen for deltakernes kontrollutvalg.

3.7 REPRESENTANT I REPRESENTANTSKAPET OG GENERALFORSAMLINGEN I VEFAS

Hasvik kommune har 1 representant med vara i representantskapet, og 1 representant med vara i generalforsamlingen. Valgene gjøres av kommunestyret.

VEFAS IKS eies av kommunene Alta, Loppa, Hasvik og Kautokeino, og driver avfallshåndtering med fokus på avfallsminimering, ombruk, gjenvinning og forsvarlig sluttbehandling av avfallet.

3.8 GENERALFORSAMLINGEN I HAMMERFEST ENERGI AS OG LUCERNA AS

Hasvik kommune har 1 representant med personlig vara i generalforsamlingen. De samme representantene møter som generalforsamling for Lucerna AS.

Valgene gjøres av kommunestyret.

Det er tradisjon for at ordfører er representant med varaordfører som vara.

Hammerfest Energi As er eid av kommunene Hammerfest (90%) og Hasvik (10%).

3.9 REPRESENTANTSKAPET FOR FINNMARK FRILUFTSRÅD KO

Det velges 1 representant fra Hasvik kommune med personlig vara.

Valgene gjøres av kommunestyret.

Alle kommunene i Finnmark er deltakere i Finnmark Friluftsråd KO.

3.10 REPRESENTANTSKAPET FOR HASVIK SAMFUNNSHUS

Det velges 2 representanter og 1 vararepresentant.

Valgene gjøres av kommunestyret.

3.11 REPRESENTANTSKAPET FOR BREIVIKBOTN SAMFUNNSHUS

Det velges 2 representanter og 1 vararepresentant.

Valgene gjøres av kommunestyret.

3.12 REPRESENTANTSKAPET FOR HASVIK FISKERISERVICE AS

3. Det velges 1 representant og 1 vararepresentant.

Valgene gjøres av kommunestyret.

3.13 REPRESENTANTSKAPET FOR BREIVIKBOTN FISKERISERVICE AS

Det velges 1 representant og 1 vararepresentant.

Valgene gjøres av kommunestyret.

3.14 REPRESENTANTSKAPET FOR SØRVÆR FISKERISERVICE AS

3. Det velges 1 representant og 1 vararepresentant.

Valgene gjøres av kommunestyret.

3.15 BARNEHAGENE OG SKOLENES SAMARBEIDSUTVALG

Kommunestyret velger 1 representant og 1 vararepresentant til hvert av samarbeidsutvalgene ved:

Breivikbotn skole

Hasvik skole

Sørvær oppvekstsenter

Breivikbotn barnehage
Hasvik barnehage

3.16 HASVIK KIRKELIGE FELLESRÅD

Det skal velges 1 representant med vara, jf. Kirkeordning for Den norske kirke § 15 andre ledd
Valgene gjøres av kommunestyret.

Hasvik kommune har tradisjon for at medlemmet velges blant formannskapets medlemmer.

3.17 FINNMARK DYREVERNEMND

Etter Lov om dyrevelferd § 30 andre ledd skal Mattilsynet oppnevne dyrevernnemnder for å sikre
lekmansskjønnet i dyrevelferdsarbeidet. Dyrevernnemndene er en del av Mattilsynet.

Kommunene kan foreslå medlemmer til dyrevernnemda.

Dyrevernnemda for Finnmark er oppnevnt for perioden 01.01.2021 – 31.12.2024

3.18 HEIMEVERNSNEMND

De kommunale heimevernsnemder ble avviklet 1. juli 2017. Nemdene erstattes av heimevernsnemder på
distriktsnivå. Kommunene gis mulighet til å stille med representanter i nemdene jf. forskrift om råd, utvalg og
nemder i Heimevernet § 2.

Kommunestyret har ikke valgt representanter til heimevernsnemda i perioden 2019 - 2023.

4. RAMMENE FOR MØTEAVVIKLING

4.1 MØTEPRINSIPP

De politiske utvalgene behandler sine saker og treffer sine vedtak i formelle møter.

De politiske utvalgene avholder møter etter vedtatt møteplan når ordfører/utvalgsleder bestemmer det eller
når minst 1/3 av medlemmene krever det.

4.2 INNKALLING OG SAKSLISTE

Utvalgsleder kaller inn til møte. Innkallingen skal inneholde tid og sted for møtet, oversikt over de saker som
skal behandles, samt de innstillinger, utredninger, orienteringer og andre skriftlige opplysninger som foreligger.

Lederen av utvalget setter opp saksliste for hvert enkelt møte. En sak skal settes på sakslisten hvis minst 1/3 av
organets medlemmer krever det.

Innkallingen sendes medlemmer, varamedlemmer og eventuelt andre etter særskilte bestemmelser.

Innkallingen kunngjøres offentlig. Innkallingen skjer med minst 7 dagers varsel når ikke loven påbyr annen
kunngjøringsfrist.

Sakslisten sendes elektronisk til de faste medlemmene og varamedlemmene.

Samtidig med innkallingen legges alle sakens dokumenter ut på kommunens hjemmeside. Dette gjelder likevel ikke dokumenter som er unntatt fra offentlighet.

4.3 FJERNMØTER

Folkevalgte organer har adgang til å holde møter som fjernmøte, jf. kommuneloven § 11-7.

Fjernmøte innebærer at deltakerne ikke sitter i samme lokale, men at de via tekniske hjelpemidler likevel kan se, høre og kommunisere med hverandre. Kravene som ellers gjelder for møter, gjelder også for fjernmøter.

Et møte som skal lukkes fordi det skal behandles en sak som inneholder opplysninger som er omfattet av lovbestemt taushetsplikt eller en sak som angår en arbeidstakers tjenstlige forhold, jf. § 3-2, kan ikke holdes som fjernmøte med mindre dette er tillatt i bestemmelse gitt i lov eller medhold av lov.

4.4 HASTESAKER OG SKRIFTLIG BEHANDLING

Formannskapet har myndighet til å treffe vedtak i saker som skulle ha vært avgjort av et annet organ, når det er nødvendig å treffe et vedtak så raskt at det ikke er tid til å innkalle det organet som skulle ha avgjort saken, jf. kommuneloven § 11-8. En melding om vedtak skal legges frem i det neste møtet i det organet som skulle ha avgjort saken.

Lederen av et folkevalgt organ kan beslutte å behandle en sak skriftlig eller i hastefjernmøte hvis det er påkrevd å få avgjort en sak før neste møte og det enten ikke er tid til å holde et ekstraordinært møte eller saken ikke er så viktig at et ekstraordinært møte anses somnødvendig.

Ved hastefjernmøte kan medlemmene kalles inn til møtet med kortere frist enn etter ordinære regler. Hvis en tredjedel av organets medlemmer krever det, skal saken utsettes til det kan holdes et ordinært møte.

Når en sak skal behandles skriftlig, skal sakens dokumenter med forslag til vedtak sendes samtidig til alle organets medlemmer. Forslaget anses som vedtatt hvis samtlige medlemmer slutter seg til det framlagte forslaget og til at vedtaket treffes etter skriftlig saksbehandling.

4.5 KUNNGJØRING AV MØTER

Møter i kommunestyre, formannskap og de faste utvalg skal kunngjøres.

Kunngjøring av møter skal skje senest 7 dager før møtedagen dersom lov ikke pålegger en lengre kunngjøringsfrist.

Økonomiplan og årsbudsjett legges ut til alminnelig ettersyn senest 14 dager før de behandles i kommunestyret, jfr. Kommuneloven § 14-3.

Kunngjøringen skal inneholde opplysninger om tid og sted for møtene og opplysning om hvor saksdokumentene er tilgjengelige for allmennheten.

Sakslisten sendes elektronisk til de medlemmene og varamedlemmene.

Samtidig med innkallingen legges alle sakens dokumenter ut på kommunens hjemmeside. Dette gjelder likevel ikke dokumenter som er unntatt fra offentlighet.

4.6 MØTEPLAN

Det utarbeides halvårslige møteplaner for samtlige råd og utvalg oppnevnt av kommunestyret. Utvalget godkjenner møteplanen.

Utvalgsleder kan foreta endringer i møteplanen dersom det er hensiktsmessig.

4.7 FORFALL TIL MØTER

Den som er valgt som medlem av et politisk utvalg plikter å delta i organets møter, med mindre det foreligger gyldig forfall.

Gyldig forfall er omstendigheter som fører til at vedkommende ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan ivareta plikten til å møte.

Forfall meldes så snart som mulig til servicekontoret som straks skal kalle inn varamedlem. Varamedlemmer innkalles i valgt nummerrekkefølge.

Dersom medlem som har meldt forfall allikevel innfinner seg på møtet, skal varamedlemmet som lovlig har tatt sete i møtet, fortsette å delta i møtet, inntil den saken som var påbegynt da medlemmet innfant seg er ferdigbehandlet.

Tilsvarende gjelder om et varamedlem som i nummerrekkefølge står foran det varamedlemmet som er til stede, innfinner seg.

Dersom et medlem på grunn av lovlig forfall må forlate et møte etter at det er påbegynt, skal medlemmet straks melde fra til møteleder. Vararepresentant som er til stede, eller som om mulig blir kalt inn, trer da inn i stedet for vedkommende.

4.8 DELTAKELSE FRA ADMINISTRASJONEN

Rådmannen, eller den rådmannen utpeker i sitt sted, og andre etter rådmannens ordre deltar i møter i kommunestyret, formannskapet og i de faste utvalgene, med unntak av kontrollutvalget.

Rådmannen eller dennes stedfortreder har møte- og talerett. Andre kan ta del når særskilt lovbestemmelse gir de rett til det, og da med de rettigheter og plikter vedkommende lov gir de.

Andre kommunale tjenestemenn og sakkyndige deltar i møter i folkevalgte organer når de har saker til behandling eller rådmannen kaller de inn. Disse kan gi saksopplysninger og svare på spørsmål på vegne av rådmannen, dersom rådmannen ber de om det.

4.9 MØTELEDER

Møter ledes av utvalgets leder, eller om denne har forfall, av nestleder.

Dersom begge har forfall velges møteleder ved flertallsvedtak, jf. kommuneloven § 7-8. Dersom valget gir stemmelikhet, avgjøres valget ved loddtrekning.

4.10 MØTESTART OG OPPROP

Møter i politiske utvalg starter til fastsatt tid med opprop av medlemmer og varamedlemmer som skal være til stede. Er det lovmessig minste antall til stede erklærer møteleder møtet for satt.

Er det under oppropet reist tvil om gyldigheten av meldt forfall, eller rettmessigheten av innkalling av varamedlem, behandles dette før man går til saklisten.

Fra møtet er satt og til møtets slutt kan ingen av utvalgets medlemmer forlate møtet for kortere eller lengre tid uten på forhånd å melde fra til møteleder.

4.11 VISUELLE HJELPEMIDLER

Dersom et utvalgsmedlem ønsker å benytte visuelle hjelpemidler, skal dette avklares med møteleder i god tid og varsles møtesekretariat senest dagen før, slik at evt. ikt-løsninger er på plass.

Dersom utvalgsmedlemmet ønsker noe lengre taletid i forbindelse med fremføringen skal dette avklares med møteleder i god tid.

4.12 MØTEOFFENTLIGHET

Alle har rett til å være til stede i møter i folkevalgte organer såfremt med mindre det foreligger grunnlag for å lukke møtet i henhold til kommuneloven § 11-5.

Et folkevalgt organ skal vedta å lukke et møte når det skal behandle en sak som angår en arbeidstakers tjenstlige forhold. Organet skal også vedta å lukke et møte når det behandler en sak som er omfattet av lovbestemt taushetsplikt. Et folkevalgt organ kan vedta å lukke et møte hvis et av følgende vilkår er oppfylt:

- a) Hensynet til personvern krever at møtet lukkes
- b) Hensynet til tungtveiende offentlige interesser tilsier at møtet lukkes, og det vil fremkomme opplysninger i møtet som kunne ha vært unntatt fra innsyn etter offentleglova hvis de hadde stått i et dokument.

Et folkevalgt organ eller møtelederen kan vedta at en debatt om lukking av et møte skal holdes i lukket møte. En avstemning om eventuell lukking av et møte skal holdes i åpent møte.

4.13 LYD OG BILDEOPPTAK. STRØMMING AV MØTER

Møteleder skal etter anmodning gi tillatelse til å gjøre opptak av eller overføre lyd eller bilde fra åpne møter, så lenge det ikke forstyrrer gjennomføringen av møtet, jf. kommuneloven § 11-6.

Kommunestyremøter og andre åpne møter kan strømmes på kommunens hjemmeside.

5. SAKENS BEHANDLING

5.1 PRESENTASJON AV SAKENE

Sakene behandles i den rekkefølge som er nevnt i innkallingen, med mindre det politiske organet selv vedtar en annen rekkefølge.

Dersom det fremmes en sak under møtet som ikke er satt opp på saklisten fra før skal denne behandles etter at saklisten ellers er ferdigbehandlet, dersom ikke organet vedtar noe annet. Det kan ikke treffes vedtak i saker som ikke står på saklisten dersom møteleder eller 1/3 av de møtende medlemmene motsetter seg det.

Møteleder leser opp sakens nummer og tittel, redegjør for saken så vidt det anses nødvendig og presenterer innstillingen fra rådmannen eller fra det underordnede organ som har behandlet saken.

Møteleder skal spesielt gjøre medlemmene oppmerksomme på tilleggsdokumenter, opplysninger mv. som ikke er sendt medlemmene på forhånd.

5.2 UTSETTELSE AV SAK

Et politisk organ kan med alminnelig flertall vedta at realitetsbehandlingen av en sak på saklisten skal utsettes eller at saken skal sendes tilbake til rådmannen for ny saksutredning.

Dersom et møtende medlem foreslår å utsette realitetsbehandlingen av en sak, skal dette umiddelbart tas opp til votering.

5.3 INNSTILLINGSRETT

Innstillingens rett fremmes av ordfører til kommunestyret og formannskapet og utvalgslederne i utvalgene. Dette der ikke annet er bestemt av lov eller annet.

Rådmannen har tilrådingsrett.

5.4 ORDSKIFTET

Møteleder spør om noen av medlemmene som er til stede vil ha ordet og talerne får ordet i den rekkefølgen de ber om det. Ber flere om ordet samtidig avgjør møteleder rekkefølgen.

Talerne skal rette sine ord til møteleder og ikke til forsamlingen.

Talerne skal holde seg til det saken eller til den del av saken debatten gjelder.

Ønsker møteleder å delta i ordskiftet ut over innledende saksorientering og mer enn korte innlegg, skal møteledelsen overtas til varaordfører/nestleder/annen særskilt valgt møteleder. Møteleder skal foreta slike lengre innlegg fra talerstolen.

5.5 REPLIKKORDSKIFTET

Møteleder kan tillate replikkordskiftet i tilknytning til siste talers innlegg. Den enkelte replikk begrenses til maksimalt 1 minutt. Den som forårsaket replikken, kan svare på innleggene særskilt eller samlet.

5.6 BEGRENSNING AVTALETID

Utvalget kan når som helst og med alminnelig flertall vedta at taletiden skal begrenses til et bestemt antall minutter for hvert innlegg.

Fra dette kan det med alminnelig flertall gjøres unntak for når det gjelder ordfører, gruppeledere og rådmann.

5.7 AVSLUTNING AV ORDSKIFTE

Ordskiftet er avsluttet når ingen flere medlemmer har bedt om ordet, eventuelt når de som har tegnet seg innen det ble satt strek for ordskiftet, har hatt ordet.

Finner utvalget at en sak er drøftet ferdig, kan det med alminnelig flertall vedta å avslutte debatten om saken.

5.8 GRUPPEMØTER

Både før og under behandlingen av en sak kan møteleder, etter forslag fra gruppelederne eller medlemmer gi tillatelse til gruppemøter.

5.9 FREMSETTE FORSLAG

Alle medlemmer av utvalg har rett til å sette frem forslag til utvalget.

Forslag skal som hovedregel gis skriftlig til møteleder og undertegnes av forslagsstiller inkludert parti/gruppetilhørighet. Møteleder refererer forslaget. Forslag tillates fremmet frem til det er satt strek forordskiftet.

5.10 AVSTEMNINGSPROSEDYRE

Når ordskiftet er ferdig, sier møteleder fra om at saken tas opp til avstemning. Møteleder refererer de fremsatte forslag. Fra da av og til saken er avgjort ved avstemning, skal det ikke tillates ordskifte om saken, eller settes frem nye forslag. Det er heller ikke adgang til å ta opp noen annen sak til behandling.

Er saken delt opp, eller det skal stemmes over flere forslag, setter møteleder frem forslag om rekkefølgen av stemmegivningene.

5.11 PRØVEAVSTEMNINGER

Før endelig avstemning i en sak kan et utvalg foreta prøveavstemninger som ikke er bindende.

5.12 STEMMEMÅTER

Avstemninger gjennomføres på en av følgende måter:

Ved stilltiende godkjenning når ingen uttaler seg mot et forslag som møteleder setter frem med spørsmål om noen har noe å uttale mot det.

Ved at møteleder oppfordrer de medlemmer som er mot et forslag til å vise stemmetegn. Når møteleder bestemmer det, eller ett medlem krever det, holdes kontra votering.

Ved at det stemmes alternativt over to forslag. Dersom det ene er innstillingen, er det vanlig at møteleder ber om at de som stemmer for innstillingen forholder seg i ro, mens de som stemmer for det alternative forslaget viser det ved stemmetegn.

Ved flertallsvalg skal det være åpen votering som avgis ved å vise stemmetegn jfr. KL § 7-8.

Ved ansettelse, som ved valg, bortsett ved stemmelikhet, leders stemme avgjør, selv ved skriftlig votering, da leder må tilkjenne sin stemmegivning.

For behandlingen av økonomiplan eller årsbudsjett i kommunestyret, for valg av leder og nestleder for folkevalgte organer og for valg av medlemmer av nemder gjelder særlige regler.

5.12 STEMMEGIVNING

De medlemmer som er til stede i salen i det øyeblikk saken tas opp til avstemning, har rett til å stemme. Det er ikke tillatt å forlate salen før avstemningen er ferdig og de plikter å stemme.

Ved valg og ansettelse er det adgang til å stemme blankt.

5.13 HVA SOM ER TILSTREKKELIG TIL FLERTALL

Vedtak treffes med alminnelig flertall av de avgitte stemmer, dersom ikke annet kommer frem av kommuneloven eller valgloven.

Ved stemmelikhet i andre saker enn valg er møteleders stemme avgjørende. Ved valg benyttes loddtrekning ved stemmelikhet.

For behandlingen av økonomiplan eller årsbudsjett i kommunestyret, for valg av leder og nestleder for folkevalgte organer gjelder særlige regler jfr. Kommuneleien.

5.14 KRAV OM LOVLIGHETSKONTROLL

Tre eller flere av kommunestyrets medlemmer kan bringe vedtak truffet av et politisk utvalg eller administrasjonen inn for Statsforvalteren for kontroll av vedtakets lovlighet.

Dette gjelder ikke i saker om ansettelse, oppsigelse eller avskjed.

Lovlighetskontroll må kreves innen tre uker fra det tidspunkt vedtaket det ønskes foretatt lovlighetskontroll av ble truffet.

Krav om lovlighetskontroll settes frem skriftlig for det utvalget som traff vedtaket. Utvalget behandler saken på nytt og dersom vedtaket opprettholdes, oversendes saken til Statsforvalteren. Vedkommende utvalg eller kommunestyret kan beslutte at vedtaket ikke skal iverksettes før lovlighetsklagen er avgjort av Statsforvalteren.

5.15 ANMODNING OM NY BEHANDLING AV AVGJORT SAK OG OMGJØRING

Politisk valgte organer kan avslå anmodning om å ta opp en sak til ny behandling dersom den er lovlig avgjort av samme organ i samme valgperiode, når anmodningen kommer inn før det er gått tre måneder fra den dag det ble fattet endelig vedtak i saken. Dette gjelder ikke anmodning fra departement eller Statsforvalteren.

4 6. INTERPELLASJONER

Kommunestyrets medlemmer eller varamedlemmer kan levere skriftlig interpellasjon til ordføreren senest 4 dager før kommunestyremøter.

Behandlingen av interpellasjoner tas opp etter at den ordinære sakslisten er ferdigbehandlet og, dersom ikke annet bestemmes, etter at spørsmål og forespørsler er besvart.

Ved behandlingen av interpellasjoner kan interpellanten og den som svarer - ordføreren eller den som anmodes om det, få ordet 2 ganger. Ellers skal ingen ha ordet mer enn 1 gang.

Taletiden for interpellantens første innlegg og svarerens første innlegg er avgrenset til 5 minutter. For det andre innlegget og for de øvrige representantene er taletiden begrenset til 3 minutter.

Forslag som fremsettes i forbindelse med spørsmål og interpellasjoner oversendes normalt formannskapet uten realitetsvurdering.

Forslag som fremsettes i forbindelse med spørsmål og interpellasjoner, kan ikke avgjøres i samme møte hvis ordføreren eller 1/3 av de møtende medlemmer av kommunestyret motsetter seg det.

5 7. SPØRSMÅL OG ØVRIGE HENVENDELSER

7.1 MUNTlige SPØRSMÅL TIL MØTELEDER

Ethvert utvalgsmedlem kan stille spørsmål til møteleder i møtet, også om saker som ikke står på saklisten.

Møteleder bestemmer om det skal gis utfyllende eller foreløpige svar i møtet, eller om det gis svar i et senere møte. Møteleder kan be andre medlemmer svare, eller be rådmannen eller den rådmannen utnevner om å besvare spørsmålet.

Det er ikke tillatt med debatt, men spørsmålsstilleren har anledning til å stille tilleggsspørsmål.

Spørsmålene stilles og besvares etter at saklisten er ferdig, om ikke møteleder tillater at de stilles og besvares tidligere.

7.2 SKRIFTLIG SPØRSMÅL TIL ORDFØRER

Et kommunestyremedlem eller varamedlem kan stille skriftlige spørsmål til ordføreren senest 3 dager før kommunestyremøtet der det ønskes svar.

Besvarelse av innmeldte spørsmål skjer etter at den ordinære saklisten er ferdigbehandlet, med mindre noe annet bestemmes. Ordfører kan besvare spørsmålet selv eller be rådmannen eller den rådmannen utnevner om å gjøre det. Spørsmålene behandles normalt i den rekkefølgen de er levert ordføreren.

Taletiden for spørsmålsstilleren og den som svarer er begrenset til 5 minutter. Spørsmålsstilleren har rett til å stille ett tilleggsspørsmål. Tilleggsspørsmål og svar på dette kan ikke overstige 3 minutter. Ingen andre kan gis ordet ved behandlingen av spørsmål.

7.3 SPØRSMÅL TIL RÅDMANNEN

Medlemmer og varamedlemmer av politiske organ kan stille skriftlige spørsmål til rådmannen for å fremskaffe faktisk kunnskap om konkrete saker. Det bør komme frem hvilket utvalg vedkommende representerer.

Spørsmålene overleveres rådmannen uansett hvilken del av administrasjonen saken hører inn under. Henvendelser til administrasjonen fra folkevalgte organer eller noen av dets medlemmer skjer via rådmannen.

7.4 ÅPEN TIME I KOMMUNESTYRET

Hasvik kommunestyre stiller inntil en time til rådighet til åpen time for kommunens innbyggere. Åpen time avvikles umiddelbart etter at møtet er satt.

Enhver innbygger i kommunen kan stille spørsmål eller komme med synspunkter til kommunestyret. Max taletid for innlegget settes til 10.min.

Ordfører svarer selv eller kan be rådmannen om å besvare spørsmålet. Det gis deretter anledning til en replikk fra spørsmålsstiller.

Dersom publikum skal være sikret et rimelig uttømmende svar, må spørsmål som ønskes stillet i åpen time være skriftlig innlevert til ordfører minimum 4 dager før møtet.

Kommunestyrets medlemmer har ikke anledning til å stille spørsmål under åpen time.

6 8. PROTOKOLL

For hvert møte i et politisk utvalg i Hasvik kommune skal det føres protokoll med opplysninger om møtested og tid, liste over møtende og fraværende medlemmer og møtende varamedlemmer.

Det skal føres oversikt over medlemmer som forlater og tiltrer møter, slik at dette sammen med medlemsfortegnelsen viser hvem som har deltatt i behandlingen av den enkelte sak.

Dersom det treffes avgjørelse om at et møte skal holdes for lukkede dører eller at et medlem er inhabilt skal avgjørelsen og lovhjemmelen for avgjørelsen komme frem av protokollen, jf. Kommuneloven §§ 11-4 og 11-5.

Sakene føres fortløpende for kalenderåret. Det skal gå frem av møteboka hva hver sak gjelder, forslag som ble fremsatt og som det ble stemt over og avstemningsresultat. Ellers bokføres det som må til for å vise gangen i behandlingen og at vedtakene gjøres etter rett fremgangsmåte.

Møteleder - eller utvalget i tilfelle protest blir reist mot møteleders bestemmelse - avgjør hvorvidt en protokolltilførsel skal tillates.

7 9. ÅPNE ELLER LUKKEDE MØTER

Møter i politiske utvalg i Hasvik kommune holdes for åpne dører, med mindre det foreligger lovhjemmel for å behandle saken for lukkede dører, jf. kommuneloven §11-5.

Dersom det treffes avgjørelse om at en sak skal behandles for lukkede dører skal avgjørelsen og lovhjemmelen for avgjørelsen føres i møteprotokollen, jf. kommuneloven § 11-4.

8 10. INHABILITET

Utvalgsmedlemmer er inhabile til å delta i behandlingen av en sak der inhabilitet foreligger etter forvaltningslovens kapittel 2, jf. Kommuneloven § 11-10.

Medlem som skal/ønsker å fratre som inhabil i en sak som skal behandles må melde fra om dette til utvalgsleder og/eller servicekontoret så snart som mulig.

Servicekontoret skal straks kalle inn varamedlem.

Dersom inhabilitet ikke er varslet i forkant av møtet, må vedkommende melde fra om dette til møteleder så snart som mulig i møtet.

Utvalget avgjør om det foreligger inhabilitet. Det er tilstrekkelig med alminnelig flertall.

Vedkommende medlem har anledning til å uttale seg om habilitetsspørsmålet, men må ellers fratre møtet under behandlingen av egen habilitet.

Den som er inhabil fratrer møtet og tar ikke del i behandlingen av vedkommende sak.

2. SPRÅKBRUK

Under avviklingen av politiske møter i Hasvik kommune skal det ikke forekomme upassende språkbruk eller tiltale til politiske kollegaer og administrasjonen.

Dette gjelder både for utvalgsmedlemmene og for andre som eventuelt blir bedt om å uttale seg eller på annen måte har ordet under møtet.



Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hasvik kommune	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Møtedato:	13. oktober 2025	J.nr:	KUSEK02179

Sak 37/25

GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRA 3. SEPTEMBER 2025

Vedlegg:

- Sekretariatets forslag til protokoll fra møte i kontrollutvalget 3. september 2025
- Merknad til protokoll fra medlemmene Thomassen, Mikalsen og Eriksen, datert 10. september 2025

Sekretariatets forslag til vedtak:

Sekretariatet legger frem saken uten forslag til vedtak, da utfallet av kontrollutvalgets behandling av sak 36/25 vil være førende for godkjenning av protokollen.

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget i Hasvik kommune har vedtatt følgende godkjenningsprosedyre for protokollen, pkt. 5.21, i reglementet for kontrollutvalget i Hasvik kommune.

Møteboken godkjennes per epost eller digitalt av møtende medlemmer/varamedlemmer.

Godkjent møtebok skal sendes til utvalgets medlemmer/varamedlemmer, ordføreren, kommunedirektøren og oppdragsansvarlige revisorer.



Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

Godkjent møtebok legges fram til gjennomgang/orientering på det etterfølgende møte i kontrollutvalget.

Med unntak av delene som er unntatt fra offentlighet, skal godkjent møtebok være tilgjengelig for allmennheten.¹

Møteprotokollen fra kontrollutvalgets møte 3. september 2025 er ikke blitt godkjent digitalt. Protokollen legges derfor fram for formell behandling i kontrollutvalgets møte.

Det er i etterkant av møtet kommet inn en merknad fra medlemmene Thomassen, Mikalsen og Eriksen, datert 10. september, som ønskes tatt inn som protokolltilførsel. Kontrollutvalget behandler spørsmålet om merknaden kan godkjennes som protokolltilførsel i sak 36/25.

Sekretariatets vurdering:

Utfallet av den behandlingen av sak 36 /25 vil være førende for endelig godkjenning av møteprotokollen. Sekretariatet legger derfor frem saken uten forslag til vedtak.

Sekretariatet legger fram alternative forslag til vedtak uti fra mulige utfall i sak 36 / 25:

Alternativ A – dersom protokolltilførselen ikke godkjennes:

Kontrollutvalget godkjenner møteprotokollen fra møte 3. september 2025 slik den foreligger.

Alternativ B – dersom protokolltilførselen godkjennes:

Kontrollutvalget godkjenner møteprotokollen fra møte 3. september 2025 med tillegg av protokolltilførsel fra Thomassen, Mikalsen og Eriksen (datert 10.9.25), jf. sak 36/25.



Kontrollutvalget i Hasvik kommune

M Ø T E P R O T O K O L L

Møte nr. 3- 25
Tid: 03.09.2025 kl. 10:00 - 13.35
Sted: Rådhuset - Breivikbotn, møterom i 2. etasje

Til stede: Thomas Hansen
Sverre Thomassen
Steinar Mikalsen, medlem
Anette Eriksen, medlem
Eva Danielsen Husby, medlem

Andre: **Hasvik kommune**
Teknisk leder Kim Are Walsøe , i sak 24/25
Brannsjef Halvard Holst- Olsen, i sak 24/25

KomRevNORD IKS
Regnskapsrevisor Rollaug Korstad, i sak 20/25 - 29/25, via Teams

Kusek IKS
Seniorrådgiver Tom Øyvind Heitmann, via Teams
Rådgiver Anne Berit Bæhr, via Teams

SAKSLISTE

- 20/25 Godkjenning av innkalling
- 21/25 Godkjenning av saksliste
- 22/25 Godkjenning av protokoll fra forrige møte i kontrollutvalget i Hasvik kommune
- 23/25 Henvendelse fra medlemmer i kontrollutvalget i Hasvik kommune
- 24/25 Orientering om Hasvik kommunes arbeid med omreguleringsaker og brannforebyggende arbeid
- 25/25 Oppfølging av orienteringssak 01/25 og 2/25 Hasvik kommune
- 26/25 Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors vurdering av uavhengighet- Hasvik kommune
- 27/25 Oppdragsansvarlig regnskapsrevisors vurdering av uavhengighet - Hasvik kommune
- 28/25 Rapport fra forenklet etterlevelseskontroll 2024 - Hasvik kommune
- 29/25 Revisorbrev nr. 1 - Forenklet etterlevelseskontroll 2024 - Hasvik kommune

- | | |
|-------|--|
| 30/25 | Kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontrollarbeid i Hasvik kommune |
| 31/25 | Prosjektskisse - forvaltningsrevisjon - Rekruttering, bemanning og kompetanse-Hasvik kommune |
| 32/25 | Referatsaker KU Hasvik 03-25 |

Leder Thomas Hansen åpnet møtet og ønsket velkommen.

SAK 20/25 GODKJENNING AV INNKALLING

Vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner innkalling til møte 3. september 2025.

Behandling:

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner innkalling til møte 3. september 2025.

SAK 21/25 GODKJENNING AV SAKSLISTE

Vedtak:

Sakslisten godkjennes med unntak av sak 23/25 og 25/25.

Vi godtar ikke at sakene legges fram som en ren orienteringssak, da vi skal bruke den til å vurdere om vi skal gå videre med denne saken. Den skal behandles som en undersøkelsessak.

Behandling:

Forslag til vedtak fra medlemmene Thomassen, Mikalsen og Eriksen:

Sakslisten godkjennes med unntak av sak 23/25 og 25/25.

Vi godtar ikke at sakene legges fram som en ren orienteringssak, da vi skal bruke den til å vurdere om vi skal gå videre med denne saken. Den skal behandles som en undersøkelsessak

Leder fremmet sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner saksliste til møte 3. september 2025.

Votering:

Forslaget fra medlemmene Thomassen, Mikalsen og Eriksen fikk 3 stemmer og forslaget fra leder fikk 2 stemmer (Hansen, Husby)

Forslaget fra medlemmene Thomassen, Mikalsen og Eriksen ble vedtatt med 3 stemmer mot 2 stemmer.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner saksliste til møte 3. september 2025.

SAK 22/25 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA FORRIGE MØTE I KONTROLLUTVALGET I HASVIK KOMMUNE

Vedtak:

Kontrollutvalget tar godkjent protokoll til orientering.

Behandling:

Kontrollutvalget drøftet saken.
Sekretariatet orienterte om saken.

Sekretariatet endret på forslag til vedtak i møtet:
Kontrollutvalget tar godkjent protokoll til orientering.

Sekretariatets forslag ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner protokoll fra forrige møte i kontrollutvalget i Hasvik kommune.

SAK 23/25 HENVENDELSE FRA MEDLEMMER I KONTROLLUTVALGET I HASVIK KOMMUNE

Vedtak:

Vi ber om at kommunedirektøren svarer skriftlig på alle spørsmålene om AMU og BV i innlevert oppsett innen 12 oktober, og at dette svaret umiddelbart sendes/videresendes kontrollutvalgsmedlemmene fra sekretariatet.

I lys av at BV i Hasvik kommune er under tilsyn, ber vi om at kommunedirektøren også redegjør for barnevernets nåværende status i kommunen til samme frist.

Vi gjør i brevet kommunedirektøren oppmerksom på at kontrollutvalget har rett til innsyn i de kommunale saker/tjenester/etater de finner det formålstjenlig å få innsyn i.

Siden kontrollutvalgets leder er inhabil i saken, skal han ikke på noe sted i saksgangen ha noen innvirkning på hva saken omfatter eller behandlingen av denne.
Kontrollutvalgets nestleder vil gå inn og fungere som saksbehandler fra utvalgets side.

Behandling:

Spørsmål om habilitet.

Medlem Mikalsen stilte spørsmål leders habilitet, da han er samboer med kommunedirektørens datter. Leder fratrådte ved behandling av spørsmålet. Varamedlem var ikke innkalt.

Forslag fra medlemmene Thomassen, Mikalsen og Eriksen

Kontrollutvalgets leder Thomas Hansen er inhabil etter forvaltningslovens § 6, 2. ledd.

Forslag fra medlem Husby:

Kontrollutvalgets leder Thomas Hansen er ikke å anse som inhabil etter forvaltningslovens § 6, 2. ledd.

Votering:

Kontrollutvalget vedtok med 3 stemmer (Thomassen, Mikalsen og Eriksen) mot 1 stemme (Husby) at kontrollutvalgets leder Thomas HAnsen er inhabil etter forvaltningslovens § 6, 2. ledd.

Protokolltilførsel fra medlem Husby:

Vedtaket om leders inhabilitet sendes til lovlighetskontroll til Statsforvalteren.

Behandling av saken:

Leder fratrådte under behandling av saken.

Sekretariatet orienterte om saken.

Kontrollutvalget drøftet saken og stilte spørsmål.

Forslag til vedtak fra medlemmene Thomassen, Mikalsen og Eriksen:

Vi ber om at kommunedirektøren svarer skriftlig på alle spørsmålene om AMU og BV i innlevert oppsett innen 12 oktober, og at dette svaret umiddelbart sendes/videresendes kontrollutvalgsmedlemmene fra sekretariatet.

I lys av at BV i Hasvik kommune er under tilsyn, ber vi om at kommunedirektøren også redegjør for barnevernets nåværende status i kommunen til samme frist.

Vi gjør i brevet kommunedirektøren oppmerksom på at kontrollutvalget har rett til innsyn i de kommunale saker/tjenester/etater de finner det formålstjenlig å få innsyn i.

Siden kontrollutvalgets leder er inhabil i saken, skal han ikke på noe sted i saksgangen ha noen innvirkning på hva saken omfatter eller behandlingen av denne.

Kontrollutvalgets nestleder vil gå inn og fungere som saksbehandler fra utvalgets side.

Forslag til vedtak fra medlem Husby:

Saken er opplyst i møtet og tas til orientering

Votering:

Forslaget fra medlemmene Thomassen, Mikalsen, Eriksen fikk 3 stemmer og forslaget fra Husby fikk en stemme, og ble dermed vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Saken ble lagt frem uten forslag til vedtak fra sekretariatet.

SAK 24/25 ORIENTERING OM HASVIK KOMMUNES ARBEID MED OMREGULERINGSAKER OG BRANNFØREBYGGENDE ARBEID

Vedtak:

Kontrollutvalget ber sekretariatet sende forespørsel til ordfører om status på lokal forskrift om brannforebyggende tiltak, og manglende bruksendringer av bygg.

Behandling:

Brannsjef og teknisk leder orienterte om kommunes arbeid omreguleringssaker og brannforebyggende tiltak.

- Administrasjonen har kartlagt bygg etter § 13 og § 11 i brannforskriften. Det er identifisert 49 adresser i Hasvik kommune som omfattes av bestemmelsene om særskilte brannobjekter.
- Administrasjonen har utarbeidet forslag til lokal forskrift for kontroll av bygg. Lokal forskrift gir hjemmel og setter rammer for tilsyn og kontroll.
- Administrasjonen har leid inn ekstern hjelp i forarbeidet.
- Kontrollarbeid medfører kostnader. Politisk vedtak er påkrevd for oppstart.
- Risiko for tap av inntekter for kommunen, i form av avgifter dersom boliger brukes til næringsformål uten godkjenning.
- Bruksendring av bygg kan medføre behov for endring i reguleringsplan.
- Plan- og bygningsmyndigheten har mulighet til å stenge bygg ved ulovlig bruk. Kun et bygg som brukes til korttidsutleie (turisme) har søkt og fått godkjent bruksendring.
- Ulovlig bruk av bygg kan skade kommunens omdømme.
- Forholdene er blitt avdekket gjennom kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse.

Omforent forslag til vedtak fra kontrollutvalget:

Kontrollutvalget ber sekretariatet sende forespørsel til ordfører om status på lokal forskrift om brannforebyggende tiltak, og manglende bruksendringer av bygg.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Saken ble lagt frem uten forslag til vedtak fra sekretariatet.

SAK 25/25 OPPFØLGING AV ORIENTERINGSsak 01/25 OG 2/25 HASVIK KOMMUNE

Vedtak:

Det vises til vedtak i sak 23/25. Saken tas til orientering på bakgrunn av vedtaket i sak 23/25.

Behandling:

Kontrollutvalget drøftet saken og stilte spørsmål.

Forslag til vedtak fra leder:

Det vises til vedtak i sak 23/25. Saken tas til orientering på bakgrunn av vedtaket i sak 23/25.

Forslaget fra leder ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Saken ble lagt frem uten forslag til vedtak fra sekretariatet.

SAK 26/25 OPPDRAGSANSVARLIG FORVALTNINGSREVISORS VURDERING AV UAVHENGIGHET- HASVIK KOMMUNE

Vedtak:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors egenvurdering av uavhengighet i forhold til Hasvik kommune til orientering, og forutsetter at oppdragsansvarlig revisor oppfyller lov- og forskriftsbestemte krav om uavhengighet.

Behandling:

Sekretariatet orienterte om saken.

Kontrollutvalget drøftet saken og stilte spørsmål.

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors egenvurdering av uavhengighet i forhold til Hasvik kommune til orientering, og forutsetter at oppdragsansvarlig revisor oppfyller lov- og forskriftsbestemte krav om uavhengighet.

SAK 27/25 OPPDRAGSANSVARLIG REGNSKAPSREVISORS VURDERING AV UAVHENGIGHET - HASVIK KOMMUNE

Vedtak:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig regnskapsrevisors egenvurdering av uavhengighet i forhold til Hasvik kommune til orientering, og forutsetter at oppdragsansvarlig revisor oppfyller lov- og forskriftsbestemte krav om uavhengighet.

Behandling:

Sekretariatet orienterte om saken.

Kontrollutvalget drøftet saken og stilte spørsmål.

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig regnskapsrevisors egenvurdering av uavhengighet i forhold til Hasvik kommune til orientering, og forutsetter at oppdragsansvarlig revisor oppfyller lov- og forskriftsbestemte krav om uavhengighet.

SAK 28/25 RAPPORT FRA FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL 2024 - HASVIK KOMMUNE

Vedtak:

Kontrollutvalget viser til revisors uttalelse av 25.6.2025 om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen - regnskapsåret 2024.

Kontrollutvalget tar revisjonens uttalelse til orientering.

Kontrollutvalget har merket seg revisors konklusjon som sier at Hasvik kommune ikke har etterlevd krav om gjennomføring av etterbetaling i henhold til forskrift om egenandel for kommunale- og omsorgstjenester.

Behandling:

Behandling av spørsmålet om habilitet:

Medlem Husby tok opp spørsmålet om egen habilitet i møtet da hun var ordfører i den perioden kontrollen ble gjennomført. Husby fratrådte ved behandling av spørsmålet. Varamedlem var ikke innkalt.

Kontrollutvalget vedtok enstemmig at Husby er inhabil etter forvaltningslovens § 6, 2. ledd.

Behandling av saken:

Medlem Husby fratrådte møtet.

Revisor Korstad orienterte om den gjennomførte forenklede etterlevelseskontrollen som ble gjennomført i regnskapsåret 2024.

Kontrollutvalget drøftet saken og stilte spørsmål.

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget viser til revisors uttalelse av 25.6.2025 om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen - regnskapsåret 2024.

Kontrollutvalget tar revisjonens uttalelse til orientering.

Kontrollutvalget har merket seg revisors konklusjon som sier at Hasvik kommune ikke har etterlevd krav om gjennomføring av etterbetaling i henhold til forskrift om egenandel for kommunale- og omsorgstjenester.

SAK 29/25 REVISORBREV NR. 1 - FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL 2024 - HASVIK KOMMUNE

Vedtak:

Kontrollutvalget tar nummerert brev nr. 1 fra revisor, datert 25. juni 2025, til orientering.

Kontrollutvalget ser alvorlig på at Hasvik kommune ikke har etterlevd bestemmelser i Forskrift om egenandel for kommunale helse og omsorgstjenester § 3, når kommer til gjennomføring av etteroppgjør.

Kontrollutvalget forventer at kommunedirektøren iverksetter nødvendige tiltak for å forbedre internkontrollen og kvalitetsikrer rutiner for gjennomføring av etteroppgjør i henhold til kravene i forskrift om egenandel for kommunale helse og omsorgstjenester. Utvalget ber om at kommunedirektøren innen 20. Oktober 2025 oversender en skriftlig redegjørelse for hvilke tiltak som er gjennomført eller planlagt.

Kontrollutvalget forutsetter at revisjonen følger opp forholdet og rapporterer til kontrollutvalget slik kommuneloven forutsetter.

Kontrollutvalget vedtar å rapportere det påpekte forholdet til kommunestyret.

Behandling:

Behandling av spørsmål om habilitet:

Medlem Husby tok opp spørsmålet om egen habilitet i møtet da hun var ordfører i den perioden kontrollen ble gjennomført. Husby fratrådte ved behandling av spørsmålet. Varamedlem var ikke innkalt.

Kontrollutvalget vedtok enstemmig at Husby er inhabil etter forvaltningslovens § 6, 2. ledd.

Behandling av saken:

Medlem Husby fratrådte møtet.

Sekretariatet orienterte om saken.

Kontrollutvalget drøftet saken og stilte spørsmål.

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar nummerert brev nr. 1 fra revisor, datert 25. Juni 2025, til orientering.

Kontrollutvalget ser alvorlig på at Hasvik kommune ikke har etterlevd bestemmelser i Forskrift om egenandel for kommunale helse og omsorgstjenester § 3, når kommer til gjennomføring av etteroppgjør.

Kontrollutvalget forventer at kommunedirektøren iverksetter nødvendige tiltak for å forbedre internkontrollen og kvalitetsikrer rutiner for gjennomføring av etteroppgjør i henhold til kravene i forskrift om egenandel for kommunale helse og omsorgstjenester. Utvalget ber om at kommunedirektøren innen 20. Oktober 2025 oversender en skriftlig redegjørelse for hvilke tiltak som er gjennomført eller planlagt.

Kontrollutvalget forutsetter at revisjonen følger opp forholdet og rapporterer til kontrollutvalget slik kommuneloven forutsetter.

Kontrollutvalget vedtar å rapportere det påpekte forholdet til kommunestyret.

SAK 30/25 KONTROLLUTVALGETS FORSLAG TIL BUDSJETT FOR KONTROLLARBEID I HASVIK KOMMUNE

Vedtak:

Kontrollutvalget viser til utvalgets foreslåtte budsjett for kontrollarbeidet i Hasvik kommune for 2026 med en netto ramme på kr 1 264 900,-.

Med henvisning til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2 oversender kontrollutvalget budsjettforslaget til Hasvik kommunestyre med kopi til formannskapet.

Budsjettforslaget fra kontrollutvalget kan bare endres av kommunestyret. Grunnen til dette er at kontrollutvalget skal være fritt og uavhengig av de organene som utvalget skal kontrollere.

Behandling:

Sekretariatet orienterte om saken. Kontrollutvalget drøftet saken og stilte spørsmål.

Omforent forslag fra kontrollutvalget:

Post 11505 økes til 50 000,- og post 11703 økes til 30 000,- i budsjettet for 2026, for å kunne delta på konferanser.

		Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
10800	Godtgjørelse folkevalgte	29 317	29 000	30 100
10801	Møtegodtgjørelse	20 500	18 000	21 300
10802	Tapt arbeidsfortjeneste	17 259	5 500	18 000
11003	Faglitteratur/aviser / tidsskrifter (NKRF)	2 625	2 700	2 800
11156	Bevertning personell, møter, kurs mv.	0	1 200	1 200
11505	Kurs/konferanser/opplæring	0	25 000	50 000
11600	Utgiftsgodtgjørelse for reiser, oppgavepliktig	801	2 000	2 000
11703	Reiseutgifter til fly	0	22 000	30 000
11950	Avgifter, gebyrer, lisenser (FKT)	4000	4 000	4 000
13800	Kjøp tjenester fra IKS (revisjon)	995 358	691 000	729 000
13800	Kjøp av tjenester fra IKS (sekretariat)		362 400	376 500
14290	Merverdiavgift som gir rett til kompensasjon	1604	1 600	1 700
17290	Merverdiavgiftkompensasjon i driftsregnskapet	- 1604	-1 600	- 1 700
		1 083 161	1 162 800	1 264 900

Sekretariatets forslag til vedtak med kontrollutvalgets endringer i budsjettet ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget viser til utvalgets foreslåtte budsjett for kontrollarbeidet i Hasvik kommune for 2026 med en netto ramme på kr 1 231 900,-.

Med henvisning til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2 oversender kontrollutvalget budsjettforslaget til Hasvik kommunestyre med kopi til formannskapet.

Budsjettforslaget fra kontrollutvalget kan bare endres av kommunestyret. Grunnen til dette er at kontrollutvalget skal være fritt og uavhengig av de organene som utvalget skal kontrollere.

SAK 31/25 PROSJEKTSKISSE - FORVALTNINGSREVISJON - REKRUTTERING, BEMANNING OG KOMPETANSE- HASVIK KOMMUNE

Vedtak:

Kontrollutvalget viser til revisjonens prosjektskisse i forvaltningsrevisjon «Rekruttering, bemanning og kompetanse».

Kontrollutvalget vurderer det slik at revisors beskrivelse av undersøkelsen er i samsvar med utvalgets forutsetninger i vedtak som ble gjort i sak vedrørende oppstart av forvaltningsrevisjonen (sak 17/25)

Kontrollutvalget vedtar på denne bakgrunn oppstart av forvaltningsrevisjonen «Rekruttering, bemanning og kompetanse» i tråd med kontrollutvalgets vedtak i sak 17/25, og kommunestyrets vedtatte plan for forvaltningsrevisjon 2025- 2028.

Kontrollutvalget vedtar følgende hovedproblemstillinger for forvaltningsrevisjonen «Rekruttering, bemanning og kompetanse», slik disse er beskrevet av revisor:

1. Oppfyller Hasvik kommune krav til bemanning og kompetanse innen helse- og omsorgsektorene og oppvekstsektoren?
2. Har Hasvik kommune vedtatt mål, planer og tiltak for å rekruttere, beholde og utvikle ansatte innen helse- og omsorgssektorene og oppvekstsektoren? Blir mål, planer og tiltak fulgt opp i henhold til forutsetningene? Har kommunen vurdert effekten av arbeidet?
3. I hvilken grad benytter kommunen medarbeiderundersøkelser, sluttsamtaler eller annen systematisk tilbakemelding fra ansatte i helse- og omsorgssektorene og oppvekstsektoren i det strategiske arbeidet med å forbedre arbeidsgiverpolitikk, arbeidsmiljø og ledelse?

Kontrollutvalget overlater til revisjonen å utarbeide underproblemstillinger, i den grad det er nødvendig for gjennomføringen av undersøkelsen.

Kontrollutvalget forutsetter at denne forvaltningsrevisjonen gjennomføres innenfor en timeramme på maksimalt 225 timer.

Det legges til grunn at ferdig rapport fra forvaltningsrevisjonen oversendes kontrollutvalget v/sekretariatet innen februar 2026.

Behandling:

Sekretariatet orienterte om saken.

Kontrollutvalget drøftet saken og stilte spørsmål.

Sekretariatet endret årstallet siste setning på sitt forslag til vedtak i møtet:

Det legges til grunn at ferdig rapport fra forvaltningsrevisjonen oversendes kontrollutvalget v/sekretariatet innen februar 2026.

Sekretariatets forslag til vedtak med endringen på møtet, ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget viser til revisjonens prosjektskisse i forvaltningsrevisjon «Rekruttering, bemanning og kompetanse».

Kontrollutvalget vurderer det slik at revisors beskrivelse av undersøkelsen er i samsvar med utvalgets forutsetninger i vedtak som ble gjort i sak vedrørende oppstart av forvaltningsrevisjonen (sak 17/25)

Kontrollutvalget vedtar på denne bakgrunn oppstart av forvaltningsrevisjonen «Rekruttering, bemanning og kompetanse» i tråd med kontrollutvalgets vedtak i sak 17/25, og kommunestyrets vedtatte plan for forvaltningsrevisjon 2025- 2028.

Kontrollutvalget vedtar følgende hovedproblemstillinger for forvaltningsrevisjonen «Rekruttering, bemanning og kompetanse», slik disse er beskrevet av revisor:

1. Oppfyller Hasvik kommune krav til bemanning og kompetanse innen helse- og omsorgssektorene og oppvekstsektoren?
2. Har Hasvik kommune vedtatt mål, planer og tiltak for å rekruttere, beholde og utvikle ansatte innen helse- og omsorgssektorene og oppvekstsektoren? Blir mål, planer og tiltak fulgt opp i henhold til forutsetningene? Har kommunen vurdert effekten av arbeidet?
3. I hvilken grad benytter kommunen medarbeiderundersøkelser, sluttsamtaler eller annen systematisk tilbakemelding fra ansatte i helse- og omsorgssektorene og oppvekstsektoren i det strategiske arbeidet med å forbedre arbeidsgiverpolitikk, arbeidsmiljø og ledelse?

Kontrollutvalget overlater til revisjonen å utarbeide underproblemstillinger, i den grad det er nødvendig for gjennomføringen av undersøkelsen.

Kontrollutvalget forutsetter at denne forvaltningsrevisjonen gjennomføres innenfor en timeramme på maksimalt 225 timer.

Det legges til grunn at ferdig rapport fra forvaltningsrevisjonen oversendes kontrollutvalget v/sekretariatet innen februar 2025.

SAK 32/25 REFERATSAKER KU HASVIK 03-25

1. Referatsak 10/25

Melding om vedtak – Rapport fra forvaltningsrevisjon av avvik og varslingskommunestyret i Hasvik kommune

Vedtak:

Referatsak 10/25 tas til orientering.

Behandling

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Referatsak 10/25 tas til orientering.

2. Referatsak 11/25

Melding om vedtak – Rapport fra eierskapskontroll av Veas IKS - kommunestyret i Hasvik kommune

Vedtak:

Referatsak 11/25 tas til orientering.

Behandling

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Referatsak 11/25 tas til orientering.

3. Referatsak 12/25

Melding om vedtak –Kontrollutvalgets årsmelding 2024- kommunestyret i Hasvik kommune

Vedtak:

Referatsak 12/25 tas til orientering.

Behandling

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Referatsak 12/25 tas til orientering.

4. Referatsak 13/25

Melding om vedtak –Reglement for kontrollutvalget -kommunestyret i Hasvik kommune

Vedtak:

Referatsak 13/25 tas til orientering.

Behandling

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Referatsak 10/25 tas til orientering.

5. Referatsak 14/25

FKT-Kontrollutvalgsleder skolen del 3

Vedtak:

Nestleder Sverre Thomassen, medlemmene Steinar Mikalsen og Anette Eriksen deltar på FKT kontrollutvalgslederskolen del 3, den 15. -16. Oktober 2025, på Gardermoen.

Behandling:

Leder foreslo følgende forslag til vedtak:

Nestleder Sverre Thomassen, medlemmene Steinar Mikalsen og Anette Eriksen deltar på FKT kontrollutvalgslederskolen del 3, den 15. -16. Oktober 2025, på Gardermoen.

Leders forslag ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Referatsak 14/25 tas til orientering.

6. Referatsak 15/25

Forespørsel fra sekretariatet til revisor vedrørende utsendelse av oppsummeringsbrev.

Svar fra revisor vedrørende praksis for utsendelse av oppsummeringsbrev.

Vedtak:

Referatsak 15/25 tas til orientering.

Behandling

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Referatsak 15/25 tas til orientering.

7. Referatsak 16/25

Protokoll representantskap VEFAS

Vedtak:

Referatsak 16/25 tas til orientering.

Behandling

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Referatsak 16/25 tas til orientering.

Møtet hevet kl. 13.35

Thomas Hansen / sign.
leder

Sverre Thomassen/ sign.
nestleder

Steinar Mikalsen / sign.
medlem

Anette Eriksen/ sign.
medlem

Eva D. Husby / sign.
medlem

Anne Berit Bæhr / sign.
rådgiver/sekretær

Kommentar til godkjenning av protokoll fra 3 september 2025 i Hasvik kontrollutvalg.

Vi ber om at følgende protokolltilførsel føres inn fra møtet av 3 september 2025.

I møtet den 3. september i sak 23/25 og 25/25 tok Mikalsen opp at årsak til å erklære Hansen inhabil ikke utelukkende var leders familiære tilknytning (Han er samboer med kommunedirektørens datter), men at det også gjaldt leders manglende vilje til å løfte opp innsendte spørsmål som var adressert til kommunedirektøren.

Disse sakene gjaldt AMU og barnevernet.

Spørsmål ang AMU ble sendt inn skriftlig allerede 15. oktober 2024 , men har vært trenert i snart et helt år på tross av flere purringer

Problemstillingen tas for øvrig også opp i sak 16/25 som en protokolltilførsel fra Mikalsen.

Det er altså den bakenforliggende årsaken til å erklære leder inhabil i saken, siden han ikke har fulgt opp spørsmålene som 60% av kontrollutvalget har bedt om skal stilles kommunedirektøren i saken.

Dette kommer ikke klart fram i protokollen.

Siden det er varslet lovlighetskontroll i saken er det viktig å få frem fakta i denne.

Underskrevne faste medlemmer av Hasvik kommunes kontrollutvalg ber om at kommentaren legges til i protokollen.

Alternativt ber vi om at dette tas opp som sak på førstkommende møte i forbindelse med godkjenning av protokollen.

(Om det ikke er mulig å føre det inn i protokollen).

Til info, vi kan heller ikke undertegne den gjeldende protokollen da vi anser denne som mangelfull slik den er ført og av den grunn kan framstå som misvisende

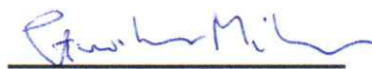
Hasvik 10 september 2025



Sverre Thomassen
Nestleder



Anette Eriksen
Medlem



Steinar Mikalsen
Medlem